

۹۱۳ مستعار

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه ۴ اسفند ۱۳۹۷

با حضور رئیس جمهور و وزیر نفت انجام شد

افتتاح دو پروژه ملی در صنعت پالایش نفت کشور

بالایشگاه اصفهان
عکس: رضارستمی
بهمن ۹۷

آرشیو علی

میلاد زهره زهرا، طاهره مطهره، کوثر رسول، حضرت
فاطمه الزهرا(س) وروز زن بر همه مسلمانان جهان مبارک باد

شنبه ۴ اسفند ۱۳۹۷

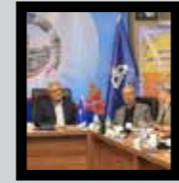
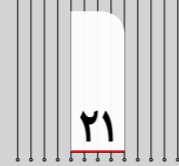
نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۲۴ نفت-طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت
جمهوری اسلامی ایران

www.mashal.ir

MASHAL.MOP.IR

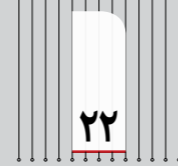
Email: mashal@mop.ir

از طریق اسکن بارکد «کیو آر» وارد
سایت مشعل شوید.

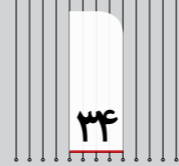
باشگاه خبر

صیانت از
هورالعظیم؛ اولویت
زیست محیطی

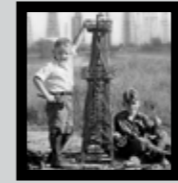
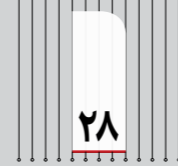
باشگاه خبر

پالایشگاه
کرمانشاه واحد
صنعتی سبز شد

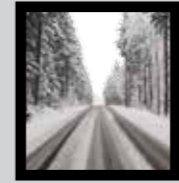
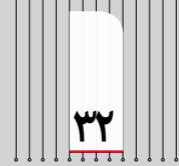
گردشگری

پیشنهادهایی
که برای سفر به
کارخان می آید

تاریخ

نگاهی به تاریخ
نفت در عرصه
جهانی

سلامت

نکات کلیدی
سفرهای
زمستانی

مهندسی در مسیر صلح طلبی

۳۰

گفت‌وگویی «مشعل»
با مدیر اچ‌اس‌ای
شرکت ملی پالایش
و پخش فرآورده‌های
نفتی ایران

۱۸

برنامه‌ریزی
برای افزایش
ظرفیت توزیع
سی‌ان‌جی

۲۰

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس:

فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت جای قدردانی دارد

مجری طرح خطوط انتقال گاز:
۱۰۰ درصد ایرانی می‌سازیم

۱۲

سرچیو: من هم تساوی را دوست ندارم

مرزبان: شکست خوردیم اما از
شاگردانم راضی هستیم

میهمانی گاز در سرزمین نفت

کاروان مردان و زنان جزیره گاز دهه فجر امسال پروژه‌های خود را از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب کشور به بهره‌برداری رساند؛ به گونه‌ای که در هر گوشه از ایران زمین، شاهد روشن شدن مشعل گاز بودیم و هم‌اکنون نیز با وجود پایان ایام الله دهه فجر، افتتاح و آغاز عملیات ساخت پروژه‌های گازرسانی همچنان ادامه دارد و پس از کرمان و خراسان

۱۴

رضوی، اینک نوبت به استان خوزستان رسیده تا اینبار شاهد توسعه زیرساخت‌های گازرسانی در این استان نفت خیز باشیم. براین اساس، روز پنج‌شنبه (۲۵ بهمن ماه) طرح گازرسانی به ۱۷۴ روستای استان خوزستان واقع در شهرهای اهواز، اندیمشک، حمیدیه، شوش، ماهشهر و خرمشهر در قالب ۲۵ پروژه با هزینه بیش از ۱۵۹۶ میلیارد ریال...

۴۶

شما هم صبیح‌ها از خودتان ناراضی هستید؟

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی:

فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت جای قدر دانی دارد

و قدر دانی می‌کنیم.

بیان اینکه باید عینک سیاسی را از روی چشم برداشت و با شفافیت فعالیت‌ها را ارزیابی کرد، گفت: فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت با تلاش‌های فراوان وزارت نفت صورت گرفته که جای تشکر و قدر دانی دارد. کاظم جلالی، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، بهره‌برداری رسمی از فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس را نشانه فعالیت و زحمات مستمر وزارت نفت دانست و گفت: شکی نیست که فعالیت‌های توسعه‌ای صنعت نفت با زحمات و تلاش‌های فراوان وزارت نفت حاصل شده و مانیز از انجام اینگونه فعالیت‌های توسعه‌ای تشکر

بررسی گذاشته شود.

با تصویب نمایندگان مجلس شورای اسلامی

فروش نفت در بورس انرژی ماهانه می‌شود

نمایندگان مجلس شورای اسلامی مصوب کردند که فروش نفت در بورس انرژی برای سال ۹۸ ماهانه شود. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز یکشنبه (۲۸ بهمن‌ماه) در جریان بررسی جزئیات بخش درآمدی لایحه بودجه سال ۹۸، با بند الحاقی یک، تبصره یک این لایحه موافقت کردند. در بند الحاقی یک آمده است: وزارت نفت مکلف است ماهانه حداقل ۲ میلیون

بشکه نفت خام سبک، ۲ میلیون بشکه نفت خام سنگین و ۲ میلیون بشکه میعانات گازی پارس جنوبی را به صورت منظم و مستمر با امکان تسویه ۱۰۰ درصد ریالی یا ارزی در رینگ بین‌الملل (صادراتی) بورس انرژی در چارچوب قوانین و مقررات سازمان بورس و اوراق بهادار عرضه و گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یکبار به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

در مناطق و بازارچه‌های مرزی صورت می‌گیرد

عرضه حامل‌های انرژی برای صادرات به قیمت بورس انرژی

درآمد حاصله پس از کسر سهم‌های قانونی دستگاه‌های مربوطه، به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی مصوب کردند حامل‌های انرژی در مناطق و بازارچه‌های مرزی، برای صادرات به قیمت کشورهای همجوار یا به قیمت بورس انرژی عرضه شود. نمایندگان در نشست علنی روز یکشنبه (۲۸ بهمن‌ماه) مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی بخش درآمدی جزئیات لایحه بودجه سال ۹۸، با بند الحاقی ۳، تبصره یک این لایحه موافقت کردند. بند الحاقی ۳ تبصره یک به این شرح است: دولت مکلف است در مناطق و بازارچه‌های مرزی، حامل‌های انرژی را برای صادرات به قیمت کشورهای همجوار یا به قیمت بورس انرژی عرضه کند، عرضه حامل‌های انرژی به مردم ساکن در مناطق مرزی وفق قوانین و مقررات فعلی خواهد بود.

افزایش قیمت سوخت تحویلی به پتروشیمی‌ها

ممنوع موافقت کردند. در این بند الحاقی آمده است: وزارت نفت مجاز است قیمت سوخت تحویلی به پتروشیمی‌ها را از ۱۳۲۰ (ریال به ازای هر مترمکعب به ۲۶۰۰ ریال افزایش دهد، علی‌الرحمتی، رئیس مجلس شورای اسلامی در توضیح این بند الحاقی گفت: در این بند، بحث خوراک پتروشیمی‌ها مطرح نیست، بلکه سوخت تحویلی به این واحدها گران شده است.

نمایندگان مجلس شورای اسلامی با دو برابر شدن قیمت سوخت تحویلی به پتروشیمی‌ها در سال آینده موافقت کردند. نمایندگان در جلسه علنی نوبت عصر روز یکشنبه (۲۸ بهمن‌ماه) مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی جزئیات بخش درآمدی لایحه بودجه سال ۹۸ با الحاقی یک بند به تبصره (یک) ماده واحده، با ۱۳۰ رأی موافق، ۴۷ رأی مخالف و ۶ رأی

برگزاری گردهمایی فعالان بخش بالادست صنعت نفت

گردهمایی سالانه فعالان بخش بالادست صنعت نفت ایران در قالب کنگره بین‌المللی صنعت حفاری ایران و کنگره بین‌المللی اکتشاف و تولید، چهارم و پنجم اسفندماه در مرکز همایش‌های بین‌المللی صداوسیما برگزار می‌شود. این گردهمایی با توجه به ضرورت هم‌افزایی بیشتر در خانواده صنعت نفت در مسیر توانمندسازی و همکاری بخش خصوصی با بخش‌های حاکمیتی و کارفرمایی برای غلبه بر مشکلات ناشی از تحریم، با حضور افزون بر ۱۲۰۰ نفر از ذی‌نفعان کلیدی در بخش‌های دولتی و خصوصی به همت انجمن دانش‌آموختگان صنعت نفت و نشریات تخصصی صنعت حفاری برگزار خواهد شد. رویداد امسال مشتمل بر ۳۰ نشست تخصصی، پنج کارگاه آموزشی و بیش از ۱۰۰ ارائه و سخنرانی درباره تشریح و تبیین

ابعاد و الزامات پروژه‌های حفظ و نگهداشت تولید از منظر فنی، تامین مالی، حقوقی، قراردادی، بیمه و مدیریت ریسک و همچنین بررسی راهبردهای کسب‌وکار در شرکت‌های اکتشاف و تولید، پیمانکاران عمومی، شرکت‌های عملیات حفاری و خدمات فنی در شرایط تحریم و عصر فناوری‌های برهم‌زننده است. همزمان با برگزاری این گردهمایی، استارت‌آپ‌های فناورانه حوزه انرژی در بستر پلتفرم‌های نوینی همچون اینترنت اشیا (IoT)، زنجیره بلوکی (Blockchain)، هوش مصنوعی (AI) و... در قالب رویداد «start-up stream» از سوی شتاب‌دهنده تخصصی انرژی آی‌تک (Itech) گردهم می‌آیند و ضمن تبادل نظر پیرامون چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو، با شبکه وسیعی از سرمایه‌گذاران و شرکت‌های بزرگ آشنا خواهند شد.

اخبار بین‌الملل

عقب‌نشینی برنت از اوج قیمت

قیمت شاخص نفت خام برنت در معاملات روز سه‌شنبه (۳۰ بهمن‌ماه) از نقطه اوج خود در روز دوشنبه عقب‌نشینی کرد. به گزارش خبرگزاری رویترز از سنگاپور، در ساعت ۵ و ۵ دقیقه روز سه‌شنبه (۳۰ بهمن‌ماه) قیمت شاخص نفت خام برنت با ۴۲ سنت کاهش به ۶۶ دلار و هشت سنت رسید، در حالی که قیمت شاخص دلبیوتی آی آمریکا با ۱۲ سنت افزایش به ۵۶ دلار و ۳۳ سنت به‌ازای هر بشکه رسید. معامله‌گران اعلام کردند که نگرانی درباره سلامت اقتصاد جهانی در سال ۲۰۱۹ میلادی، از جمله عوامل افت قیمت شاخص نفت خام برنت در معاملات امروز بوده است. بانک آمریکا مریل لینچ اعلام کرد اختلاف تجاری آمریکا و چین، به رشد اقتصادی در جهان آسیب می‌زند. در یادداشت منتشر شده از سوی این بانک آمده است: حل‌وفصل تنش‌های تجارت جهانی برای بهبود دورنمای اقتصادی، مهم است.

تداوم روند افزایشی قیمت نفت اوپک

میانگین هفتگی قیمت سبید نفتی اوپک در هفته گذشته برای دومین هفته پیاپی افزایش یافت و به بیش از ۶۳ دلار رسید. به گزارش دبیرخانه سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، میانگین قیمت سبید نفتی اوپک در هفته گذشته به ۶۳ دلار و ۷ سنت رسید، در حالی که قیمت این شاخص در هفته پیش از آن ۶۱ دلار و ۹۲ سنت بود. همچنین قیمت سبید نفتی اوپک در روز جمعه (۲۶ بهمن‌ماه) به ۶۴ دلار و ۸۷ سنت رسید. سبید نفتی اوپک شامل انواع نفت خام تولیدی در ۱۴ کشور عضو این سازمان است.

رسیدن قیمت نفت به بالاترین حد

در سال ۲۰۱۹

تحریم‌های آمریکا علیه ایران و نزول سبب شد قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه (۲۹ بهمن‌ماه) به بالاترین حد در سال ۲۰۱۹ میلادی برسد.

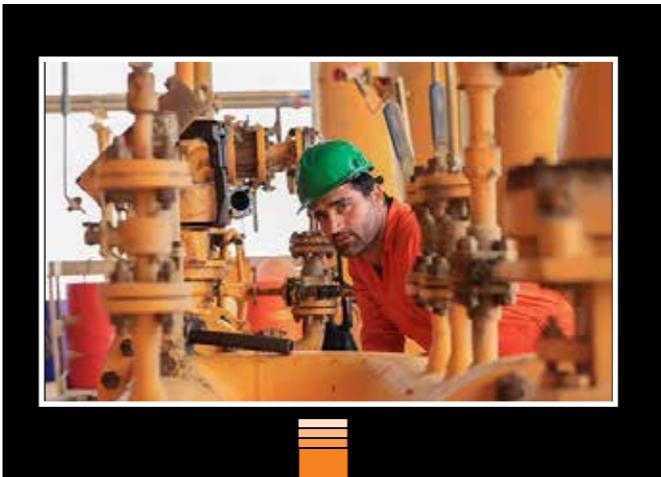
به گزارش خبرگزاری رویترز از سنگاپور، قیمت شاخص نفت خام دلبیوتی آی آمریکا در معاملات روز دوشنبه (۲۹ بهمن‌ماه) از مرز ۵۶ دلار گذشت و در ساعت ۴ و ۴۲ دقیقه به ۵۶ دلار و ۲ سنت به‌ازای هر بشکه و قیمت شاخص نفت خام برنت در پای شمال به ۶۶ دلار و ۶۵ سنت برای هر بشکه رسید. توافق سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش برای کاهش تولید نفت و همچنین تحریم‌های آمریکا ضدايران و ونزولا، از مهم‌ترین عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت در هفته‌های اخیر به شمار می‌آیند. معامله‌گران همچنین اعلام کردند امیدواری به حل و فصل اختلاف آمریکا و چین درباره مسائل بازرگانی، به رشد قیمت نفت کمک می‌کند.

بانک‌ای‌ان زد اعلام کرد: نشانه‌های مثبت درباره مذاکرات تجاری آمریکا و چین به بهبود شرایط روانی در بازارهای گوناگون کمک کرد.

تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

وزیر نفت عازم پکن شد

وزیر نفت برای بررسی شرایط همکاری ایران و چین در صنعت نفت با علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی در سفر به پکن همراه شد. بیژن زنگنه که صبح روز دوشنبه (۲۹ بهمن) در کنار رئیس جمهوری دوطرف مهم پالایشی کشور را در بندرعباس افتتاح کرد، بلافاصله به تهران بازگشت و رئیس مجلس شورای اسلامی را در سفر به چین همراهی کرد. وزیر نفت پیشتر به خبرگزاری خانه ملت گفته بود در این سفر، وضع همکاری شاخه بین‌المللی شرکت ملی نفت چین (سی‌ان‌پی‌سی‌آی) را در فاز ۱۱ پارس جنوبی بررسی می‌کند. زنگنه در تشریح وضع قرارداد طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی اظهار کرده بود: ۸۱ درصد قرارداد توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی به‌طور رسمی در اختیار شرکت ملی نفت چین

پرداخت ترمیم تخصصی کارکنان قرارداد مدت موقت نفت

ترمیم تخصصی آن دسته از کارکنان قرارداد مدت موقت نفت که به‌طور مستقیم در عملیات تولید و بهره‌برداری چهار شرکت اصلی وزارت فرزین مینو، معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزیر نفت از اجرای مفاد بند ۱۰ ابلاغیه بهبود معیشت نیروهای قراردادی مدت موقت صنعت نفت و پرداخت کامل مبلغ ترمیم تخصصی به کارکنان مشمول این بند ابلاغیه خبر داد و گفت: بک پی ترمیم تخصصی نیز (با احتساب اردیبهشت به عنوان نخستین ماه پرداخت) به کارکنان مشمول پرداخت شده است.

وی درباره مشمولان بند ۱۰ ابلاغیه بهبود معیشت نیروهای قرارداد مدت موقت صنعت نفت توضیح داد: مشمولان افرادی هستند که در مشاغل عملیاتی به‌طور مستقیم در فرآیند استخراج و اکتشاف، تولید و بهره‌برداری، انتقال و پالایش در حال فعالیت هستند و قراردادهای امضا شده با آنان از سال ۱۳۹۵ به بعد در

اقدام های وزارت نفت در پاسخ به نامه ۷۲ نماینده مجلس

معاون امور حقوقی و مجلس وزارت نفت با بیان اینکه پس از انتشار نامه ۷۲ نفر از نمایندگان مجلس، وزیر نفت سه اقدام راه‌زمان انجام داد، گفت: اگر چه بخش‌های پایانی نامه این نمایندگان جنبه تهمت و افترا دارد، اما وزارت نفت از نمایندگان شکایت نکرده است. به گزارش خانه ملت، شجاع‌الدین بازرگانی با اشاره به نامه ۷۲ نفر از نمایندگان مجلس درباره عملکرد وزیر نفت به سران قوا گفت: اگر چه نظارت و پیگیری عملکرد وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها از طریق نامه طبق آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی از وظایف نمایندگان به‌شمار می‌رود، اما سال‌نامه سرگشاده به سران قوا نوع خودحرفتی جدید و خارج از ساختار آیین‌نامه داخلی مجلس بود. وی با بیان اینکه پس از انتشار نامه ۷۲ نفر از نمایندگان مجلس، وزیر نفت سه اقدام راه‌زمان انجام داد، افزود: آقای وزیر ابتدا با نگرش نامهای به سران سه قوه، قرار دادن نامه نمایندگان در دستور کار یک نشست رسمی برای بررسی بندبندان و اعلام نظرشان و به‌قبولت نشستن این نامه را خواستار شد. معاون امور حقوقی و مجلس وزیر نفت تصریح کرد: در ادامه، وزیر نفت طی تماس با رئیس مجلس شورای اسلامی برای حضور در یک نشست غیرعلنی به منظور پاسخ به این نامه اعلام آمادگی کرد، اما تشخیص هیئت رئیسه این است که با توجه به آغاز بررسی لایحه بودجه سال ۹۸، همه وزیران اقتصادی از جمله آقای زنگنه را دعوت کرد تا در مورد مسائل اقتصادی توافقی گفت‌وگو کنند. بازرگانی با اشاره به مباحث مطرح شده از سوی وزیر نفت در نشست اخیر هیئت رئیسه مجلس با وزرای

نصب دومین سکوی فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی

دومین سکوی فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی پس از بارگیری و انتقال به دریا، عصر روز پنجشنبه (۲۵ بهمن) در موقعیت خود در خلیج فارس نصب شد. شناور HL۵۰۰۰ عملیات نصب سکوی اقماری ۲۴A با وزنی معادل ۲۳۰۰ تن را در دریا تکمیل کرد و پس از پایان مراحل نصب سازه‌های پل و مشعل با توجه به شرایط جوی حداکثر در مدت دو هفته، بهره‌برداری و برداشت گاز ترش غنی از این سکوی آغاز می‌شود. این سکوی برای حمل به میدان گازی پارس جنوبی با روش push pull روی شناور FLB۱۲۴ بارگیری شده است. با بهره‌برداری از این سکوی، روزانه ۱۴۰۲ میلیون مترمکعب معادل یک‌دوم یک فاز استاندارد گازی پارس جنوبی به توان تولید گاز کشور افزوده می‌شود. ماه گذشته نیز، سکوی اصلی فاز ۲۲ پارس جنوبی با همین میزان ظرفیت، به تولید رسید و گاز آن به پالایشگاه این طرح گازی ارسال شد.

آغاز فرآیند مناقصات ۶ مخزن از طرح افزایش تولید

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب از آغاز فرآیند مناقصات ۶ مخزن جدید از طرح نگهداشت و افزایش تولید ۲۸ مخزن این شرکت از روز دوشنبه (۲۹ بهمن) خبر داد. احمد محمدی ضمن ابراز خرسندی از روند منظم کار گروه تخصصی طرح نگهداشت و افزایش تولید گفت: میدان‌های سیاه‌مکان، منصورآباد، زبالی، رامین و دو مخزن از میدان مارون در شش بسته به مناقصه خواهند رفت و پیش‌بینی می‌کنیم که براساس برنامه، برندگان مناقصات اوایل سال ۹۸ مشخص و معرفی شوند. وی به ارزش ریالی این شش بسته اشاره کرد و افزود: حدود ۸ هزار میلیارد تومان برای انجام پروژه‌های مرتبط با این

انتصاب اعضای شورای امریه معروف ونهی از منکر وزارت نفت

در آیینی با حضور علی مددی، جانشین دبیر ستاد امریه معروف ونهی از منکر کشور، ضمن انتصاب فرزین مینو به عنوان رئیس شورای امریه معروف ونهی از منکر وزارت نفت از سوی حجت الاسلام امیر محبی، دبیر ستاد امریه معروف ونهی از منکر احکام تنفیذی اعضای این شورا به آنها اعطا شد. در این مراسم، علی مددی با اشاره به تغییر رویکرد این ستاد در خصوص امریه معروف ونهی از منکر گفت: مدیریت مشارکتی، اصل و اولویت مهم این ستاد در حوزه یاد شده است. وی تصریح کرد: نگاه تخصصی به امریه معروف ونهی از منکر، موضوع مهمی است که نباید از آن غافل شد. علی مددی با تأکید بر موضوع‌های مهمی مانند اقامه نماز تصریح کرد: در کنار چنین موارد مهم و ساختاری باید به موارد باری چون مبارزه با فساد و رشوه نیز، توجهی ویژه داشت. وی با بیان این که ستاد امریه معروف ونهی از منکر به دنبال آن است که این ستاد مأمونی برای کارکنان دستگاه‌های دولتی باشد، اظهار کرد: در حوزه امریه معروف ونهی از منکر باید به دنبال علت‌ها باشیم نه معلول‌ها. جانشین دبیر ستاد امریه معروف ونهی از منکر کشور افزود: در رویکرد جدید، بازرسی وجود ندارد و به ارزیابی و اثرسنجی فعالیت‌ها توجه شده است. علی مددی همچنین بر قدرت رسانه در میزان اثربخشی رویکرد جدید به معروف ونهی از منکر تأکید کرد. فرزین مینو، معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزیر نفت نیز با اشاره به تغییر رویکرد جدی در حوزه امریه معروف ونهی از منکر گفت: موضوع مهم در این تغییر رویکرد، ایجاد روحیه مطالبه‌گری است. وی گسترش دایره معروف ونهی از منکر را رویکرد جدید این حوزه بر شمرده و افزود: در این رویکرد به دنبال آن هستیم که در کنار موضوع‌های عمومی مانند نماز به عنوان اولویت مهم، به دیگر موضوع‌ها به صورت تخصصی پرداخته شود. فرزین بر فرهنگ سازی و نهادینه کردن امر

به معروف ونهی از منکر در جامعه تأکید و تصریح کرد: یکی از بهترین روش‌ها برای محقق شدن این فرهنگ در جامعه، ایجاد روحیه مطالبه‌گری در افراد است. فرزین گفت: ایجاد حس مطالبه‌گری آن را به یک هنجار در جامعه تبدیل خواهد کرد؛ به طوری که اگر کسی مغایر آن عمل کند، این جامعه است که از او مطالبه خواهد کرد. در این آیین، فاطمه تندگویان، کسری نوری، محمد علی فلاح، اشکان میرمحمدی، حسین حاجی حسینی، علیرضا بیگدلی، غلامرضا شاه کرمی و اصغر طاهری نیز احکام خود را به عنوان اعضای شورای امریه معروف ونهی از منکر وزارت نفت دریافت کردند.

با حضور رئیس جمهور و وزیر نفت انجام شد

ملی در صنعت پالایش نفت کشور

افتتاح دو پروژه

مشعل - استان هرمزگان روز دوشنبه ۲۹ بهمن ۹۷ شاهد افتتاح دو پروژه بزرگ ملی طرح بهبود کیفیت بنزین و نفت گاز پالایشگاه بندرعباس و فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس با حضور رئیس جمهور، وزیر نفت، استاندار، مسوولان استانی و مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران همزمان با جشن ۴۰ سالگی پیروزی انقلاب اسلامی بود. طرح بهبود کیفیت بنزین و نفت گاز پالایشگاه بندرعباس، به‌طور مستقیم برای ۶۵۰ نفر اشتغال ایجاد کرده و صیانت از محیط زیست یکی از اهداف کلیدی آن است. این طرح از جمله طرح‌های زیست محیطی همسوا برنام‌های بهبود کیفیت محصولات تولیدی و صیانت از محیط زیست وزارت نفت به‌شمار می‌آید که اجرای آن افزون بر بهبود کیفیت فرآورده نفت گاز و کاهش آلاینده‌های زیست محیطی، سبب بهبود عملکرد اقتصادی، بهینه‌سازی مصرف سوخت و استفاده حداکثری و بهینه از ظرفیت‌ها و امکانات داخلی به منظور حرکت به سمت خودکفایی در تولید فرآورده‌های نفتی مورد نیاز کشور و همچنین ایجاد روحیه، افزایش اعتماد به نفس و خودباوری نسبت به توان و تولید داخلی و گام مهمی در مسیر تحقق اقتصاد مقاومتی است. طرح بهبود کیفیت بنزین و نفت گاز پالایشگاه بندرعباس با هدف افزایش ظرفیت تولید بنزین و ارتقای کیفیت و کمیت فرآورده‌های نفتی و حفظ و صیانت از محیط زیست اجرا شده و به موجب آن، کیفیت بنزین تولیدی بر اساس استاندارد یورو ۵ و نفت گاز تولیدی نیز بر اساس استاندارد یورو ۴ خواهد بود. احداث واحدهای مهمی نظیر تصفیه نفتای سبک و سنگین، تبدیل کاتالیستی، ایزومریزاسیون، تصفیه هیدروژنی نفت گاز، تصفیه گاز با آمین، تصفیه آب‌های ترش، بازیافت و جامدسازی گوگرد، مخازن جدید و همچنین واحدهای جدید آب، برق و بخار از

جمله واحدهای تولید برق، بخار، آب شیرین کن، واحد آب گردشی خنک‌کننده، ازت، هوا، سوخت و... در نظر گرفته شده است. ضمن آنکه فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس بی‌نظیرترین و بزرگ‌ترین طرح پالایشی کشور در طول ۴۰ سال گذشته به‌شمار می‌رود. با افتتاح فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس، روزانه ۴۵ میلیون لیتر بنزین یورو ۵ در این پالایشگاه تولید خواهد شد که این میزان ۵۰ درصد بنزین مصرفی در کشور است. عملیات ساخت فاز چهارم این پروژه عظیم ملی که نقشی راهبردی در توازن انرژی کشور و منطقه ایفا کرده و ایران را از واردکننده بنزین به صادرکننده بالقوه این محصول راهبردی تبدیل می‌کند، آغاز شده است. تولید روزانه ۱۲ میلیون لیتر نفت گاز و نفت سفید و سه میلیون لیتر فرآورده گاز مایع از دیگر دستاوردهای راه‌اندازی فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس است که با راه‌اندازی آن، کشورمان رامی‌توان جزو صادرکنندگان بالقوه بنزین و یک قطب انرژی برای این فرآورده و سایر فرآورده‌های پالایشی در منطقه محسوب کرد. عنوان بزرگ‌ترین پالایشگاه میعانات گازی دنیا و نخستین در خاورمیانه، استفاده بیش از ۷۰ درصد از تجهیزات تولیدی صنایع داخلی، نزدیک به ۱۰۰ درصد اجرا از سوی نیروهای داخلی، ۹۵ درصد راه‌اندازی‌های داخلی، جوان‌ترین نیروی انسانی دخیل در اجرا، آثار زیست‌محیطی با تولید فرآورده‌های باکیفیت، تقویت قدرت دیپلماسی و ر کوردهای بی‌نظیر در راه‌اندازی از جمله ویژگی‌های بارز ستاره خلیج فارس به‌شمار می‌رود که این طرح عظیم را به طرحی ملی تبدیل کرده است.

سعید محمد باینیان اینکه در ۴۰ سالگی پیروزی انقلاب اسلامی و در اوج تحریم‌ها، شاهد افتتاح یک شاهکار مهندسی و صنعتی به دست مهندسان ایرانی بدون دخالت خارجی‌ها هستیم، گفت: افتتاح دو فاز این پالایشگاه در سال‌های ۹۶ و ۹۷ که به لحاظ وسعت، پیچیدگی و حجم کار در چهار بی‌ نظیر است، جزو اقدام‌های مثال‌زدنی است که در یاد ملت خواهد ماند و اطلاق واژه فاز به این مجموعه‌های عظیم که هر کدام یک پالایشگاه به شمار می‌رود، دور از انصاف است. فرمانده قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) خودکفایی در تولید بنزین، پرهیز از خام‌فروشی و تولید فرآورده‌های با ارزش‌تر را از جمله دستاوردهای احداث پالایشگاه ستاره خلیج فارس برشمرد و تصریح کرد: با راه‌اندازی فاز سوم این پالایشگاه، معادلات انرژی در منطقه تغییر کرد. محمد با اشاره به اینکه ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس، گامی اساسی در کاهش آلودگی هوا و کمک به محیط زیست بود، گفت: تولید فرآورده‌ها با استاندارد یورو ۵ نشان از اهمیت زیست محیطی این طرح دارد و همه کسانی که در ثبت این افتخار ملی نقش داشتند، تشکر می‌کنم.

وی ادامه داد: قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) پس از خروج خارجی‌ها به بهانه تحریم‌ها در سال ۹۰، عملیات اجرایی این پالایشگاه را آغاز کرد که بر اساس آن، معادل چهار فاز پارس جنوبی کابل کشی انجام و ۷۶ هزار تن تجهیز پالایشگاهی به همراه ۱۱ میلیون بشکه مخزن ساخته و برای ۶ هزار نفر اشتغال‌زایی ایجاد شد که همه این موارد، تنها بخشی از دستاوردهای این طرح بوده است.

محمد یادآور شد: قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء (ص) برای سرمایه‌گذاری در عملیات ساخت پالایشگاه آن‌هیتا در کرمانشاه آمادگی دارد تا شاهد تبدیل آن به قطب پالایشی در غرب کشور باشیم.

پالایشگاه ستاره خلیج فارس که تصمیم گرفتیم وارد اجرای فاز دوم شویم، چالش پیش روی ما منابع مالی بود؛ اما در کوتاه‌مدت توانستیم از محل فروش نفتی ترش پروژه، استفاده از منابع صندوق توسعه ملی و بانک ملت، منابع مالی مورد نیاز پروژه را تأمین کنیم.

وی افزود: در تابستان سال ۹۷ که می‌تنگین مصرف‌بنزین به ۹۷ میلیون لیتر در روز رسید و اوج مصرف بود، پالایشگاه ستاره خلیج فارس با راه‌اندازی فاز دوم، روزانه ۲۰ میلیون لیتر بنزین به چرخه توزیع کشور اضافه کرد و فاز سوم آن نیز بلافاصله راه‌اندازی شد.

معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش تصریح کرد: با راه‌اندازی فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس، افزون بر جیش قابل توجه در تولید بنزین، نفت گاز و گاز مایع (لپی‌جی)، کمبود خوراک مجتمع‌های پتروشیمی را هم از این پالایشگاه تأمین و به عرضه ارز در کشور از سوی پتروشیمی‌ها کمک کردیم.

صادق آبادی گفت: امیدواریم از طریق اجرای فاز چهارم پالایشگاه ستاره خلیج فارس و بهبود فناوری فازهای موجود، شاهد افزایش قابل توجه ظرفیت پالایشی این پالایشگاه باشیم. مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران، مهم‌ترین دلیل پیشرفت روند اجرای پروژه ساخت فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس را مبنا قرار دادن اهداف تولیدی دانست و افزود: این پروژه را بر پایه خرد کردن پروژه و تمرکز اجرا بر خصوصی به‌منظور تکمیل طرح‌های پتروشیمی و پالایشی، به دولت ارائه کرده‌ایم.

افزایش هفت برابری به روزانه ۴۴ میلیون لیتر رسیده است. زنگنه گفت: اجرای طرح‌های پالایشی که عمدتاً متوجه افزایش کیفیت فرآورده‌های نفتی و زیست محیطی است و بیشتر فاینانس کشورهای اروپایی را داشتند، به دلیل فشار غیرقانونی آمریکا متوقف شده است و این موضوع آسیب زیست محیطی فراوانی را به دنبال دارد.

وی همچنین از اعطای موافقت اصولی برای پالایش دو میلیون بشکه نفت خام و تخصیص خوراک به بخش خصوصی برای پالایشگاه‌های جدید نفت و میعانات گازی خبر داد و گفت: ۶۰۰ هزار بشکه از این ظرفیت مربوط به پالایشگاه‌های با ظرفیت کمتر از ۶۰ هزار بشکه در روز است.

وزیر نفت گفت: پارس جنوبی دو زنجیره پالایشی و پتروشیمی دارد که پالایشگاه میعانات گازی ستاره خلیج فارس بخشی از زنجیره پالایشی این طرح عظیم به‌شمار می‌آید.

زنگنه افزود: امروز می‌توانستیم با حضور رییس جمهور، عملیات کلنگ‌زنی فاز ۴ پالایشگاه ستاره خلیج فارس را انجام دهیم، اما نمی‌خواستیم آغاز این فاز به صورت نمایشی باشد.

وزیر نفت افزود: به‌منظور حمایت از بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری، طرحی را برای اعطای تسهیلات به بخش خصوصی به‌منظور تکمیل طرح‌های پتروشیمی و پالایشی، به دولت ارائه کرده‌ایم.

تولید بنزین کشور در طول پنج سال گذشته افزود: در سال ۹۱، ظرفیت تولید بنزین پایه کشور روزانه ۵۲ میلیون لیتر و با احتساب اکتان‌افزاهای روزانه ۵۸ میلیون لیتر بود که در بهمن ماه ۹۷ با افزایش ۵۰ میلیون لیتری رسید و در برابری به روزانه ۱۰۱ میلیون لیتر رسید و تا پایان سال این مقدار از رقم ۱۰۵ میلیون لیتر در روز عبور می‌کند.

وزیر نفت تأکید کرد: امروز برعکس دهه پیش که یک مورد از تحریم‌ها محدود کردن واردات بنزین به کشور بود، اکنون دیگر نه تنها واردکننده بنزین نیستیم، بلکه صادرکننده شده‌ایم و امریکایی‌ها حتی نمی‌توانند کلمه‌ای در این باره به زبان بیاورند.

زنگنه گفت: خوشبختانه دیگر نیازی به واردات بنزین نداریم و امکان صادرات این فرآورده نیز هم‌اکنون وجود دارد؛ اما چون می‌خواهیم ظرفیت ذخایر کشور را افزایش دهیم، فعلاً صادر نمی‌کنیم.

وی درباره کیفیت فرآورده‌های تولیدی در پالایشگاه‌های کشور تأکید کرد: در سال ۹۱ تولید بنزین با کیفیت یورو در کشور نداشتیم، اما امروز با اجرای طرح‌های بهبود کیفیت در پالایشگاه‌های اراک، اصفهان، بندرعباس، ستاره خلیج فارس و تبریز روزانه ۷۶ میلیون لیتر بنزین یورو ۴ و ۵ در کشور تولید می‌شود. وزیر نفت تصریح کرد: ظرفیت تولید نفت گاز یورو در کشور طی سال ۹۱ روزانه ۶ میلیون لیتر بود که این رقم در سال ۹۷ با

به دست هم نمی‌دادیم، موفق نمی‌شدیم. اگر با هم نبودیم و تلاش شبانه‌روزی نبود، حتماً کار با موفقیت انجام نمی‌شد. آنچه اتفاق افتاده و امروز شاهد آن هستیم، تنها موفقیت دولت، سپاه یا یک گروه خاص نیست، بلکه موفقیت ملت است و باید به آن افتخار کنیم. روحانی با تأکید بر اینکه معنی موفقیت‌های امروز این است که ملت ما راه خود را درست انتخاب کرده است، گفت: باید خود و توانمان را باور کنیم. اگر این باور ایجاد شود، به همه قله‌های پیروزی دست خواهیم یافت.

جهش تاریخی تولید بنزین کشور در طول ۵ سال

وزیر نفت نیز در آیین گشایش رسمی فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس با اشاره به تولید روزانه ۷۶ میلیون لیتر بنزین یورو ۴ و ۵ در کشور گفت: افزایش دو برابری ۵۰ میلیون لیتری تولید بنزین کشور در طول پنج سال رخ داده است. وقتی یک روز حادثه‌ای در جایی رخ می‌دهد، متوجه اهمیت این امنیت می‌شویم. با برای تأمین سلامت و بهداشت مردم در کشور، پزشکان و پرستاران در حال تلاش و فعالیت هستند تا سلامت جامعه تأمین شود که این کارهای بزرگ باید مد نظر قرار گیرد. ضمن اینکه امروز شرایط کشور عالی نیست و ما تحت فشار دشمنان هستیم، اما مطمئن‌انم اگر متحد بایستیم، در این جنگ اقتصادی هم پیروز خواهیم شد و دشمن وادار به عقب‌نشینی می‌شود.

رییس جمهور با تأکید بر اینکه پیروزی‌ها و موفقیت‌های ملت و دولت را باید ببینیم، گفت: پیروزی‌های بزرگ را برجسته نمی‌کنیم؛ اما برای مشکلات کوچک یقه مسؤولان را می‌گیریم. اینکه دیروز زیر دریایی فاتح بعد از سال‌ها تلاش وزارت دفاع و ارتش به آب انداخته شد و امروز فاز ۲ ستاره خلیج فارس افتتاح شد، موفقیت و افتخار ملت و دولت نیست؟

او خاطر نشان کرد: اگر همه با هم کار نمی‌کردیم و دست

روحانی در بخش دیگری از سخنان خود، افتتاح فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس را به معنای خودباوری، شکست تحریم‌ها، اعتماد به نفس و خودکفایی دانست و گفت: در این دولت، خودکفایی در ۵ محصول اساسی محقق شد. وی ادامه داد: باید به این نکته توجه داشته باشیم که اگر مردم در کشور روزی برای تهیه بنزین، گازوئیل یا گاز مصرفی منازل خود با مشکل مواجه شوند، است، نه مروت و نه وطن پرستی، نه عشق به لقلاب و نه اخلاقی اسلامی. روحانی با بیان اینکه امروز، روز امتحان الهی است و یک آزمایش تاریخی برای همه ما است، گفت: همانطور که در دوران دفاع مقدس، با وحدت و اتحاد و دست در دست هم ایستادیم، مقاومت کردیم و پیروز شدیم، باید مقاومت کنیم و نمی‌توانیم مایوس شویم. رییس جمهور خاطر نشان کرد: در شرایط سخت جنگ تحمیلی، مهندسان و کارگران شرکت نفت، پالایشگاه‌ها را در مقابل بمباران دشمنان، سر پا نگه داشتند و برخلاف کمک‌همه دنیا به صلح، ما روی پای خود ایستادیم. نفت تولید و صنعت نفت را اداره کردیم، ضمن اینکه در طول مدت جنگ، نفت را هم صادر و هم سوخت جبهه و مردم را تأمین کردیم.

روحانی با بیان اینکه جنگ هم پیروزی داشت و هم شکست و چون با هم بودیم، پیروز شدیم و امروز هم روز جنگ اقتصادی است، گفت: در آن جنگ نظامی، پشت هم بودیم، امروز هم در جنگ اقتصادی باید همه با هم و پشتیبان هم باشیم. اگر امروز همه با هم نباشیم و عدای بر سر مسائل جزئی بانه‌گیری نکنند نمی‌توانیم در مقابل توطئه دشمنان مقاومت کنیم.

رییس جمهور جنگ اقتصادی را سخت‌تر از جنگ نظامی دانست و ادامه داد: در جنگ نظامی همه چیز آشکار است؛ اما در جنگ اقتصادی اینگونه نیست. اینکه چگونه نفت بفروشیم و چگونه نقل و انتقالات مالی را انجام دهیم، خود یک عملیات اقتصادی است.

شکست تحریم‌ها با افتتاح سه فاز ستاره خلیج فارس

رییس جمهور در مراسم بهره‌برداری از فاز سوم پالایشگاه ستاره خلیج فارس گفت: برای دشمن در ناک است در شرایطی که به قول خودشان سخت‌ترین تحریم‌ها را به ایران اسلامی تحمیل کرده اند، تنها در ۲۴ ساعت گذشته و در یک استان، در کنار ده‌ها طرح عمرانی، ۳ طرح بزرگ و مهم ملی را افتتاح می‌کنیم و این به معنای حرکت خروشان ملت در مسیر خودکفایی و عظمت است.

حسن روحانی با اشاره به اینکه ندیدن کارهای بزرگ و برجسته کردن نقص‌های کوچک، اقدامی اخلاقی و انقلابی نیست، افزود: حرکت شتابان توسعه در کشور با وجود تلاش‌های دشمنان، بیابگر تلاش یک ملت بزرگ و شکست دشمنانش است.

رییس جمهور گفت: دشمنان برای ایجاد مانع در راه توسعه کشور ما و موفقیت ملت، تلاش و تبلیغ می‌کنند؛ اما ملت ایران برخلاف میل بدخواهانش و تلاش و تبلیغ آنها، با قامتی استوار ایستاد و به تلاش خود ادامه می‌دهد.

وی با بیان اینکه دشمن توطئه دی ۹۶ را آغاز کرد به خیال اینکه دی ۹۷ خودش در تهران باشد، افزود: امریکایی‌ها و صهیونیست‌ها فکر می‌کردند که دی‌ماه امسال همه چیز تمام است و جمهوری اسلامی نمی‌تواند ۴۰ سالگی خود را جشن بگیرد. آنها به اشتباه فکر می‌کردند که ما دست‌مان را بالا خواهیم برد و در نفت و گاز، کشاورزی قادر به فعالیت نخواهیم بود. اینکه در همین پالایشگاه بندرعباس، تولید بنزین از ۸ میلیون لیتر به ۱۲ میلیون لیتر افزایش یافته و بهبود کیفیت تولید داشته‌ایم، نشان از تلاش و همت ملت ایران است. روحانی خاطر نشان کرد: اینکه از سال ۹۶ تا امروز در کمتر از ۳ سال، ۳ پروژه مهم فازهای ۲۰۱ و ۳ ستاره

روحانی: اینکه از سال ۹۶ تا امروز در کمتر از ۳ سال، ۳ پروژه مهم فازهای ۲۰۱ و ۳ ستاره خلیج فارس افتتاح شده، به معنای حرکت خروشان ملت در مسیر خودکفایی و عظمت است

لطفاً درباره پروژه‌های در دست اقدام در سال جاری توضیح دهید. اوایل امسال، پروژه خط لوله ۸ اینچ سیمکان به طول ۴۵ کیلومتر گازرسانی شد. سپس ایستگاه ۳۰۰ هزار مترمکعبی تنگ لته ساری را که از خط ۴۲ اینچ انشعاب می‌گیرد، گازدار کردیم. این پروژه که انجام آن شکرانه داشت، یکی از کارهای مهمی بود که برای تقویت گاز استان مازندران و شهرهای ساری، بابل و آمل صورت گرفت. با این اقدام خوشبختانه امسال مشکل کمبود گاز در این استان دیده نشد. این اقدام باعث افتخار و اقتدار کشور در بحث تامین گاز مورد نیاز مردم شمال کشور شد. این کار به دست تلاشگران طرح خطوط انتقال گاز شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران و همه دست‌درکاران این پروژه انجام شد. اوایل بهمن ماه همچنین افتتاح خط ۲۰ اینچ جیرفت صورت گرفت که بهره‌برداری از این خط باعث افتخار ماست چراکه با افتتاح این پروژه مردم آن منطقه از نعمت و آسایش گاز بهره‌مند شدند.

طول خط لوله ۷۱ کیلومتر و قطر آن ۲۰ اینچ بود. بر این اساس هم اکنون کل شهر جیرفت از نعمت گاز برخوردار شده است؟ خیر، باید شبکه و انشعاب‌های شهر جیرفت به صورت کامل از سوی شرکت گاز استان اجرا شود. وظیفه ما اجرای خط انتقال و CGS آن بود که آن را انجام دادیم. هم اکنون در شهر جیرفت در صدی از شبکه تغذیه و شبکه شهری اجرا شده است. با توجه به اینکه گاز به این شهر آمده است، امیدواریم گازرسانی به کل شهر در اولویت قرار گیرد و تا سال آینده شاهد بهره‌مندی بیشتری از تعداد مشترکان آن باشیم. این موضوع بیشتر به مسؤولان شرکت گاز استان کرمان مربوط می‌شود. البته مسؤولان این شرکت تمام تلاششان را برای گازدار شدن شهر انجام می‌دهند. ما وظایف خود را در اجرای آن پروژه انجام دادیم و بعد از آن وظیفه شرکت گاز استان کرمان است که به ارائه خدماتش ادامه دهد.

تا آخر سال چه پروژه‌هایی را افتتاح می‌کنید؟ پروژه خط لوله گاز کامفیروز در شهرستان مرودشت را در دست اقدام داریم که امیدواریم بتوانیم تا پایان سال جاری آن را به بهره‌برداری برسانیم. طول این خط لوله ۳۱ کیلومتر و قطر آن ۱۲ اینچ است. خط لوله گاز بیرم در منطقه لارستان فارس را نیز در دست اقدام داریم که طول آن تقریباً ۲۵ کیلومتر و قطر آن ۶ اینچ است. این خط لوله هم تا پایان امسال به بهره‌برداری خواهد رسید.

چه پروژه‌هایی در سال آینده افتتاح می‌شود؟ پروژه خط لوله گاز دره عباس ماهشهر را در دست اقدام داریم که با توجه به مدت زمان باقی مانده به پایان سال، تمام کارهای آن را انجام خواهیم داد. حجم کاری خوبی در این پروژه صورت گرفته است و امیدواریم در بهار سال آینده بتوانیم این خط را بهره‌برداری کنیم. این خط لوله که طول آن ۶۳

مجری طرح خطوط انتقال گاز:

۱۰۰ درصد ایرانی می‌سازیم

مهدی مهرابی - خطوط انتقال گاز کشور به عنوان شریان حیاتی پایداری جریان گاز در سال‌های گذشته شاهد توسعه قابل توجهی بوده است. سال گذشته در مجموع ۱۰۰۰ کیلومتر خط لوله انتقال گاز به شبکه گاز متصل شد و از ابتدای امسال تا پایان بهمن ماه نیز بیش از ۹۰۰ کیلومتر خط لوله جدید وارد مدار شده است. ظرفیت سازی برای صادرات گاز به کشورهای همسایه و افزایش پایداری انتقال گاز مناطق مختلف کشور با بهره‌گیری ۱۰۰ درصدی از ظرفیت‌های نیروی انسانی و تجهیزات ساخت داخل، از جمله اهداف طراحی و اجرای خطوط لوله به شمار می‌آید که در گفت‌وگو با فرهاد حسینی، مجری طرح خطوط انتقال گاز شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران به تشریح آن پرداخته‌ایم.

کیلومتر و قطر آن ۲۶ اینچ است. برای تقویت صنایع پتروشیمی ماهشهر احداث می‌شود و ما با جدیت در حال کار کردن روی آن هستیم.

چند کیلومتر این خط لوله کامل شده است؟ تقریباً ۲۷ کیلومتر این خط لوله تکمیل و ۵۵ کیلومتر لوله برای این پروژه حمل شده و اکنون سرعت اجرای این پروژه دو چندان شده است. شیرهای ایستگاه شیر آن نیز آماده شده است و ما خوشبین هستیم که اواخر بهار سال آینده این پروژه به بهره‌برداری برسد. این خط لوله در جهت تقویت خوراک صنایع پتروشیمی ماهشهر و شادگان احداث می‌شود. خط لوله «جویم بنارویه» را نیز در دست اقدام داریم که این خط لوله در استان فارس قرار دارد. طول این خط لوله ۱۰۵ کیلومتر و قطر لوله‌های آن ۱۰ اینچ است. پیمان‌سپاری کار انجام و پیمانکار آن انتخاب شده و در مرحله آغاز به کار است. این خط لوله برای گازرسانی شهری و صنایع استان فارس احداث می‌شود.

در سال جاری چه میزان به اهدافی که برنامه‌ریزی کرده بودید، دست یافته‌اید؟

در سال ۹۷ با توجه به نوسان‌های نرخ ارز و اختلالاتی که در ناوگان حمل و نقل جاده‌ای پیش آمد، مقداری کارهایمان از برنامه‌ای که پیش بینی کرده بودیم، عقب افتاد. اگرچه سعی کردیم عقب افتادگی‌ها را جبران کنیم و با جدیت در حال اجرای پروژه‌ها هستیم تا بتوانیم برنامه زمانبندی را حفظ کنیم. از سوی دیگر نوسان‌های نرخ ارز باعث کندی اجرای پروژه‌ها شده است.

چه اقدامی از سوی وزارت نفت در خصوص نوسان‌های نرخ ارز در این تیپ قراردادها در شرکت ملی گاز ایران صورت گرفته است؟

هنوز هیچ برنامه‌ای اجرایی نشده است. بخشنامه‌ای که صادر شده است شامل این پروژه‌ها نمی‌شود و موضوع راحتی نیست که بتوان آن را پرداخت و جبران کرد. اجرای برنامه‌ها زمان بر است و حالا باید پیمانکاران هزینه کنند تا بعداً بتوانند این هزینه‌ها را بگیرند.

آیا تبصره‌ای در قراردادی که منعقد می‌شود برای نوسان‌های نرخ ارز پیش‌بینی شده است؟

چون در پیمان‌ها ما تعدیل می‌دهیم معمولاً این موارد در نظر گرفته نمی‌شود. از سال ۹۲ تا ۹۶ هیچگونه تغییر نرخ ارزی نداشتیم و کار راحت انجام می‌شد. تغییر ناگهانی نرخ ارز در سال ۹۷ اتفاق افتاد که بسیار هم تاثیرگذار بود. از سوی دیگر هیچ‌کس نمی‌توانست در پیمانی که ۲ سال پیش منعقد شده است پیش‌بینی کند که نرخ ارز نوسان یابد و تاثیرگذار هم باشد. در حال حاضر در پیمان‌های جدید این موضوع را اصلاح خواهیم کرد.

برای سال آینده چه پروژه‌هایی کلید می‌خورند؟ سال آینده طراحی تفصیلی پروژه خط دهم سراسری را در دستور کار داریم. قرار است در سال آینده طراحی تفصیلی این خط لوله تکمیل شود. این خط از پل کله‌آغاز می‌شود و به نيزار قم می‌رسد. طول این خط ۲۴۳ کیلومتر و قطر آن ۵۶ اینچ است. طراحی پایه آن در حال انجام است و سال آینده طراحی تفصیلی آن انجام می‌شود و این پروژه برای پیمان‌سپاری آماده می‌شود. تکمیل پروژه خط لوله ۱۰ اینچ جویم بنارویه را نیز در دست اقدام داریم. همچنین خط لوله ۲۰ اینچ فولاد بوتیا را در کرمان به طول ۴۰ کیلومتر خواهیم داشت. عملیات اجرایی این پروژه آغاز شده است و در حال تجهیز کارگاه هستیم و رسیدن لوله‌هایمان هستیم تا کار را به طور جدی و با زمانبندی مشخص شروع کنیم.

برای تولید لوله از چه ورق‌هایی استفاده می‌شود؟

طرح خطوط انتقال اولین طرحی بود که برای اولین بار از ورق

د

سال آینده طراحی تفصیلی پروژه خط دهم سراسری را در دستور کار داریم. قرار است در سال آینده طراحی تفصیلی این خط لوله تکمیل شود. این خط از پل کله‌آغاز می‌شود و به نيزار قم می‌رسد. طول این خط ۲۴۳ کیلومتر و قطر آن ۵۶ اینچ است. طراحی پایه آن در حال انجام است و سال آینده طراحی تفصیلی آن انجام می‌شود

ایکس ۶۰ اسلب ساخت فولاد مبارک استفاده کرد. با این اقدام ورق ایکس ۶۰ تولید داخلی شد و در طرح جیرفت از این ورق استفاده کردیم. به جرات می‌گویم که پروژه خط انتقال گاز جیرفت ۱۰۰ درصد ایرانی است و من از زحمات پیمانکار و مشاور آن تشکر می‌کنم. در سال جاری ما تمام تلاشمان را کردیم که از کالای ایرانی استفاده کنیم و این کار انجام شد. حال آنکه این موضوع، یکی از مزیت‌های این پروژه نسبت به بقیه پروژه‌ها به شمار می‌آید.

از چه ورق‌های دیگری در ساخت لوله استفاده می‌شود؟ ورقی که تا قبل در ایران تولید می‌شد، ایکس ۵۲ بود. ایکس ۶۰ جزء ورق‌هایی بود که از خارج تامین می‌شد و با داخلی سازی و تولید آن از سوی فولاد مبارک واردات این ورق به کشور ممنوع شد. ما اولین مشتری این فولاد مبارک بودیم و تصمیم گرفتیم این ورق را از این شرکت تهیه کنیم. از نظر کیفی این ورق هیچ تفاوتی با نوع خارجی آن ندارد و همه موارد روی آن محاسبه شده بود. تمام تست‌ها روی لوله‌های ساخته شده از این ورق صورت گرفته است و هیچ مشکلی ندارد.

در جوامع محلی برای در اختیارگیری زمین و اراضی با چه مشکلاتی روبه‌رو هستید؟

مشکلات در این زمینه وجود دارد که از طریق امور حقوقی شرکت ملی گاز ایران با توجه به قیمت‌گذاری‌های رسمی و از مسیر قانونی پیگیری می‌شود. به طور مثال، امسال در کوه‌دشت و خرم آباد اجرای خط لوله گاز ۴۲ اینچ را در دستور کار داشتیم که با توجه به رشد قیمت زمین در کشور، قیمت زمین هم در آن منطقه افزایش یافت و زمین‌داری ارزش زیادی شد که این موضوع مشکلاتی را برای ما به وجود آورد اگرچه این موضوع اجتناب‌ناپذیر است.

امسال چند کیلومتر خط لوله به مجموعه خطوط لوله گاز کشور اضافه شد؟ در طرح خطوط لوله انتقال گاز شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران، ۲۰۰ کیلومتر خط لوله اضافه شد. در دیگر طرح‌ها نیز فعالیت‌هایی انجام و خطوط جدیدی به شبکه اضافه شده است.

در پایان اگر صحبتی دارید، بیان بفرمایید. از همه عزیزانی که ما را در اجرای پروژه‌ها یاری کردند به ویژه از حسن منتظر تربتی، مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران و بهرام صلواتی، معاون مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران و همکارانم در شرکت مهندسی که برای آبادانی این مرز و بوم تلاش می‌کنند، تشکر می‌کنم. هیچ کدام از این طرح‌ها و پروژه‌ها به تنهایی اجرایی نمی‌شود مگر با پشتوانه نیروی انسانی خوب. ما سعی کردیم این نیروی انسانی خوب را حفظ کنیم و جادارد که به این نیروی انسانی رسیدگی خاص شود.

عکس: مسعود نبوتی

پروژه‌های گازرسانی استان خوزستان افتتاح شد

میهمانی گاز در سرزمین نفت

مشعل: کاروان مردان و زنان جزیره گاز دهه فجر امسال پروژه‌های خود را از شمال تا جنوب و از شرق تا غرب کشور به بهره‌برداری رساند؛ به گونه‌ای که در هر گوشه از ایران زمین، شاهد روشن شدن مشعل گاز بودیم و هم‌اکنون نیز با وجود پایان ایام‌الله دهه فجر، افتتاح و آغاز عملیات ساخت پروژه‌های گازرسانی همچنان ادامه دارد و پس از کرمان و خراسان رضوی، اینک نوبت به استان خوزستان رسیده تا اینبار شاهد توسعه زیرساخت‌های گازرسانی در این استان نفت‌خیز باشیم. برای این اساس، روز پنج‌شنبه (۲۵ بهمن‌ماه) طرح گازرسانی به ۱۷۴ روستای استان خوزستان واقع در شهرهای اهواز، اندیمشک، حمیدیه، شوش، ماهشهر و خرمشهر در قالب ۲۵ پروژه با هزینه بیش از ۱۵۹۶ میلیارد ریال به صورت ویدئوکنفرانس همزمان به بهره‌برداری رسید.

معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران در آیین افتتاح پروژه‌های گازرسانی استان خوزستان گفت: افق توسعه‌ای که در حوزه گازرسانی برای استان خوزستان پیش‌بینی شده، به خصوص در بخش صنعتی قابل تحسین و تقدیر است و با توجه به تجربیات، امکانات و نیروی انسانی توانمند در این شرکت، همچنین همجواری با شهرهای نیازمند گاز در استان‌های جنوبی کشور همسایه و برادر عراق، این شرکت می‌تواند در پروژه‌های توسعه‌ای کشورهای همسایه نیز همکاری کند.

حسن منتظر تربتی افزود: خوزستان پیش از آنکه یک استان برای مردم شریفش باشد، یک خاطره قوی، گرم و همراه با تعلق خاطری بسیار زیبا برای کل مردم ایران در دوران جنگ و دفاع مقدس است. وی ادامه داد: فضای این شهر (اهواز) مزین به عطر شهادت و ذکر و دعای خوبان و عزیزان شهیدی از همه استان‌های کشور است و عطر آگین به زلال نام‌ها و یادگاری‌هایشان در طول هشت سال دفاع مقدس.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با بیان اینکه در سال‌های اخیر، شاید به دلیل گرما و عدم نیاز مردم روستاهای این استان، گازرسانی روستایی رشد مناسبی نداشت، گفت: به نظر می‌رسد با تغییر رویکرد شرکت ملی گاز ایران برای گازرسانی به روستاهای بالای ۲۰ خانوار در نقاط دورافتاده کشور، رشدی چشمگیر را برای روستاهای قابل گازرسانی در این استان می‌توان پیش‌بینی کرد.

تربتی در بخش دیگری از سخنان خود با عنوان کردن بحث انتقال تجربیات کارکنان این شرکت به کشورهای همجوار تصریح کرد: آنچه می‌تواند به عنوان یک اصل مهم برای این استان به حساب آید و روی آن مطالعه زیادی هم شده، انتقال تجربیات به کشورهای همسایه به‌ویژه عراق و در استان‌های بصره و نزدیک به استان خوزستان است تا از این طریق بتوانند در توسعه گازرسانی استان‌های کشور همجوار نیز فعالیت کنند.

وی در ادامه افزود: البته نباید فراموش شود که بسترهای این کار نیز از نظر ظرفیت

نیروی انسانی و امکانات موجود کاملاً فراهم است.

معاون وزیر نفت در امور گاز توضیح داد: نکته مهم دیگر در این زمینه و برای این استان، پایداری گاز در خوزستان است که به وسیله خطوط موجود یا طراحی خطوط جدید، باید صورت پذیرد و با توجه به این که اکثر مصرف‌کنندگان استان در بخش صنعتی هستند، باید نسبت به این مساله، جدیت بیشتری به عمل آید.

تربتی در ادامه با اشاره به حضور میلیونی مردم در ۲۲ بهمن عنوان کرد: این موضوع، نشان‌دهنده این است که مردم به نظام و کشور خودشان علاقه‌مند هستند و هر جایی که مسئولان کار خود را بهتر انجام دهند، مردم بیشتر قدردان آن هستند. وی تأکید کرد: در حوزه فعالیت‌های شرکت ملی گاز ایران و موضوع‌های مرتبط با آن، مردم نگاه مثبت داشته و بیشتر قدردان کارهای انجام شده در این زمینه هستند که این مساله، وظیفه ما را در قبال مردم سنگین‌تر می‌کند؛ بنابراین ما باید برای پشتیبانی و مداومت به خدمت‌رسانی برنامه داشته باشیم، ضمن آنکه خط مقدم این خدمات نیز مجموعه همکاران بخصوص در شرکت‌های گاز استانی هستند.

بند «ق» مهمترین قانون در توسعه گازرسانی

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران گفت: خوشحالیم که در ۴۰ سالگی انقلاب، شاهد اتفاق‌های خوب در تمامی مجموعه صنایع کشور، از جمله توسعه گازرسانی شهری و روستایی هستیم که البته پس از انقلاب روند توسعه‌ای آن آغاز شده است.

وی افزود: آغاز گازرسانی در ایران با تأسیس پالایشگاه بیدبلند در استان خوزستان بود که گاز فرآورش شده در آن از سوی یک خط تنها به شوری سابق می‌رفت و در این مسیر فقط به هشت شهر کشور گازرسانی شده بود.

تربتی ادامه داد: این در حالی است که به برکت انقلاب، امروز در یک مرحله توان گازرسانی به ۱۷۴ روستا را داریم و شمار روستاهای گازدار کشور هم‌اکنون افزون بر ۲۷ هزار روستاست.

معاون وزیر نفت در امور گاز با بیان اینکه پس از انقلاب سیاست کشور بر این قرار گرفت که از نفت به عنوان کلای صادراتی استفاده شود، گفت: بر این اساس گاز به عنوان جایگزینی مناسب برای نفت مورد استفاده قرار گرفت.

وی در بخش دیگری از سخنان خود اظهار کرد: اکنون ما در شرایطی قرار داریم که روزانه ۸۰۰ میلیون مترمکعب گاز تولید می‌کنیم که این رقم معادل ۵ میلیون بشکه نفت است و این موضوع نشان می‌دهد جایگاه گاز در کشور بسیار ویژه است، در واقع اگر گاز نبود، نفتی هم برای صادرات وجود نداشت.

تربتی با تشکر از مجلس شورای اسلامی بویژه اعضای کمیسیون انرژی مجلس به خاطر پشتیبانی آنها برای توسعه گازرسانی روستایی و شهری تصریح کرد: مهم‌تر از پشتیبانی اعضای کمیسیون انرژی، تصویب قانون بند «ق» تبصره ۲ بودجه سال ۹۳ سوی مجلس بود که به جرات می‌توان آن را مترقی‌ترین قانون در بخش زیرساخت‌های کشور نامید.

وی ادامه داد: این قانون بعدها به تصویب قانون رفع موانع تولید منجر شد که این قانون عملاً منابع مالی پروژه‌های گازرسانی را از محل صرفه‌جویی محصولات جایگزین شده تأمین می‌کرد.

تربتی گفت: این موضوع به معنای آن است که وقتی به نقطه‌ای گازرسانی می‌شود، سوخت‌های گران‌تر مانند گازوئیل، نفت سفید و... می‌توانند صادر شوند و هزینه دیگر پروژه‌های گازرسانی را تأمین کنند و این مهمترین و مترقی‌ترین قانون در توسعه

گازرسانی از گذشته تاکنون است.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران، توسعه فازهای پارس جنوبی را اتفاق مهم دیگر در این زمینه خواند و گفت: با تلاش همکارانمان در صنعت نفت امروز دیگر در زمستان هیچ مشکلی به لحاظ افت فشار یا قطعی گاز نداریم، این در حالی است که همزمان صادرات گاز به کشورهای همسایه را نیز داریم.

وی اعلام کرد: امروز با اینکه می‌دانیم و می‌دانید که گازرسانی به روستاها تا چه اندازه دشوار است، اما ۱۷۴ روستا افتتاح شد و به بهره‌برداری رسید. بر همین اساس از ابتدای سال جاری تاکنون ۳ هزار روستا را از نعمت گاز بهره‌مند ساخته‌ایم و این آمار برای نخستین بار است که در صنعت گاز رخ داده است.

تربتی کرد: امیدواریم سال آینده نیز بتوانیم همین تعداد روستا را افتتاح کنیم و به بهره‌برداری برسانیم و به این ترتیب دو تا سه سال آینده به کل روستاهای کشور گازرسانی صورت پذیرد. وی با بیان اینکه شاید ایران تنها کشوری باشد که در حوزه گازرسانی تا به این حد پیش رفته باشد، گفت: اکنون با افتخار می‌توانیم بگوییم که گاز، انقلابی‌ترین صنعتی بوده که خدمات مردمی ارائه داده است.

معاون وزیر نفت در امور گاز با تشکر از اقدام‌هایی که قوای سه‌گانه در زمینه توسعه گازرسانی انجام داده‌اند، گفت: امیدوارم شاهد روزی باشیم که آخرین روستا نیز در کشور گازرسانی شده باشد. این آرزو خیلی دیر نیست و به لطف خدا در دو سال آینده شاهد به بار نشستن آن خواهیم بود.

خدمت به مردم، مدال افتخار مسؤولان

در ادامه، رییس کمیسیون انرژی و نماینده مردم شهر اندیمشک در مجلس شورای

با توجه به تجربیات، امکانات و نیروی انسانی توانمند در شرکت گاز استان خوزستان، همچنین همجواری با شهرهای نیازمند گاز در استان‌های جنوبی کشور همسایه و برادر عراق، این شرکت می‌تواند در پروژه‌های توسعه‌ای کشورهای همسایه نیز همکاری کند

دد

اسلامی گفت: در نخستین مرحله کلنگ‌زنی برای گازرسانی به این روستاها گفتیم نماد غیرت، شجاعت و مردانگی مردم این خطه، تفنگی است که در دست آنهاست و امروز این مردم، سپاس خود را از شما مسئولان و دلسوزان و خدمتگزاران، با تفنگ‌هایی که به آسمان شلیک کردند، نشان دادند و این به این معناست که اگر هر مسئولی قدمی در این راه بردارد، مردم پشتیبان او خواهند بود.

فریدون حسنونند افزود: امروز آغاز گازرسانی به ۳۱ روستا از بخش الوار گرمسیری است که فاز نخست گازرسانی آن در قالب ۲۴ روستا در آذرماه و اکنون فاز دوم آن کلنگ‌زنی شد. وی ادامه داد: این طرح از خدمات نظام جمهوری اسلامی است، نظامی که شما با خون خود از آن حفاظت کردید؛ نظامی که نفت و گازش تا قبل از انقلاب در دنیا تک بود، اما فقط یک روستا بهره‌مند از گاز بود، ولی در حاضر ۴۵ هزار روستا قابلیت گازرسانی دارند. از این تعداد بیش از ۲۷ هزار روستا از این نعمت الهی برخوردار هستند. رییس کمیسیون انرژی مجلس در ادامه با بیان اینکه استقرار نظام بر پایه حمایت مردم استوار است، گفت: اگر نظام تا به امروز پابرجا مانده، برای این است که وجودش از مردم است و همه مسؤولان نظام جز نوکری برای مردم، مدال افتخار دیگری ندارند تا به گردن خود بیاویزند.

افتتاح ۲۵ پروژه گازرسانی با هزینه ۱۵۰۰ میلیارد ریال

در ادامه، مدیرعامل شرکت گاز استان خوزستان گفت: امروز، طرح گازرسانی به ۱۷۴ روستای استان خوزستان واقع در شهرهای اهواز، اندیمشک، حمیدیه، شوش، ماهشهر و خرمشهر در قالب ۲۵ پروژه با هزینه بیش از ۱۵۹۶ میلیارد ریال به صورت ویدئوکنفرانس همزمان به بهره‌برداری رسید.

عبدالله ابول‌پور، اجرای ۱۲۶۶ کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع و نصب ۱۴۷۷۵ انشعاب را از مشخصات این پروژه‌ها عنوان کرد و افزود: با بهره‌برداری از این پروژه، ۱۵۶۰۴ خانوار این روستاها از نعمت گاز طبیعی برخوردار خواهند شد.

ابول‌پور همچنین درباره آغاز عملیات اجرایی پروژه فاز اول الوار گرمسیری خبر داد و گفت: برای این فاز مقدار ۶۸ کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع و با ۸۵۰ انشعاب پیش‌بینی شده است. به گفته وی، با بهره‌برداری از پروژه یاد شده، ۸۸۰ خانوار تحت پوشش شبکه گازرسانی قرار خواهند گرفت.

مدیرعامل شرکت گاز استان خوزستان

مبلغ کل پروژه فاز نخست الوار گرمسیری

را ۲۶۰ میلیارد ریال اعلام کرد.

اهالی روستا از تپه‌ای که مشرف به تنه‌مدرسه آنجاست، بالا می‌آیند تا خود را به مکانی که برای ارائه خدمات درمانی رایگان در نظر گرفته شده، برسانند. پیر و جوان و کوچک و بزرگ در مدت زمانی کوتاه به صف پشت در اتاقی که برای انجام معاینات پزشکی در نظر گرفته شده، ایستاده‌اند یکی از آنها شیرین مرادی است که ۳۵ سال سن دارد و غبار سختی زندگی بر چهره‌اش نشسته‌است. می‌گوید: «از زمانی که خودم را می‌شناسم، برای نخستین بار است که چنین اتفاقی در روستای ما افتاده است. در زمینه درمان مشکل داریم؛ زیرا خانه بهداشت و درمانگاه نداریم. وقتی مریض می‌شویم، به شهر می‌رویم که طولانی بودن راه مشکلاتی برایمان به همراه دارد. ما برای ساخت درمانگاه درخواست داده‌ایم؛ اما توجهی در این زمینه صورت نگرفته‌است.»

خدمات درمانی نداریم

نسرین محمدی نیز به میان صحبت می‌آید و می‌گوید: «اینجا هیچگونه خدمات درمانی نداریم و وقتی زنی بخواهد زایمان کند، قابله بالای سرش می‌بریم که گاهی اوقات در این حالت، مادر یا فرزند

جان خود را از دست می‌دهد. حق‌مان نیست با اینکه در ۱۰ کیلومتری استان کرمانشاه قرار داریم؛ ولی از خدمات درمانی محروم باشیم.»

آگاهی از بیماری

جبار محمدی، یکی دیگر از اهالی روستای «جلو» است که پیشه‌اش دامداری و کشاورزی است. با دسترسی که بر سر دارد، صورت خود را پوشانده تا از سرمای استخوان سوز این منطقه در امان باشد. او می‌گوید: «اروهای جهادی بسیار مهم است، زیرا از این طریق با بیماری‌های خود آشنا می‌شویم، ما در مزیقه هستیم و نمی‌توانیم هر زمان که بیمار شدیم، به مراکز درمانی مراجعه کنیم. امیدوارم این کار (اردوی جهادی) ادامه داشته باشد.»

اهمیت اردوی جهادی در تشخیص بیماری

اصغر محمدی، رئیس شورای روستای «جلو» نیز با چهره‌ای که گرد زمان بر آن نشسته و از زیر دستار قرمز و سفید رنگی که سر و صورت خود را با آن پوشانده، می‌توان به جدیت او در حل مشکلات همشهری‌های خود پی برد، می‌گوید: «این روستا، یکی از نزدیک‌ترین روستاها به کرمانشاه است؛ اما هیچگونه امکانات رفاهی از جمله گازکشی، دکل تلفن همراه و مراکز بهداشت ندارد. آمدن اردوی جهادی بسیار کمک‌کننده است. از بهداشت و درمان صنعت نفت که این خدمت را برای اهالی روستای ما در نظر گرفته، بسیار تشکر می‌کنم؛ زیرا متولی اصلی درمان وزارت بهداشت و درمان است.»

به گفته او «این روستا ۱۲۰ خانوار دارد و شغل اصلی آنها دامداری و کشاورزی به صورت دیمی است و یکی از روستاهای شهید پرور هستیم؛ زیرا در راه حفظ خاک کشورمان ۹ شهید داده‌ایم و دو جانباز داریم.»

تامین گوشت کرمانشاه

وقتی صحبت‌م را با رئیس شورای روستا به پایان می‌رسانم، شاپور امینی به میان صحبت می‌آید و همانند دیگر همشهری‌های خود از نبود امکانات درمانی و رفاهی صحبت می‌کند و می‌گوید: «این روستا از نظر تولید گوشت و کشاورزی، یکی از روستاهای مهم کرمانشاه است؛ اما امکانات بسیار کمی دارد. این اردو باعث می‌شود تا با معاینه‌های پزشکی، از بیماری‌های خود باخبر شویم.»

خدمات درمانی ادامه‌دار باشد

سهیلا کتگر باتی، دخترش را برای درمان آورده‌است. دختر بچهای ۵ ساله با جسمانی کهریایی که زیبایی آن را در کمتر جایی می‌توان دید. چشم‌انش به قدری شفاف است که تمام داشته‌ها و نداشته‌هایش را عیان می‌کند. مادرش می‌گوید: «چون نمی‌توانیم به شهر برویم، خیلی خوب است که پزشکان به اینجا می‌آیند. دخترم سرما خورده و خودم نیز شانهم درد می‌کند. به اینجا آمده‌ام، تا دلیل آن را متوجه شوم. از بهداشت و درمان صنعت نفت غرب کشور که ویزیت پزشک و داروی رایگان برای ما در نظر گرفته‌اند، تشکر می‌کنم، اما ای کاش این کار خیر ادامه داشته باشد.»

دریافت داروی رایگان

ثرا قاسمی، شغلش کشاورزی است و لباس محلی به تن دارد. با او فارسی صحبت می‌کنم که به زبان کردی جوابم را می‌دهد. چیزی از صحبت‌هایش متوجه نمی‌شوم. به همین دلیل

یکی از اهالی روستا که زبان فارسی می‌داند، حرف‌های او را برایم ترجمه می‌کند. می‌گوید: «۷۶ سال سن دارم و به دلیل کمر درد، با درد، چربی خون و... به اینجا آمده‌ام. پیش دکتر شهر رفته‌ام و کلی پول برای ویزیت و تهیه دارو داده‌ام؛ اما خوب نشده‌ام و از پزشکانی که به روستای ما آمده‌اند و بدون دریافت پول، مردم این روستا را معاینه می‌کنند و دارو در اختیارمان قرار می‌دهند، تشکر می‌کنم.»

روستایی بدون درمانگاه

بامدر پندر سه این روستا به گفت‌وگو می‌نشینم. او خود را بابک شاه محمودی معرفی می‌کند و می‌گوید: «۳ سال سابقه کار دارم و حدود چهار سال است که در این روستا مشغول به خدمت هستیم. مردمان این روستا بیشتر امکانات را خودشان برای هم تهیه می‌کنند و اگر کسی وسیله نقلیه نداشته باشد، رفتنش به شهر به سختی انجام می‌شود و برای دریافت خدمات درمانی و... به مشکل می‌خورد. به همین دلیل ارائه خدمات درمانی به روستاها بسیار مفید است؛ کاری که تاکنون در اینجا صورت نگرفته و برای نخستین بار است که اتفاق می‌افتد. از مسؤلان می‌خواهم که ارائه این خدمات باز هم ادامه داشته باشد. به گفته او «چرا روستایی که تنها ۱۰ کیلومتر با شهر کرمانشاه فاصله دارد، از خانه بهداشت، آنتن دهی تلفن و... محروم است و اگر مشکلی برای یکی از اهالی آن پیش بیاید، نمی‌تواند برای درخواست کمک با جایی تماس بگیرد.»

ویزیت ۱۱۶ نفر

در پایان راه با جهانبخش کیانی، پزشک خانواده بهداشت و درمان صنعت نفت غرب کشور هم صحبت می‌شوم که با تیم اردوی جهادی همراه شده است. او با لهجه شیرین کردی خود می‌گوید: «قرار بود به دو روستا از توابع سرفیروزآباد برویم؛ اما با استقبال بسیار خوب روستای «جلو» مواجه شدیم و تصمیم بر آن شد فعلا تنها به این روستا خدمات درمانی ارائه دهیم و برای روستای بعدی، در زمان دیگری برنامه‌ریزی کنیم.» او ادامه می‌دهد: «۱۱۶ نفر تا ساعت ۱۴:۳۰ مراجعه کردند که به دلیل تمام شدن دارو، قرار شد دوباره به این روستا بیاییم و کسانی که باقی مانده‌اند را پذیرش کنیم.» به گفته کیانی «هر ساله به مناسبت‌های مختلف، بهداشت و درمان صنعت نفت غرب کشور به صورت ویزیت رایگان، خدمات درمانی و دارویی به مناطق محروم ارائه می‌کند که بیشتر درمان‌ها سریایی است و اگر موردی نیاز به اعزام داشت، با آمبولانسی که به همراه خود داریم، اعزام به بیمارستان‌های سطح شهر کرمانشاه و دیگر مراکز تخصصی خواهیم داشت. بیشتر، مناطق محرومی را در برنامه خود قرار می‌دهیم که خانه بهداشت و درمانگاه ندارند.» او مکتی کوتاه می‌کند و می‌گوید: «ای کاش این کار به صورت هفتگی و ماهانه صورت می‌گرفت؛ اما اکنون به دلیل کمبود، این نوع خدمات رسانی در مناسبت‌های مختلف مانند دهه فجر، اربعین و... انجام می‌شود.»

کلام آخر

زمانی که گزارش خود را تکمیل کرده و سوار بر ماشین از روستا خارج می‌شوم، صحبت اهالی آن یک به یک از ذهنم عبور می‌کند و خود را جای آنها می‌گذارم که اگر زمانی در روستایی بدون خدمات درمانی و رفاهی زندگی کنیم، با چه مشکلاتی روبرو می‌شویم. آن زمان است که سختی زندگی ساکنان این روستا را با پوست و گوشت و استخوان خود لمس می‌کنم؛ اما افسوس که به غیر از انعکاس بخشی از سختی‌های زندگی آنها، کار دیگری از دستم بر نمی‌آید.

روایت «مشعل» از اردوی جهادی بهداشت و درمان صنعت نفت غرب کشور

نگه‌انداز در آغوش سلامت نفت

سمیه راهیما | کفش‌های کوچک رنگی خود را پشت در ورودی تنها کلاس مدرسه به ردیف کنار هم گذاشته‌اند تا کلاس‌شان به دلیل بارندگی و جسیبیدن گل به زیر کفش‌هایشان کثیف نشود. این کودکان به دور از هرگونه هیاهو و فرآگیری درس و علم مشغولند و صداهایی که از بیرون می‌آید، آنها را کنجکاو می‌کند تا بدانند بیرون از کلاس چه می‌گذرد. زمانی که یکی از آنها از کلاس خارج و با تعداد زیادی از روستاییان مواجه می‌شود، با لحن کودکانه خود می‌پرسد: «چی شده؟» یکی از اهالی روستا که گویا قرابت خویشاوندی هم با او دارد، می‌گوید: «پزشکان برای معاینه به اینجا آمده‌اند، از سوی بهداشت و درمان صنعت نفت یک پزشک به اینجا آمده که داروی رایگان هم می‌دهد. برقی توأم با شادی و غم از چشمان کودک عبور می‌کند. غمی که به دلیل کمبود امکانات پزشکی است و برای اولین بار است که در روستای «جلو» از توابع سرفیروزآباد استان کرمانشاه چنین اتفاقی می‌افتد. این روستا نه خانه بهداشت دارد و نه درمانگاه و از خدمات درمانی محروم است. روستایی که در ۱۰ کیلومتری کرمانشاه قرار دارد؛ اما برای دسترسی به آنتن تلفن همراه باید به مرتفع‌ترین مکان آنجا رفت تا بتوان به صورت جسته و گریخته، آن هم با قطع و وصل شدن صدا صحبت کرد؛ اما گرمای دل مردمان این روستا، به وسعت دریاست و کمبودها باعث نشده تا لبخند روی لبان‌شان نیاید. در سفری یک روزه با گروه اردوی جهادی «ارائه خدمات درمانی و دارویی به روستاهای محروم کرمانشاه» از سوی بهداشت و درمان صنعت نفت غرب کشور، همراه می‌شوم تا گزارشی از خدمات آنها تهیه کنم که در ادامه می‌خوانید:

- شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب

نوسازی دستگاه لوله مغزی سیار ۱۱۵

سیار این مدیریت قرار گیرد. به گفته لرکی، با انجام تعمیرات اساسی روی دستگاه لوله مغزی سیار ۱۱۵، توان عملیاتی آن

مدیر تعمیر، تکمیل و خدمات فنی چاه‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب از نوسازی و راه‌اندازی دستگاه لوله مغزی سیار ۱۱۵ در این شرکت خیر داد. یونس عباسی لرکی با بیان این‌که این دستگاه از سال ۷۶ وارد چرخه عملیات شرکت ملی مناطق نفت خیز شده است، افزود: دستگاه لوله مغزی سیار ۱۱۵ به دلیل غیرترافیکی بودن و نبود نیاز به مجوزهای خاص برای تردد در جاده‌ها، در همه محدوده‌های فعالیت این شرکت به ویژه در جاده‌های سخت گذر استفاده می‌شود. وی با اشاره به انجام بیش از ۱۲۰۰ مورد عملیات به وسیله دستگاه لوله مغزی سیار ۱۱۵ تصریح کرد: فرسودگی بیش از حد تریلر دستگاه و ضرورت اهمیت جایگاه ایمنی، انحصاری بودن لاستیک‌های تریلر و خرابی‌های مکرر سیستم تعلیق، همچنین ارتقای سیستم‌های هیدرولیک موجب شد تا بازسازی و تعمیرات اساسی این دستگاه در دستور کار واحد لوله مغزی

- خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب

راه‌اندازی سامانه مینرینگ تاسیسات کرمانشاه

سامانه مینرینگ خط لوله ۸ اینچ تاسیسات انتهایی کرمانشاه با بهره‌گیری از توانمندی داخلی کارکنان منطقه غرب نصب و راه‌اندازی شد. رئیس واحد نگهداری و

تعمیرات ابزار دقیق و کنترل شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه غرب گفت: این مهم باهدف حجم سنجی میزان انتقال و ارسال نفت خام به پالایشگاه نفت کرمانشاه و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه انجام شده است. بهمن حیدری با اشاره به این‌که این پروژه با همکاری خدمات مهندسی ابزار دقیق و کنترل ستاد، مهندسی عملیات و بررسی‌های بهره‌برداری و کارشناسان واحد ابزار دقیق منطقه غرب انجام شده است، گام نخست اجرای این پروژه را تأمین تجهیزات عنوان کرد و افزود: ر کورد (ثبات)، کانتز (شمارنده)، کابل

مدیرعامل شرکت گاز استان هرمزگان گفت: ۴۰ هزار و ۸۰۰ خانوار هرمزگانی زیرپوشش گاز طبیعی قرار دارند. فواد حمزوی افزود: از این تعداد ۳۸ هزار و ۴۵۸ خانوار شهری و دو هزار و ۴۰۰

افزایش یابد. حمزوی درباره گازرسانی به شهر بندرعباس نیز گفت: گازرسانی به این شهر شامل ۱۰ فاز است که فازهای اول تا سوم آن (محل گلشهر جنوبی، مسکن مهر، شهرک

کابل‌های ارتباطی توربان میترها و نصب و راه‌اندازی تجهیزات مزبور را از دیگر مراحل راه‌اندازی مینرینگ خط ۸ اینچ تاسیسات انتهایی کرمانشاه عنوان کرد. رئیس مهندسی ابزار دقیق و کنترل منطقه غرب با بیان این‌که هم‌اکنون امکان کنترل و فرمان‌پذیری از دستگاه در اتاق کنترل فراهم شده است، اظهار کرد: برنامه‌ریزی رایانه مربوط برای محاسبه و نمایش حجم مواد نیز انجام شده است. حیدری گفت: در مرحله پایانی، سامانه یاد شده پس از کالیبراسیون بهره‌برداری نهایی و از طریق آن عملیات تحویل و تحویل مواد نفتی صورت می‌شود.

نوبت و الهیه شمالی) انجام شده است. وی افزود: هم‌اکنون ۱۴۵ درصد خانوارهای شهر بندرعباس از پنج شرکت گاز استانی برتر کشور تا سال ۱۴۰۰ است، افزود: در اجرای طرح جامع گازرسانی ۲۳۵ روستا قرار دارد که از این تعداد ۱۵ روستا گازدار شده‌اند. حمزوی همچنین با بیان این‌که در طرح جامع، گازرسانی به ۱۵ شهر تصویب شده است، تصریح کرد: تاکنون ۶ شهر زیرپوشش گاز طبیعی قرار گرفته است. مدیرعامل شرکت گاز استان هرمزگان پیشرفت کنونی طرح گازرسانی در استان هرمزگان را ۱۶ درصد اعلام و اظهار کرد: این میزان تا پایان سال ۹۸، باید به حدود ۲۰ درصد

افزایش یافته و این دستگاه آماده به کارگیری در عملیات مختلف است.

مدیر تعمیر، تکمیل و خدمات فنی چاه‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب سیمانکاری، اسیدکاری، سبک کردن ستون چاه و جریان داده آن با تزریق نیتروژن، همچنین جا به جایی سیال ستون چاه، کشتن چاه، نصب مجرا بندهای سیمانی و بازیافت‌شونده را از جمله کاربردهای دستگاه لوله مغزی سیار ۱۱۵ عنوان کرد. لرکی گفت: شست و شو و رفع موانع درون چاه با استفاده از حلال و موتور درون چاهی، حفاری به روش یوبی دی، ورود به چاه با قطر کم، همچنین انجام عملیات ویژه در چاه پیمایی با هدف خارج سازی پلاگ‌ها در رشته‌های تکمیلی و انجام عملیات خاص در چاه با دما و فشار بسیار بالا با گل‌های سنگین، از دیگر کاربردهای دستگاه لوله مغزی سیار ۱۱۵ است.

- شرکت گاز استان هرمزگان

بهره‌مندی بیش از ۴۰ هزار خانوار از گاز

مدیرعامل شرکت عملیات غیرصنعتی و خدمات صنایع پتروشیمی گفت: این شرکت از پنج سال گذشته تاکنون ۹۵ میلیارد تومان در حوزه مسؤلیت‌های اجتماعی منطقه

اسمال ۶۰۰ میلیون تومان به برگزاری کلاس‌های آمادگی کنکور برای فرزندان خانواده‌های بی‌بضاعت و محروم اختصاص داده شد. وی با اشاره به پارک‌ارم منطقه ماهشهر گفت: در فضای

ماهشهر سرمایه‌گذاری کرده است. عبدالرضا غلامی افزود: ۷۰ میلیارد تومان از این میزان سرمایه‌گذاری در چهار سال گذشته بوده و ۲۵ میلیارد تومان دیگر نیز مربوط به اسمال است، وی ساخت یک مینی بیمارستان در منطقه ماهشهر با اعتبار سه میلیارد و ۵۰۰ میلیون را از جمله طرح‌های شرکت عملیات غیرصنعتی و خدمات صنایع پتروشیمی برشمرد. به گفته غلامی، انجام پروژه‌های ابرسانی، فرهنگی، ورزشی، دفع فاضلاب، درمانی و حمل‌ونقل از جمله پروژه‌هایی است که از سوی این شرکت انجام می‌شود. مدیرعامل شرکت عملیات غیرصنعتی و خدمات صنایع پتروشیمی ادامه داد:

احتماب بخش نیروگاهی، مصرف گاز در استان کردستان به ۱۳ میلیون و ۲۳۶ هزار و ۲۸۱ متر مکعب رسید که رکورد جدیدی به شمار می‌آید. وی با بیان این‌که در روزهای سرد زمستان برودت هوا به منهای صفر و بیش از این کاهش می‌یابد، اظهار کرد: با توجه به افزایش مصرف گاز در چنین شرایطی، مشترکان با مصرف منطقی و بهینه‌گازی می‌توانند شرکت گاز استان کردستان را در ارائه بهتر خدمات یاری کنند. مدیرعامل شرکت گاز استان کردستان گفت: رعایت دمای بین ۱۸ تا ۲۱ درجه سانتی‌گراد، دمای رفاه و مناسب برای استفاده از گرمای مطلوب این شعله آبی (گاز) است.

فعله‌گری همچنین از مسئولان سازمان‌ها و دوایر دولتی درخواست کرد پس از پایان ساعت اداری، به خاموش کردن سیستم‌های گرمایشی اقدام و در روز بعد یک ساعت قبل از شروع کار آن را روشن کنند.

- شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی

پالایشگاه کرمانشاه واحد صنعتی سبز شد

نصب و راه‌اندازی سیستم‌های پایش لحظه‌ای، اجرای مدیریت سبز و بهینه‌سازی مصرف سوخت و انرژی از شاخص‌های انتخاب پالایشگاه نفت کرمانشاه به عنوان صنعت سبز است.

- شرکت انتقال گاز ایران

بومی‌سازی تولید روغن کمپرسورهای هوا

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران از بومی‌سازی تولید روغن کمپرسور هوای Ingersoll-Rand با همکاری گروه پژوهش روغن پژوهشگاه صنعت نفت خبر داد.

سعید توکلی گفت: این روغن از دسته روغن‌های سنتزی خاص است که می‌تواند روان‌کاری در شرایط سخت و دمای بالا را به خوبی انجام دهد و دارای خصوصیات شاخصی نظیر قدرت سریع آزادسازی هوا، مقاومت بالا در برابر اکسیداسیون، مقاومت بالا در برابر زنگ‌زدگی و ایجاد رسوب است. وی اظهار کرد: پس از کسب دانش فنی سنتز روغن کمپرسور هوا و تأیید آن از سوی شرکت انتقال گاز ایران، ۱۵۰ لیتر نمونه روغن کمپرسور فرموله شده برای آزمون کاربردی و میدانی تهیه و این آزمون در یکی از کمپرسورهای هوای شرکت انتقال گاز ایران با موفقیت انجام شد.

توکلی یادآوری بالای اکسیداسیون روغن، کارکرد روغن در دمای پایین‌تر کمپرسور و تولید روغن با قیمت پایین‌تر نسبت به نمونه روغن‌های تجاری را از مزیت‌های روغن فرموله شده برشمرد.

- پخش فرآورده‌های نفتی

منطقه میاندوآب

ادامه سوخت‌رسانی پایدار در روزهای برفی

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه میاندوآب گفت: با وجود بارش سنگین برف و تلاوم سرما در این حوزه عملیاتی سوخت‌رسانی پایدار و بدون وقفه به مناطق سخت گذر، با تمام قوت انجام می‌شود. داود فعال‌پور با اشاره به تأمین سوخت مورد نیاز همه بخش‌های مصرف‌کننده از جمله ساکنان نقاط سخت‌گذر منطقه میاندوآب تصریح کرد: با تلاش شبانه‌روزی کل‌کنان ستادی و عملیاتی، توزیع سوخت در مناطق سخت و گذر و کوهستانی انجام می‌شود و این مهم همچنان ادامه دارد. وی با اشاره به ذخیره‌سازی بیش از ۸۰ درصد سهمیه نفت سفید مورد نیاز خانوارهای شهری و روستایی برای زمستان افزود: این مهم از ابتدای امسال انجام و اطلاع‌رسانی درباره دریافت نفت سفید خانوارها در هشت شهرستان زیرپوشش این منطقه نیز انجام شده است. فعال‌پور گفت: با توجه به کوهستانی بودن بارش شدید برف و برودت هوای سرد در منطقه میاندوآب به منظور جلوگیری از اختلال در روند سوخت‌رسانی به نقاط سخت‌گذر، از ابتدای امسال ۱۷۰ میلیون لیتر نفت سفید در میان خانوارهای روستایی و فاقد گاز شهری توزیع شده است. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه

میاندوآب تأکید کرد: سوخت‌رسانی به مناطق کوهستانی و سخت‌گذر، همچنین مجاری عرضه زیرپوشش این حوزه عملیاتی با تمام قوت ادامه خواهد یافت. وی افزود: با توجه به برودت هوا، تمهیدات لازم برای توزیع به موقع نفت سفید در زمان قطع احتمالی گاز خانگی شهری و روستایی نیز پیش‌بینی شده است و مراکز تأمین و مجاری توزیع نفت سفید آماده خدمت‌رسانی در شرایط سخت و سرمای طولانی هستند. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه میاندوآب با اشاره به این‌که ۹۰ هزار مصرف‌کننده نفت سفید زیرپوشش این شرکت قرار دارد، بر نقش نهادهای محلی مانند بخشداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای روستایی برای اطلاع‌رسانی و ذخیره‌سازی به موقع نفت سفید مورد نیاز خانوارهای روستایی برای فصل زمستان تأکید کرد.

- پخش فرآورده‌های نفتی

منطقه آذربایجان شرقی

افزایش ظرفیت عرضه

سی‌ان‌جی با احداث ۷ جایگاه

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه آذربایجان شرقی از احداث و افزایش ظرفیت هفت جایگاه سی‌ان‌جی در این منطقه خبر داد. ابوالفضل روح‌اللهی گفت: با بهره‌برداری از این جایگاه‌ها، شمار جایگاه‌های عرضه گاز طبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) استان آذربایجان شرقی به ۱۶۵ مورد و ظرفیت توزیع این سوخت پاک نیز به ۱۸۳ هزار متر مکعب در ساعت افزایش یافته است. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه آذربایجان شرقی تصریح کرد: این جایگاه‌ها با سرمایه‌گذاری بیش از ۲۰۰ میلیارد ریال توسط بخش خصوصی در کلانشهر تبریز و شهرستان‌های اهر، سراب و جلفا احداث شده است.

عطر ماندگار

شرح احادیث اخلاقی درس خارج فقه مقام معظم رهبری
امیدت را قطع نکن

امام صادق (ع) فرمودند: انزال احدکم ان لا یسأل الله شیئا الا اعطاه فلینس من الناس کلهم. اگر می‌خواهی آنچه از خداوند خواستی، برآورده شود، امیدت را از غیر او قطع کن. انسان اگر بخوهد موقعیتی پیدا کند که هر چه از خدای متعال طلب کرد، خدا به او بدهد، یعنی دعاهایش مستجاب بشود، راهش این است که چشم طمع به دست مردم نداشته باشد. اگر امیدتان را از غیر خدا قطع کنید آن وقت هر چه از خدا خواستید، خدا به شما خواهد داد، البته ممکن است انسان چیزهایی را از خدای متعال طلب کند که دست یافتنش به آن چیزها به ضرر اوست. عدم استجابت حاجت و دعا گاهی اوقات به خاطر این است.

با فرزانتان
نکته ای از ملاقات با شیطان

حاج امام قلی نخجوانی که استاد معارف آقا سیدحسین قاضی پدر مرحوم حاج میرزا علی آقا قاضی بود و نژاد مرحوم سید قریش قزوینی در اخلاقیات و معارف الهیه مراتب استکمال را طی می‌کرد، می‌گوید: پس از آن که به سن کپولت و پیری رسیدیم، شیطان را دیدیم، هر دوی ما بالای کوهی ایستاده بودیم. من دست خود را بر محاسن خود گذارده و به او گفتم: مرا سن پیری و کپولت فرار سیده، اگر ممکن است از من در گذر. شیطان گفت: آن طرف را نگاه کن. وقتی نظاره کردم، دره بسیار عمیق را دیدم که از شدت خوف و هراس، عقل انسان مبهوت می‌ماند. شیطان گفت: در دل من رحم و مروت و مهر قرار نگرفته، اگر جنگال من بر تو بند شود، جای تو ته این دره خواهد بود که تماشا می‌کنی.

هزار و یک نکته
همنشین خوب

حواریون حضرت عیسی (ع) به ایشان گفتند: با چه کسی همنشینی کنیم؟ حضرت عیسی (ع) فرمود: کسی که دیدار او شما را به یاد خدا بیندازد و وقتی به سخن می‌آید، حرف او موجب فروزی دلش شما بشود، چیزی به شما یاد بدهد رفتار و کردار او شما را در کار آخرت ترغیب و تحریص کند

درس‌های زندگی از امام علی (ع)
اعتدال در فکر و کردار

«عَلَيْكَ بِالْقَصْدِ فِي الْأُمُورِ فَمَنْ عَدَلَ عَنِ الْقَصْدِ جَارٌ وَمَنْ أَخَذَ بِهِ عَدَلَ» غررالحکم ج ۴ ص ۲۹۱
بر تو باد به میانه‌روی در کارها؛ هر کس از میانه‌روی روی گرداند، ستم می‌کند و هر کس به آن چنگ زند، عدالت ورزد.

نکته‌ها و پیام‌ها

۱- اصل اعتدال - پرهیز از افراط و تفریط - باید به شکل فراگیر در سراسر زندگی فردی و اجتماعی انسان حاکم باشد و همیشه و همه جا افکار، کردار و گفتار او را دربر گیرد.
۲- دوری از مرز اعتدال و افتادن در ورطه افراط یا تفریط، ستم به خویش و اجحاف به دیگران است.
۳- چنگ زدن به اعتدال؛ اعم از داشتن افکار متعادل، کردار عادلانه و گفتار سنجیده و معتدل، عین عدالت است.

الف - اعتدال در فکر و اندیشه، همان تفکر ناب توحیدی است که در میان کلاف‌های سردرگم اندیشه‌های خرافی (افراطی و تفریطی) کفر، شرک، دوگانه‌پرستی، رهبانیت و... با عنوان صراط مستقیم خودنمایی می‌کند.
ب - اعتدال در کردار، نتیجه اندیشه معتدل است. احکام و مقررات اسلامی به‌طور گسترده و پیگیر درصد تنظیم همه امور فردی و اجتماعی مسلمانان بر محور حق و اعتدال و پیشگیری از افراط و تفریط هستند.
ج - زبان یکی از فعال‌ترین اعضای بدن است و به نمایندگی

وای بر عیب‌جویان

«وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ» سوره همزه ۱- وای بر هر طعنه‌زننده عیب‌جوی.

تبیین واژه‌ها

هُمَزَةٌ و لُّمَزَةٌ هر دو صیغه مبالغه است، اولی از ماده «هُمَزَ» به معنای «شکستن» است. از آنجا که افراد طعنه‌زن و خرده‌گیر، شخصیت دیگران را در هم می‌شکنند، به آنها «همزه» اطلاق شده است. دومی از ماده «لُمَزَ» در اصل به معنای غیبت کردن و عیب‌جویی کردن است.

مفسران در تبیین مراد از این دو لفظ، احتمالات زیادی داده‌اند؛ ولی با توجه به مجموع نظر به‌ها معلوم می‌شود که این دو واژه به یک معناست و مفهوم وسیعی دارد که هر گونه عیب‌جویی، غیبت، طعن و استهزا به وسیله زبان و علائم و اشارات، سخن‌چینی و بدگویی را دربر می‌گیرد. همچنین افرادی که با شکل‌دراوردن به مسخره کردن دیگران پرداخته یا در شوخی‌ها، دیگران را بازیچه دست خود قرار می‌دهند، از مصادیق این آیه هستند.

تهدیدی سخت

تعبیر ویل در این آیه، نشان‌دهنده

موضعگیری سخت قرآن درباره افراد عیب‌جو و مسخره‌کننده است. در توییح این صف زشت، تعبیرات دیگری نیز در قرآن وجود دارد که درباره هیچ‌گانه‌ی مانند آن دیده نمی‌شود، به عنوان مثال، در مورد منافقانی که مومنان را مسخره می‌کردند، می‌فرماید: می‌خواهی برایشان آموزش بخواه، می‌خواهی آموزش نخواه، اگر ۷۰ بار هم برای آنها آموزش بخواهی، خدا آنها را هرگز نخواهد آموزد.

صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی
تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت
یک شبهه و یک پاسخ

پرسش: منظور از «قَهَّار» در مورد خدا چیست؟

پاسخ: این واژه یکی از اسمای خداوند و به معنای شکننده کام‌هاست که وزن صرفی آن (صیغه مبالغه) دلالت بر کثرت آن دارد. این اسم در قرآن کریم شش بار آمده که در تمام موارد با اسم الواحد همراه است. این اسم یکی از مظاهر قدرت خداوند گویای ظهور قدرت خداوند در مرتبه فعل است. اسمای ذات الهی مثل قدرت در دو مرتبه قابل ظهورند، یکی در مرتبه وصفی (صفات الهی) و دیگری در مرتبه فعلی (فعل الهی) قاهر برتری قدرت خداوند در مرتبه وصف

اخبار ستاد اقامه نماز
تقدیر از ستاد اقامه نماز شرکت بهره‌برداری نفت کارون

مطلب که فرایند ارزیابی عملکرد ستاد اقامه نماز کارون برای هشتمین سال متوالی به‌عنوان ستاد شایسته تقدیر ویژه استان خوزستان در سال ۱۳۹۶ برگزیده شد. در اجلاس نماز استان خوزستان و آیین تجلیل از خادمین نماز که با حضور دکتر شریعتی، استاندار خوزستان و مدیران دستگاه‌های اجرایی استان برگزار شد، هیات ارزیابی و داور ستاد اقامه نماز استان خوزستان، شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون را از میان ۱۳۰ دستگاه اجرایی استان برای هشتمین سال، به عنوان ستاد «شایسته تقدیر ویژه» برگزید. فرهنگ فریضه نماز به صورت ویژه تقدیر کرد.

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون در کنار رسالت تولید نفت و گاز خام، همواره در اشاعه فرهنگ نماز و پاسداشت ارزش‌های دینی پیشگام بوده است. در این زمینه می‌توان به احداث و توسعه نمازخانه‌ها در تأسیسات و برپایی نماز جماعت مستمر در واحدهای ستادی و عملیاتی، تجهیز نمازخانه‌ها، تعیین اهداف برنامه‌ها در زمینه ترویج اقامه نماز در میان کارکنان و خانواده‌های آنان، برگزاری دوره‌های آموزشی براساس نظرسنجی از نمازگزاران، اجرای دوره‌های مهدویت، برگزاری همایش‌ها و اجلاس‌های نماز و دعوت از سخنرانان برجسته به مناسبت‌های مختلف اشاره کرد.

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون در کنار رسالت تولید نفت و گاز خام، همواره در اشاعه فرهنگ نماز و پاسداشت ارزش‌های دینی پیشگام بوده است. در این زمینه می‌توان به احداث و توسعه نمازخانه‌ها در تأسیسات و برپایی نماز جماعت مستمر در واحدهای ستادی و عملیاتی، تجهیز نمازخانه‌ها، تعیین اهداف برنامه‌ها در زمینه ترویج اقامه نماز در میان کارکنان و خانواده‌های آنان، برگزاری دوره‌های آموزشی براساس نظرسنجی از نمازگزاران، اجرای دوره‌های مهدویت، برگزاری همایش‌ها و اجلاس‌های نماز و دعوت از سخنرانان برجسته به مناسبت‌های مختلف اشاره کرد.

همراه با شهیدان

شهید
غلامحسین زمانی

شهید غلامحسین زمانی آخر سال ۶۲ وارد شرکت ملی نفت ایران شد. اخلاق نیکو و شور انقلابی او در بین همکاران زبانزد بود. در بحبوحه سخت‌ترین روزهای جنگ در کنار حفظ و پاسداری از تولید نفت با وجود همه مشکلات، هراز چندگاهی خود را به جمع رزمندگان اسلام در جبهه‌های جنگ می‌رساند و در عملیات‌های مختلف شرکت می‌کرد. سرانجام روح پاکش، روز ۱۲ اردیبهشت سال ۶۵ بر اثر اصابت ترکش خمپاره دشمن معنی به خیل عظیم شهدا پیوست و جاودانه شد. درباره خصوصیات اخلاقی این شهید از قول یکی از دوستان وی نقل شده است: «وی جوانی پرشور و حال بود. اخلاق و رفتار نیکو او را به‌عنوان فردی نمونه بین اطرافیان نشان می‌داد. دوستان، همواره از او به نیکی یاد می‌کنند و یاد و خاطره‌اش میان همه ما زنده است».

زلزال احکام
خمس سرمایه‌گذاری در بورس

پرسش: آیا به سرمایه‌های که در بورس یا در محل دیگر سرمایه‌گذاری شده است، در سررسید سال خمسی، خمس تعلق می‌گیرد و باید خمس آن پرداخت شود؟
پاسخ: مبلغ سرمایه‌گذاری شده اگر از درآمد کسب باشد، مشمول خمس است.

شرط بندی یک طرفه

پرسش: خودم و برادرم بعضی مواقع بازی می‌کنیم؛ برادرم می‌گوید اگر تو بردی، به تو فلان مقدار پول می‌دهم ولی من نه، آیا این شرط بندی قمار محسوب می‌شود و حرام است؟ اگر پول ببرم، آیا پول حرام است؟
پاسخ: اگر بر اساس شرط مذکور پولی پرداخت شود، قمار و حرام است.

معرفی کتاب
نرم افزار اندرویدی «خانه بهشتی»

موسسه فرهنگی انتشاراتی ستاد اقامه نماز نرم‌افزار اندرویدی «خانه بهشتی» که به‌صورت یک کتاب مجازی به کوشش موسسه فرهنگی انتشاراتی ستاد اقامه نماز منتشر شده، به تازگی در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفته است. اثر حاضر با یک مقدمه و شش فصل به مباحثی چون «اهمیت و جایگاه نماز در قرآن و روایات»، «تماز به منزله سر برای اسلام»، «تماز به منزله ستون برای خیمه اسلام» و... پرداخته است.

تلاش برای ثبت جهانی میراث نفت

کارگاه آموزشی حافظه جهانی یونسکو (میراث مستند) به همت مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت و با همکاری سازمان اسناد و کتابخانه ملی و سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی برگزار شد.

در این کارگاه یک روزه که چهارشنبه ۱۷ بهمن ماه برگزار شد، موضوعاتی همچون میراث فرهنگی، میراث مستند و شاخص‌های آن، میراث صنعت نفت، برنامه حافظه جهانی، مبانی و ساختار و پل‌های آموزشی در زمینه طبقه‌بندی، فهرست نویسی و دسترس‌پذیری اسناد، همچنین جایگاه و شاخص‌های مواد آرشیوی در برنامه حافظه جهانی، از سوی کارشناسان مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

اکبر نعمت‌الهی، مدیر موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت و فرهاد نظری، مدیرکل دفتر ثبت آثار سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی از جمله سخنرانان این مراسم بودند.

مدیر موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت در کارگاه آموزشی حافظه جهانی یونسکو که با حضور کارشناسان مرکز اسناد، ارزشیابی اسناد و مدارک و نمایندگان موزه‌ها برگزار شد، گفت: در صنعت نفت، میراث ارزشمندی داریم، از جمله جرثقیل اکوان که خاطره طولانی دارد و نقش حیاتی در تاریخ معاصر جهان بازی کرده است. تلاش داریم تا حداقل آن بخش‌هایی از میراث صنعت نفت

را که نه تنها برای ما، بلکه برای جهان اهمیت دارد، به ثبت جهانی برسانیم و در این مسیر از کمیته حافظه جهانی می‌خواهیم که ما را یاری کند. اکبر نعمت‌الهی افزود: در ثبت داخل هم تاکنون اقدام‌های موثری با همکاری همکارانمان در سازمان میراث فرهنگی انجام داده‌ایم و امیدواریم با تشخیص کمیته حافظه جهانی بتوانیم مواردی را که باید دنبال کنیم، بیابیم و این نهضت ثبت آثار صنعت نفت را ادامه دهیم. او همچنین از آمادگی دست‌درکاران موزه‌های نفت برای جلوگیری از نابودی میراث صنعتی کشور و نفت خیر داد و گفت: موزه کارآموزان آبادان به عنوان بزرگترین موزه صنعتی کشور چندی پیش در آبادان افتتاح شد و با تجاری‌به که اکنون موزه‌های نفت از آن برخوردار است، پیش‌بینی می‌کنیم در آینده نزدیک برای حفظ و ثبت آثار صنعت

نفت که بخش مهمی از تاریخ معاصر کشورمان را تشکیل می‌دهد، گام‌های مهم دیگری برداشته شود.

ضرورت توجه به میراث صنعت نفت

مدیرکل دفتر ثبت آثار سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در کارگاه آموزشی حافظه جهانی در یونسکو، تأکید کرد: نمی‌شود به ایران مدرن نگاه کرد و صنعت نفت و میراث این صنعت را ندید. فرهاد نظری ضمن اظهار خوشوقتی خود و همکارانش در سازمان میراث فرهنگی از فعالیت‌های انجام شده در مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، گفت: اهمیت قائل شدن برای میراث فرهنگی در صنعت نفت برای ما مغتنم است؛ زیرا این صنعت وزارتخانه‌ای است که در ظاهر ماهیت آن فرهنگی نیست، اما اهتمام ویژه‌ای برای حفظ میراث و فرهنگ کشور دارد. دبیر کمیته ملی حافظه جهانی با اشاره به در هم تنیدگی تاریخ معاصر ایران و نفت افزود: کشف نخستین اثر تاریخی ایران که به ثبت جهانی رسید، نیز در پی گزارش‌های دومیروگان، باستان‌شناس و زمین‌شناس فرانسوی که در ایران به دنبال نفت بود، رخ داد. این گزارش‌ها حفاری‌های رومن گریشمان را در پی داشت که به کشف آثار باستانی چغازنبیل در استان خوزستان منجر شد.

آبادان، دروازه مدرنیته به ایران

نظری با اشاره به شکل‌گیری شهر آبادان در پی تاسیس پالایشگاه نفت و یادآوری اینکه اشیای موزه‌های امروزه به اشیای زیرخاکی شهرهای نفتی هستند که هیچ بهانه‌ای جز نفت برای ایجاد آنها نبوده است. چنانچه در سفر نامه ناصر خسرو از آبادان با عنوان عبادان نام برده می‌شود که قصبه‌ای کوچک است و به حصیرهایش شهرت دارد. به گفته او با تاسیس پالایشگاه، شهری شکل می‌گیرد که ظرف مدت کمتر از ۵۰ تا ۶۰ سال، یعنی در سال‌های ۵۵ و ۵۶، جمعیت آن به حدود ۴۵۰ هزار نفر می‌رسد و مولد ایجاد چنین شهری صنعت نفت بوده است و خود این ارزش

جهانی دارد. نظری با یادآوری اینکه اسنادی که نشان می‌دهد چگونه یک منطقه صنعتی می‌تواند یک شهر ایجاد کند، خود به خود اهمیت دارد، گفت: نقشی که شهرهایی مثل آبادان در مدرن کردن ایران ایفا کرده‌اند، قابل توجه است. آبادان دروازه مدرنیته به ایران است. در بسیاری از حوزه‌های هنری - فرهنگی وقتی پیشینه آنها را بررسی می‌کنیم، به آبادان می‌رسیم. مدیرکل دفتر ثبت آثار سازمان میراث فرهنگی تأکید کرد: آبادان، یک مجتمع مسکونی یا شهرک کارگرنشین مثل عسقلویه نیست. آبادان شهریت دارد و در تاریخ شهرسازی و شهرنشینی مدرن ما یک نقطه بسیار قابل تامل است که در سازمان میراث فرهنگی و گردشگری شاید به دلیل کثرت مسؤولیت و کمبود امکانات فرصت کافی برای پرداختن به آن نبوده است؛ اما حالا خوشحالیم که مدیریت موزه‌ها و مرکز اسناد صنعت نفت، امکان و توان انجام این کار را دارد. در صنعت فیلمسازی، ابراهیم گلستان نخستین استودیوی خود را در این شهر تاسیس می‌کند و دوران شکوفایی فعالیت او زمانی است که با شرکت نفت کار می‌کند او فیلم‌های مستندی می‌ساخت که گوایز جهانی گرفت. در نقاشی، رمان و بسیاری دیگر از هنرها هم همین طور، چنانچه تعداد سینماهای آبادان در دوره‌ای با تهران برابر بود.

اهمیت اسناد به تازگی و کهنگی آن نیست

نظری با اشاره به فعالیت‌های انجام شده در مرکز اسناد موزه‌های نفت و یادآوری اینکه اشیای موزه‌های امروزه به اشیای زیرخاکی اطلاق نمی‌شود و اهمیت اسناد خیلی با تازگی و کهنگی آنها ارتباط ندارد، گفت: برای مثال ابزارها و تجهیزات که به وسیله آنها نخستین کاوش‌های باستان‌شناسی و زمین‌شناسی در ایران انجام شده بود، مثل وسایل نقشه‌برداری، نقشه‌کشی، دوربین‌ها و... بر اثر غفلت و ناآگاهی مورد حفاظت قرار نگرفت و آنها را به چشم آهن‌آلات اسقاطی و بلاصرف نگاه کرده و به مزایده گذاشتند. در حالی که اینها شواهد تاریخ باستان‌شناسی در کشور بودند. وی افزود: البته بعدها

همکاران مادر میراث فرهنگی متوجه اهمیت موضوع شدند و تلاش کردند تا این وسایل را یافته و از باقیمانده‌ها حفاظت کنند؛ اما به هر حال مهم تغییر نگاه مصرفی به موزه‌ای و آموزشی است که می‌دانم کار دشواری است و تمامی کسانی که برای ایجاد موزه‌های صنعتی تلاش می‌کنند، با آن روبه‌رو می‌شوند؛ از جمله شما که در راهاندازی موزه‌های صنعت نفت در حال فعالیت هستید.

برخی آثار صنعت نفت قابلیت ثبت جهانی دارند

مدیرکل دفتر ثبت آثار سازمان میراث فرهنگی با اشاره به اینکه در بین اسناد آرشیو صنعت نفت چه از زمان شروع و چه تا زمانی که به ملی شدن نفت منجر می‌شود، حداقل یکی دو مجموعه وجود دارد که بدون تردید قابلیت ثبت جهانی دارند، گفت: ایران تاکنون ۲۲ اثر را در فهرست میراث جهانی به ثبت رسانده و خوشبختانه نفت در بسیاری از حوزه‌ها، از جمله میراث طبیعی، مانند نفت شهر و تشکوه، میراث مستند و میراث فرهنگی، دارای آثار قابل توجه است. نظری به عنوان نمونه به جرثقیل اکوان در اسکله تاریخی آبادان اشاره کرد و گفت: این جرثقیل در پیروزی متفقین در جنگ جهانی دوم نقش بسزایی داشت و شاید پیروزی متفقین در این جنگ بدون اکوان ممکن نبود. این یک معیار مهم جهانی است که چنانچه ما این اثر را برای ثبت جهانی به یونسکو معرفی کنیم، قبل از اینکه بخواهیم از ثبت جهانی آن دفاع کنیم، خود اروپایی‌ها از آن دفاع خواهند کرد. وی با اشاره به اینکه اکنون ارادگی برای سوار کردن دوباره این جرثقیل که نقش مهمی در رویدادهای قرن ۲۰ داشته است، وجود دارد، اظهار امیدواری کرد که کارهای مقدماتی برای معرفی این اثر به دبیرخانه حافظه جهانی یونسکو انجام شود تا جای صنعت نفت در این بخش خالی نماند.

تلاش برای ثبت راه آهن سراسری در میراث جهانی

مدیرکل دفتر ثبت آثار سازمان میراث فرهنگی همچنین از اقدام‌های انجام شده در این سازمان برای ثبت راه‌آهن سراسری از جنوب به شمال کشور خبر داد و آن را گامی مهم در راستای حفظ میراث صنعتی نامید و افزود: این راه آهن از خرمشهر در

جنوب کشور آغاز شده که در واقع یک سر آن باز همان جرثقیل اکوان است. به گفته وی این راه آهن پس از گذشتن از استان‌های مختلف، از جمله خوزستان، لرستان، اصفهان، مرکزی، تهران، سمنان، گلستان و مازندران به شمال کشور می‌رسد. نظری این اثر را یکی از نمونه‌های اعلای میراث صنعتی توصیف کرد که کیفیت و تکنیک اجرای تونل‌ها و پل‌های آن، نظیر پل ورسک، در دنیا بی نظیر است.

حلب سازی کرمانشاه مجموعه ای ویژه ای

نظری با اشاره به اقدام‌های انجام شده در موزه نفت برای جلوگیری از تخریب و نابودی کارخانه قدیمی حلب سازی و حلب پرکنی پالایشگاه کرمانشاه گفت: خوشبختانه این کارخانه حفظ شد و مطمئن هستم اشیاء و آثاری که از آن به دست می‌آید، اطلاعات خوبی درباره نحوه تولید و فناوری در آن زمان و همین‌طور اطلاعات جامعه‌شناسانه خوبی به ما خواهد داد. وی تأکید کرد: همه اینها واجد ارزش مطالعه و توجه هستند و باید از آنها پاسداری شود. حال آنکه ممکن است بر اثر غفلت یا ناآگاهی به سادگی این آثار را از دست بدهیم، چنانچه چنین اتفاقی ناگواری برای واگن‌هایی که در سال‌های ۱۳۱۰-۱۳۰۲ در ایران کار می‌کردند، افتاد و آنها را به عنوان آهن ضایعاتی به فروش رساندند، در حالی که همین واگن‌ها می‌توانست، گذشته از قدمت حتی از لحاظ تکنولوژی به کار رفته در آنها نیز اطلاعات خوبی به ما بدهد. در برنامه کارگاه آموزشی حافظه جهانی همچنین مزده محمدی، کتابدار مرجع و مسؤول بخش خطی کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه و عضو گروه کارشناسی آرشیوی ثبت شده در برنامه حافظه جهانی با تأکید بر میراث نفت در جهان «برای حاضران برگزار کرد. کارگاه دیگر این برنامه از سوی فریبا افکاری، متخصص نسخ خطی و اسناد از دانشگاه تهران و مدرس دانشگاه و عضو کمیته ملی حافظه جهانی با عنوان «جایگاه و شاخص‌های مواد آرشیوی در برنامه حافظه جهانی» برگزار شد.

در دیدار مدیر موزه‌های نفت با مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب عنوان شد

طراحی موزه بزرگ

صنعت نفت در اهواز

طراحی «موزه بزرگ صنعت نفت اهواز» به منظور نمایش اسناد، تصاویر و راه‌اندازی کتابخانه تخصصی صنعت نفت در دست اجر است و به این منظور مراحل ثبت ملی مهمانسرای خرمکوشک، هنرستان و آموزشگاه فنی و حرفه‌ای اهواز در حال نهایی شدن است.

در نشست صمیمانه مدیر و دست‌درکاران موزه‌های صنعت نفت با مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب بر تقویت و گسترش همکاری‌ها به منظور راه‌اندازی و تکمیل هر چه سریع‌تر موزه‌های صنعت نفت در جنوب کشور تأکید شد.

در این نشست اکبر نعمت‌الهی، مدیر موزه‌های نفت، روند طی شده در شکل‌گیری موزه‌های صنعت نفت از دولت اصلاحات تا کنون را پر فراز و نشیب عنوان کرد و افزود: ایجاد موزه‌های صنعت نفت در جنوب کشور، به عنوان خاستگاه کشف نفت در خاورمیانه، از اصلی‌ترین اهداف این طرح به شمار می‌رود و هم‌زمان طرح موزه‌های صنعت نفت در استان‌های تهران، کرمان، کرمانشاه، مشهد مقدس و... دنبال می‌شود.

مدیرعامل جدید شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب نیز به جایگاه مهم موزه‌های صنعت نفت برای تبیین تاریخ پرآوازه این صنعت از نخستین روزهای کشف طلای سیاه در مسجدسلیمان تا به امروز اشاره و بر آمادگی این شرکت برای تقویت و گسترش همکاری‌ها به منظور به بار نشستن فعالیت موزه‌های صنعت نفت در مناطق نفت‌خیز جنوب تأکید کرد. احمد محمدی با اشاره به اهمیت تبیین نقش صنعت نفت در حیات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مردم افزود: ماده اولیه تمام وسایل ساخت دست بشر از نفت تشکیل شده است، بنابراین لازم است با شناساندن بیشتر آن به احاد جامعه، نقش و جایگاه حائز اهمیت نفت در فرهنگ مردم نهادینه شود.

وی کشف نخستین چاه نفت خاورمیانه در منطقه مسجدسلیمان را نشانه شروع توسعه جهانی صنعت نفت از کشور خواند و تأکید کرد: بسیاری از متخصصان خارجی این صنعت، نخستین فعالیت‌های کاری خود را از مسجدسلیمان آغاز کردند، همچنین به دلیل منافع مشترکی که هفت خواهران در کشور داشتند، نخستین قراردادهای بالادستی صنعت نفت نیز در این شهر پایه‌ریزی و بعدها تکمیل شد.

محمدی ضمن اشاره به تهیه گزارش تمام مستغلات، املاک و اماکن قدیمی در پهنه مناطق نفت‌خیز جنوب گفت: در این زمینه باید با تدوین نقشه راهی معین، گام‌های موثرتری در حفظ گنجینه‌های این صنعت برداشته شود.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، اراده وزارت نفت را در اجرای طرح موزه‌های صنعت نفت قابل تقدیر عنوان کرد و افزود: با همکاری و تلاش همکاران در ایجاد پیوند بین نسل‌های گوناگون، نشاط، امید و فعالیت به جامعه تزریق خواهد شد.

در ادامه این نشست، نعمت‌الهی، به آخرین اقدام‌های انجام شده در اجرای طرح موزه‌های صنعت نفت و بهره‌برداری رسمی از دو موزه بنزین خانه و کارآموزان صنعت نفت در آبادان اشاره کرد و گفت: امید می‌رود با حمایت مدیران عالی‌رتبه، داشته‌های این صنعت در قالب موزه‌های نفت، نسل به نسل منتقل شده و به دوام و قوام آن کمک کند.

نگاهی به تاریخ نفت در عرصه جهانی (بخش پایانی)

سرمایه‌گذاری در نفت

انقلاب اوپک، رویدادی بود که در کاهش شدید رشد تقاضا برای نفت و حتی کاهش رشد اقتصاد جهان، تأثیر بسزایی داشت. افزایش پیاپی قیمت نفت در سال‌های ۱۹۷۳ و ۱۹۷۴، هزینه‌ای معادل ۲/۶ درصد تولید ناخالص داخلی را بر کشورهای عضو سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی (OECD) تحمیل کرد. افزایش مضاعف قیمت نفت که در سال‌های ۱۹۷۸ تا ۱۹۸۰ صورت گرفت نیز، برای این دسته از کشورهای مصرف‌کننده، هزینه‌ای معادل ۳/۷ درصد از تولید ناخالص داخلی را دربر داشت (صندوق بین‌المللی پول)، از این‌رو برای جبران این هزینه‌ها، تغییرات ساختاری پر هزینه‌ای صورت گرفت. افزون بر این، به منظور مهار ساختن اوپک، منابع مالی هنگفتی در زمینه منابع داخلی نفت و گاز یا منابع انرژی، جایگزین سرمایه‌گذاری شد. شکی نیست که وقوع دو شوک نفتی در کاهش یا افت ناگهانی رشد اقتصاد جهان در سال‌های ۱۹۷۴–۱۹۷۵ و ۱۹۷۵–۱۹۸۰ و ۱۹۸۰–۱۹۸۳، نقش بسیار مهمی داشت، اما امنیت عرضه، همیشه از اهمیت بیشتری برخوردار بوده است.

پس از انقلاب اوپک و به منظور جلوگیری از گسترش سیاست «حاکمیت و مالکیت دائمی بر منابع طبیعی» و مقابله‌بااین سیاست، کشورهای مصرف‌کننده توسعه یافته اروپایی و سپس آمریکا و دیگر اعضای سازمان توسعه همکاری‌های اقتصادی باهدف مذاکره و انعقاد مجموعه‌ای از معاهده‌ها و پیمان‌های سرمایه‌گذاری دوجانبه، اقداماتی را آغاز کردند و با توجه به اینکه در سازمان ملل، اکثریت با کشورهای جهان سوم بود، امکان استفاده از روش چندجانبه مقبول واقع نشد. معاهده‌های دوجانبه هم معمولاً بین یک کشور توسعه یافته و یک کشور کمتر توسعه یافته منعقد می‌شد. مسیر حرکت سرمایه‌هم‌ا قبل تعیین شده بود و قوانین و مقررات مورد توافق طرفین نیز، معمولاً بیشتر به نفع کشورهای توسعه یافته صادرکننده سرمایه بود. به این ترتیب با مهر تایید و تصدیق بسیاری از کشورهای جهان سوم، قانون سنتی بین‌المللی مجدداً احیا گردید. پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، شمار بسیار ناچیز معاهده‌های سرمایه‌گذاری دوجانبه، از نظر تعداد افزایش یافت. اکثر این معاهده‌ها میان کشورهای عضو سازمان توسعه همکاری اقتصادی و کشورهای روسیه، جمهوری‌های جدیداً استقلال یافته و کشورهای حوزه اروپای شرقی منعقد می‌شد. پس از آن اتحادیه اروپا که به منابع هیدرو کربوری شوروی سابق چشم طمع دوخته بود، با استفاده از فرصت به دست آمده، در زمینه انعقاد معاهده‌های چندجانبه ابتکار عمل رایه دست گرفت که نتیجه آن، به وجود آمدن منشور انرژی اروپایی غیرالزام‌آور در دسامبر سال ۱۹۹۱ بود که نقطه آغاز مذاکرات مرتبط با پیمان منشور انرژی که الزام‌آور بود و در دسامبر سال ۱۹۹۴ منعقد گردید، شد. از موافقتنامه تجاری آزاد سال ۱۹۹۸ آمریکا و کانادا لازم‌الزم است در اینجا ذکر ی به میان آید. برخلاف آنچه از نام آن برمی آید، این موافقتنامه موضوع سرمایه‌گذاری را هم شامل می‌شود. در سال ۱۹۹۳ این معاهده به موافقتنامه تجارت آزاد آمریکای شمالی تبدیل شد تا مکزیک را نیز دربر گیرد. دیگر اینکه، دور نفس‌گیر مذاکرات اورو گونه در خصوص موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت یکباره رونق گرفت و در سال ۱۹۹۴ به

وارد عمل شود یا حتی در قلمرو طرف معاهده، تحقیق و پژوهش خاصی را انجام دهد (معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه آمریکا و آذربایجان ۱۹۹۷). هر یک از طرفین نیز باید تضمین نماید که شرکت‌های دولتی در عرضه کالاها یا خدمات خود به طرف مقابل، اصل کامله‌الو داد را رعایت و هیچ‌گونه تبعیضی قائل نخواهد شد. بالاخره اینکه در این معاهده بر این نکته پافشاری شده که دولت‌های اعطاکننده مجوزها، پروانه‌ها یا امتیازنامه‌ها یا هر نوع مجوز برای دسترسی به منابع طبیعی، نباید به نفع اتباع یا شرکت‌های مل، خود به اعمال اقدامات تبعیض آمیز دست بزنند. علاوه

بر این، چنانچه تصمیمی در جهت خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی گرفته شود، دولت‌ها نباید به نفع اتباع خود وارد عمل شوند. تنها دولت امریکاست که حق دارد بنا به درخواست خود در مورد استفاده از اراضی عمومی، اجاره‌بها بپردازد و یا شرکت‌های دولتی خود را تبدیل به شرکت‌های خصوصی کند، ولی در این چارچوب نمی‌تواند علیه سرمایه‌گذاران آذربایجانی در امریکاً، تبعیض قائل شود. معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه کانادا و ونزوئلا هم همین مورد را در بر می‌گیرد، ولی مانع از سیاست «خرید ونزوئلا»، «شرکت‌های دولتی» یا بیش، سرمایه‌گذاری نمی‌شود. در معاهده منشور انرژی اروپایی نیز تصریح شده است که هیچ‌یک از طرفین معاهده نباید تدابیر سرمایه‌گذاری مرتبط با تجارت را که مغایر مقررات موافقتنامه عمومی تعرفه و تجارت باشد، در پیش گیرد، ولی با توجه به موارد مبهم موجود در این موافقتنامه چندجانبه، استثنائات و بندهایی به آن اضافه شده است تا امضاکنندگان بتوانند طبق اختیارات خود عمل کنند. علاوه بر این بندهای دیگری نیز در این موافقتنامه وجود دارد که با استفاده از آنها فشار لازم به امضاکنندگان وارد می‌شود تا حر کت در جهت مطلوب را ادامه دهند (معاهده منشور

انرژی ۱۹۹۴: ماده ۱۰). در مورد مرحله پیش سرمایه‌گذاری هم فقط «قانون انعطاف‌پذیری» قابلیت کاربرد می‌یابد. زیرا در مذاکرات معاهده منشور انرژی کشورهای منظر بودند که به اندازه آذربایجان نیازمند جذب سرمایه‌گذاری خارجی نبودند، لذا هر یک از طرفین معاهده در جهت اعمال برخورد‌های عادی از تبعیض «تلاش» خواهد کرد مع‌ذالک، با استفاده از «معاهده متممی» که در نتیجه ادامه مذاکرات مشخص می‌شود، فشار لازم به امضاکنندگان فاقد تمایل لازم وارد می‌شود تا در این خصوص با پایبندی بیشتر عمل نمایند (معاهده منشور انرژی، ۱۹۹۴: ماده ۱۰/۲، ۱۰/۳، ۱۰/۴).

موضوع مالیات

در خصوص پرداخت مالیات حاکمیتی در معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه آمریکا و آذربایجان قید شده است که هیچ‌یک از بندها و مفاد این معاهده نباید در رابطه با موضوع مالیات‌ها و وظیفه یا اجباری را به طرفین تحمیل نماید. لیکن مواردی نیز وجود دارد که از این قاعده مستثنی است که مهم‌ترین آنها به اختلاف مرتبط با سرمایه‌گذاری حاصل از موافقتنامه سرمایه‌گذاری یا مجوز سرمایه‌گذاری اشاره دارد (معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه آمریکا و آذربایجان: ماده ۱۳). مجوز سرمایه‌گذاری به زبان ساده به امتیازنامه‌ها و پروانه‌های بهره‌برداری اشاره دارد و موافقتنامه سرمایه‌گذاری، کلیه قراردادهای مرتبط با بخش بالادستی از جمله قراردادهای منعقد ه سرمایه‌گذاری، کلیه قراردادهای مرتبط با بخش بالادستی از جمله قراردادهای منعقد ه میان شرکت‌های ملی نفت و سرمایه‌گذاران خارجی را در بر می‌گیرد که در بخش‌های بعدی به این موضوع هم خواهیم پرداخت.

ولی پرسش اساسی این است که اختلاف مربوط به سرمایه‌گذاری چگونه پدیدار می‌شود؟ براساس مفاد این معاهده، افزایش مالیات‌ها که می‌تواند به مثابه سلب مالکیت و خلع ید یا ملی‌سازی غیرمستقیم تلقی شود، سرچشمه اینگونه اختلافات خواهد بود که صرفاً «سلب مالکیت و خلع تصرف» خوانده می‌شود. بنابراین چنانچه یکی از اتباع یا یکی از شرکت‌ها تشخیص دهد که مالیات مطروح به وجهه مثابه خلع ید است، می‌تواند با رعایت دو شرط، موضوع را برای رفع اختلاف به مراجع ذیصلاح احاله نماید: شرط نخست اینکه، تبعه یا شرکت ذیربط به مقامات مالیاتی ذیصلاح طرفین معاهده اطلاع داده باشد که مالیات مورد نظر حکم سلب مالکیت و خلع تصرف را دارد و شرط دوم اینکه، مقامات مالیاتی ذیصلاح، ظرف مدت ۹ ماه پس از احاله موضوع از جنب تبعه یا شرکت ذیربط، مشخصاً اعلام نکنند که این امر به مثابه خلع تصرف نیست (معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه آمریکا و آذربایجان، ماده: ۱۳۲). لذا هم‌گونه که می‌بینید، حتی سرمایه‌گذاران فاقد مناسبات پیمائکاری می‌توانند چنانچه دولت‌های آمریکا یا آذربایجان ظرف مدت تعیین شده ۹ ماهه اعلام نکنند که افزایش مالیات یا مالیات جدید حکم خلع ید یا سلب مالکیت را ندارد، موضوع را در مراجع قضایی بین‌المللی مطرح نمایند. در معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه کانادا و ونزوئلا هم روش همین است، فقط مدت اعلام نظر دولت‌های متبوعه، شش ماه تعیین شده است. معاهده منشور انرژی هم گرچه راه‌حل‌های دیپلماتیک خاص خود را دارد، ولی اصولاً همان روش را اتخاذ کرده است.

حاکمیت بر منابع طبیعی

تنها کشور توسعه یافته صادرکننده نفت حاضر در مذاکرات مربوط به معاهده منشور انرژی نروژ بود. حضور این کشور شاید نشان دهد که چرا موضوع حاکمیت، آن

هم تحت عنوان «حاکمیت بر منابع طبیعی» به جای «حاکمیت دائمی بر منابع طبیعی»، مطرح شده بود (سازمان ملل ۱۹۶۲). در معاهده منشور انرژی، حاکمیت دولت و حقوق حاکمیتی بر «منابع طبیعی» به رسمیت شناخته شده، ولی تا آنجا محترم شمرده می‌شود که مطلق بر مبنای مقررات حقوق بین‌الملل، اعمال گردد. علاوه بر این، در کشورهای امضاکننده معاهده، مقررات حاکم بر نظام مالکیت منابع طبیعی به هیچ وجه در معرض خطر قرار نمی‌گیرد، ولی این مقررات نباید بر اهدافی چون هموار ساختن زمینه دسترسی به منابع انرژی و اکتشافات و توسعه تجاری آنها تأثیر بگذارد. همچنین توافق شد که متعاهدین، از طریق تخصیص مجوزها، پروانه‌ها، امتیازنامه‌ها و قراردادهای مبتنی بر معیارها و موازین منتشره و به دور از اعمال هرگونه تبعیض، امکان اکتشاف، بهره‌برداری و استخراج از منابع انرژی و در نتیجه دسترسی به منابع انرژی را فراهم آورند. تمام این موارد حکایت از آن دارد که در مرحله بعد حاکمیت باید وادار به رساندن آن «منابع طبیعی» به بازار شود. نکته بسیار در خور توجه این است که به اصرار نروژ، این مرحله تحقق نیافت.

هر کشور، همچنان–حق دارد مناطق جغرافیایی مورد نظر خود را برای انجام عملیات اکتشافی و توسعه منابع انرژی مشخص سازد، باز یافت بهینه آنها و تعیین دقیق میزان برداشت و بهره‌برداری از منابع مربوطه را معین کند، هر نوع مالیات، بهره مالکانه و دیگر انواع پرداخت‌های مالی حاصل از عملیات اکتشاف و بهره‌برداری را مشخص ساخته و طلب نماید و ابعاد محیط زیستی و ایمنی عملیات اکتشاف، توسعه و حفاظت از مناطق مزبور را تنظیم و به مرحله اجرا بگذارد و از طریق مشارکت دولت یا شرکت‌های دولتی در انجام عملیات اکتشافی و بهره‌برداری، شرکت نماید (معاهده منشور انرژی، ۱۹۹۴: ماده ۱۸).

مذاکرات غامض

نکته جالب توجه این است که در این ماده تأکید می‌شود که هیچ‌گونه رابطهای بین منابع انرژی و منابع طبیعی مخصوصاً منابع انرژی تجدیدپذیر، وجود ندارد. گرچه نحوه نگارش و زبان به کار رفته در انشای معاهده، عجیب به نظر می‌رسد، مع‌ذالک حقوق مالکیتی کشور و دولت به رسمیت شناخته شده است که عبارت تند از حق جلوگیری از ورود سرمایه‌گذاران به مناطق جغرافیایی خاص، حق اخذ بهره مالکانه در ازای بهره‌برداری از منابع انرژی، حق تعیین میزان تولید یا برداشت و حق مشارکت شرکت‌های ملی نفت در عملیات اکتشاف و تولید. این روش بر خورد نمی‌تواند ناقض روحیه و ساختار نگارش، سایر بخش‌های معاهده باشد. مقصود اصلی نهفته در آن که با چنان نظم، دقت و وسواس زیاد ابراز شده، تفهیم این مطلب به امضاکنندگان صاحب منابع بوده که مناسبات تجاری بین‌المللی زمین‌دار–موجر از میان رفته و آنچه وجود دارد، عبارت است از رابطه کشور و مالیات‌پرداز. چاره‌ای نبود جز اینکه این ماده بسیار عجیب و غریب به پیکر رابطه اصلی معاهده منشور انرژی پیوند زده شود. زیرا اگر چنین نمی‌شد، روند مذاکرات غامض چندجانبه از رسیدن به سرمنزل مقصود بازمی‌ماند. در معاهده‌های سرمایه‌گذاری دوجانبه آمریکا و آذربایجان و کانادا و ونزوئلا البته چنین مادهای وجود ندارد. در موافقتنامه منطقه آزاد آمریکا و کانادا هم وضع به همین ترتیب است، ولی در موافقتنامه منطقه آزاد آمریکای شمالی، مکزیک موفق شد منابع هیدروکربوری خود را از قرار گرفتن در بافت مقرراتی موافقتنامه مستثنی سازد (موافقتنامه منطقه آزاد آمریکای شمالی ۱۹۹۳).

منبع: **نفت حاکمیت ملی، برنارد مومر**

پنجم اسفند؛ بزرگداشت خواجه نصیر الدین توسی
روز مهندسی گرامی باد

مهندسی در مسیر صلح طلبی

مشعل - ابو جعفر محمد بن محمد بن حسن توسی، مشهور به خواجه نصیر الدین توسی، همه چیز دانی از دیار توس در قرن هفتم بود که در فلسفه، فقه، ستاره شناسی، ریاضی، معماری، پزشکی و ... تبحر داشت. او شاگرد فریدالدین داماد، سید صدرالدین سرخسی، بهمنیار، ابوعلی سینا و ... بود و شاگردانی همچون علامه حلی، قطب الدین شیرازی، ابن میثم بحرانی، سید رکن الدین استرآبادی و ... را تربیت کرد. آثار او در حوزه های مختلف بسیار است؛ اما برخی از معروف ترین و پر کاربردترین آنها عبارتند از: تجرید الاعتقاد، شرح اشارات بوعلی سینا، اخلاق ناصری، آداب المتعلمین، اثبات بقاء نفس، تجرید الهندسه، اثبات واجب الوجود، استخراج تقویم، اختیارات نجوم، ایام و لیالی، علم المثلث، صور الکواکب و ... خواجه نصیر الدین، علوم دینی و عملی را از نظر پدرش و منطق و حکمت را نزد دایی اش بابا افضل ایوبی کاشانی آموخت. تحصیلاتش را در نیشابور به اتمام رساند و در آنجا به عنوان دانشمندی برجسته شهرت یافت. علامه حلی که یکی از شاگردان خواجه نصیر الدین توسی است، در باره استادش چنین می نویسد: «خواجه نصیر الدین توسی، افضل عصر ما بود و از علوم عقلیه و نقلیه مصنفات بسیار داشت. او شرف کسانی است که ما آنها را درک کرده ایم. خدا نورانی کند ضریح او را.»

زندگی صلح جویانه در کنار مغولان

خواجه نصیر الدین در زمان پیشروی مغولان به یکی از قلعه های ناصر الدین محتشم، فرما نروای اسماعیلی پناه برد. این کار به وی امکان داد که برخی از آثار مهم اخلاقی، منطقی، فلسفی و ریاضی خود از جمله مشهورترین کتابش «اخلاق ناصری» را به رشته تحریر در آورد و در ادامه در دیار هلاکو قرار گرفت. وقتی که هولاکو به فرمانروایی اسماعیلیان در سال ۶۲۵ هجری پایان داد، خواجه نصیر الدین را در خدمت خود نگاه داشت و به او اجازه داد که رصدخانه بزرگی در مراغه احداث کند که شروع آن از سال ۶۲۸ هجری برای مدت یک سال، علاوه بر کمک های مالی دولت، اوقاف سراسر کشور نیز کرد. خواجه نصیر الدین در آنجا در سال ۶۳۵ هجری درگذشت. در این رصدخانه و خرید وسایل و اسباب و آلات و کتب استفاده کند. در نزدیکی رصدخانه، کتابخانه بزرگی ساخته شده بود که حدود ۴۰۰ هزار جلد کتب نفیس برای استفاده دانشمندان و فضلا در آن قرار داد. او این کتابها را از بغداد، شام، بیروت و الجزیره به دست آورده بودند. همکاری با دستگاه حکومت در آن مقطع و عدم برخورد با مسائل خرافی مورد اعتقاد آنها، یکی از سیاست های مورد نظر خواجه نصیر الدین بود که تاریخ در گذر ایام، پاسخ به خدمت گرفتن چنین دستگاهی را داده است که آنهم مهار جنگ و باز گرداندن آرامش بود که برای بی بریزی هر تمدنی لازم است.

روایت تدبیر خواجه

معروف است روزی هلاکو به خواجه نصیر الدین گفت: «یک حادثه جالب را پیشگویی کنید که من شاهد باشم.» خواجه ضمن پذیرش پاسخ داد: این حادثه در شب پنجشنبه اتفاق خواهد افتاد که همراه با کسوف است. در آن شب هلاکو در خواب بود و نگهبانان اجازه ورود به خواجه نمی دادند. این امر باعث نگرانی خواجه شده بود که میباید هلاکو این حادثه را نبیند. چاره اندیشید و شنید که یکی از خرافات درباره ماه گرفتگی این است که می گویند از دهها ماه، اگر رفته و باید به ظروف مسینی کوبید تا از دهها پتربسد و ماه را رها کند. بلافاصله خواجه نگهبانان را از این قضیه ترساند و آنها ظروف مسین را برداشته و به یکدیگر کوبیدند و این باعث شد که خود هلاکو از خواب بیدار شود و خواجه آنچه را که دیده بود، به هلاکو نشان داد و او سخن خواجه را پذیرفت و اعتبار علمی و شخصیت خواجه برای او تثبیت شد. پس از آن، هلاکو از خواجه سؤال کرد: «یا چون ما میشب می دانستیم ماه خواهد گرفت، ماه گرفته یا اگر نمی دانستیم هم ماه می گرفت؟» خواجه گفت: «چه شامی دانستید و چه نمی دانستید، این اتفاق می افتاد.» هلاکو پرسید: «یا ما می توانستیم از وقوع این حادثه جلوگیری کنیم؟» خواجه گفت: «خبر متأسفانه مسائل طبیعی و فلکی در اختیار ما نیست و از بشر هم کاری بر نمی آید.» هلاکو پاسخ داد: کاری که اگر ما بدانیم یا ندانیم،

اتفاق می افتد و اگر بدانیم،

کنیم، دانستنش چه سودی دارد؟» خواجه نصیر الدین که متوجه شد هلاکو آمادگی درک مسائل علمی را ندارد، با بعضی دوستانش در این باره مشورت کرد. نتیجه آن شد که آنان دو دیگ بزرگ مسین را از بالای محلی مر نفع که در نزدیکی خیمه هلاکو قرار داشت، به زمین بیندازند. هنگامی که هلاکو از شکار برمی گشت، خواجه به اتفاق او وارد شدند؛ اما خواجه به هلاکو گفت: «صحبت محرمانه ای باشما دارم و آن این است که تا چند لحظه دیگر صدای مهیبی خواهید شنید، لطفاً نترسید و فقط به چهره اطرافیان نگاه کنید. به موقع علت قضیه را توضیح خواهم داد.» مهمانان یکی پس از دیگری وارد شدند. ناگهان صدای مهیبی بلند شد و هر یک عکس العملی از خود نشان دادند. فقط هلاکو و خواجه نصیر الدین آرام نشسته بودند. در این لحظه خواجه گفت: «اگر جناب عالی از این قضیه مطلع نبودید، حتماً می ترسید و این اطلاع باعث شد که شما از این صدا نهراسید. خاصیت پیشگویی و پیش بینی منجمان واقعی این است که به شما آرامش دهند.» همین باعث شد که خواجه به عنوان مشاور هلاکو انتخاب شود. از این رو است که بسیاری خواجه نصیر الدین را به عنوان دانشمندی در مسیر صلح معرفی کرده اند. رفتن به دربار هلاکو خان و مهار جنگ و خونریزی و برگرداندن آرامش به سرزمین ایران، احترام و تکریم علما و دانشمندان، تأمین هزینه زندگی دانشمندان از طریق موقوفات و ساخت اولین کوی دانشمندان و ایستادن به رصدخانه مراغه، دعوت دانشمندان و صاحب نظران از دیگر بلاد به مراغه، تأسیس رصدخانه مراغه با به تعبیری دانشگاه مراغه و جمع آوری و خریداری کتب و تأسیس کتابخانه، بخشی از این تلاش بوده است. در واقع خواجه نصیر الدین توسی در زمان خودش تمدنی بنا نهاد که می توان گفت عالی ترین بنای تمدن بوده که امروزه مانیز بخشی از تمدن را وامدار و مدیون افکار، آثار و خدمات آن نابغه اسلامی هستیم.

مهندسانی که دل به دل فولاد سخت می دهند

پنجم اسفند را در میان مناسبت های رسمی کشور مان به عنوان روز بزرگداشت خواجه نصیر الدین توسی و روز «مهندسی» نامگذاری کرده اند و این نامگذاری می تواند فرصتی برای مرور اهمیت و جایگاه نظری و تجربی مهندسی و مهندسان در جامعه و بررسی شرایط و نیازهای این قشر و صنف باشد. مهندسان می توانند همانند این حکیم فرزانه، از علم و دانش خود در مسیر زندگی بهتر و سالم و صلح در شهر و کشور خود و تمدن بشری استفاده کنند. خوب است که در این روز می توان دستاوردهای مهندسان و وظایفی را که در پیش است بیان کرده و به آسیب شناسی از برنامه های تدوین شده و به اندازه گیری اهداف تحقق یافته پرداخت. لازم است به بهانه این روز، دستاوردهای نظری و تجربی جامعه مهندسی، بازخوردهای مردمی از خدمات مهندسی و شیوه رفتار با آنها، مقدار تعامل با دستگاه های اجرایی و تأثیر مهندسی بر محیط شهری و پروژه های در دست اقدام را

بررسی و اندازه گیری کرد. مهندسان تلاش می کنند یک ساختاری عملیاتی و عملی از مفهومی را ایجاد کنند و در این مسیر از فناوری، ریاضیات و دانش برای حل مسائل کاربردی استفاده می کنند. مهندسان باید ضمن شناخت مسأله یا موضوع کاری، علوم و فنون لازم، محدودیت های مربوطه را تشخیص دهند تا بتوانند به دستاوردهای لازم برسند. محدودیت ها شامل منابع در دسترس، محدودیت های جسمانی یا فنی، آمادگی برای پیرایش ها یا افزایش های آینده و دیگر عامل ها مانند نیازهای هزینه ای، ساخت پذیری بودن، اقتصادی و کاربردی بودن است. با درک این محدودیت ها، مهندسان، شناسه ها و مشخصات حدودی را که یک شیء یا سامانه می تواند در چارچوب آن ساخته یا بهبود داده شود، مشخص کرده و ارائه می کنند و با در نظر گرفتن قوانین و استفاده بجای آنها و ترکیب موثر برخی از آنها قادر خواهند بود نیازهای اجرای نسل بشر را با کیفیت مناسب و در کمترین زمان و با بالاترین بازدهی بر طرف سازند. آنها با درک بهتری که از قوانین هستی دارند، علاوه بر طراحی تولید و راه اندازی در زمینه نیازهای حال و آینده بشر باید از قدرت تحلیل خود در رسیدن به بهترین بازده تلاش کرده و بهره وری را افزایش دهند. صنعت نفت، به عنوان یکی از صنایع مادر که در درون خود شاخه های بسیار و متفاوتی از مهندسی را جای داده است، این روز را برای جامعه مهندسی و همه مهندسانی که سالیان سال، عمر و جوانی خود را در میان تأسیسات فولادی گذاشته اند، گرامی می دارد. مهندسانی که در صنعت نفت شاغلند، مهمترین سرمایه صنعت نفت هستند، از این رو شناخت ابعاد و زمینه های کاری، محدودیت ها و نیازهای آنها در درجه اول اهمیت قرار دارد. بدون شک اهتمام در تأمین نیازهای مهندسی و جامعه مهندسان صنعت نفت در گذشته و حال می تواند امیدی در دل جوانانی باشد که به تازگی پا به این عرصه گذاشته اند و دل به فولاد تأسیسات نفتی داده اند تا راهی برای مهار آنها به دست بیاورند.

نکات کلیدی سفرهای زمستانی

رعایت کنید تا سلامت به مقصد برسید

شبنم اعماری زمستان با تمام زیبایی‌هایش، گاهی چالش‌برانگیز است. چالش‌هایی که می‌تواند مشکلات زیادی برآورد ایجاد کند؛ اما با رعایت چند نکته ساده می‌توان هم از زیبایی‌های آخرین فصل لذت برد و هم فصلی دلچسب را پشت سر گذاشت. سفر مثل زنگ تفریح است، زنگ تفریحی که می‌تواند مردم را چند روزی از دغدغه‌های روزمره‌شان دور کند. بیشتر مردم در سراسر دنیا سفرهایشان را در فصول گرم برنامه‌ریزی می‌کنند، چون بر این باورند که سفر در زمستان سخت و دشوار است، در حالی که زمستان یکی از زیباترین فصل‌ها برای مسافرت است؛ البته با توجه به شرایط خاص زمستان و بارش برف و یاران در سفرهای زمستانی باید نکاتی را رعایت کرد؛ نکاتی که با اهمیت دادن به آنها می‌توانید سفر زمستانی به یادماندنی را تجربه کنید.

سفرتان را برنامه‌ریزی کنید

یکی از نکات کلیدی مسافرت، برنامه‌ریزی است، برنامه‌ریزی می‌تواند سفر خاطره‌انگیزی را پیش‌رویتان قرار دهد. بعد از برنامه‌ریزی، مهم‌ترین مسأله مقصدی است که برای رفتن انتخاب می‌کنید؛ مقصدی که قطعاً ویژگی‌های خاص خود را دارد و توجه به این ویژگی‌ها هم می‌تواند سفری بی‌دردسر را برایتان رقم بزند. مسأله دیگری که در این خصوص باید مدنظر قرار داد، مکانی است که قصد سفر به آن را دارید، جایی که باید در بارش اطلاعات کافی داشته باشید تا در زمستان برای رسیدن به مقصد مورد نظر تان به مشکل نخورید. آگاهی از مسیرهایی که به مقصد منتهی می‌شود هم نکته مهمی است که باید به آن توجه کرد.

سفر با خودروی شخصی

اگر به هر دلیلی ناچارید با خودروی شخصی تان در زمستان سفر کنید، بهتر است قبل از حرکت به سمت مقصد، تمام جوانب را در نظر بگیرید و با رعایت نکاتی که در ادامه به آنها اشاره می‌کنیم، سفری بی‌خطر را پشت سر بگذارید.

- خودرویتان را به تمامی تجهیزات زمستانی مجهز کنید.
- قبل از حرکت از جاده‌های منتهی به مقصد تان آگاهی کسب کنید.
- نقشه کاملی از تمامی راه‌های اصلی و فرعی به همراه داشت باشید.
- در میان وسایل خود، یک جفت دستکش گرم، شلوار مناسب زمستان، کفش یا کفش مناسب، بتو، چراغ قوه با باتری اضافه، کابل ضخیم، یک تیغه برف پاک‌کن اضافه، ضد یخ و زنجیر چرخ را بکنجالتانید.
- مقداری تنقلات و خشکبار در دسترس داشته باشید تا در صورت ایجاد مشکل و طولانی شدن آن تغذیه مناسبی داشته باشید. فراموش نکنید که این وسایل باید در دسترس باشند تا در زمان وقوع مشکل بدون پیاده شدن از خودرو بتوانید از آنها استفاده کنید.
- چکاپ فنی خودرو و عامل مهمی در مسافرت هاست، موضوعی که در زمستان باید بیشتر از فصول دیگر مورد توجه قرار گیرد. بهتر است قبل از حرکت، خودرویتان را به یک متخصص مکانیک نشان دهید تا از سلامت و مناسب بودن لاستیک‌ها مطمئن شوید و مشکلات احتمالی را برطرف کنید.
- مهم‌ترین نکته‌ای که باید در فصل زمستان و هنگام رانندگی مدنظر قرار دهید، این است که ببینید و دیده شوید. برای این کار لازم است تمام چراغ‌های خودرو تمیز باشد تا به وسیله نور آنها بتوانید اتفاقات جاده را ببینید و به دیگر رانندگان نیز حضور خود را اعلام کنید. شب‌ها هم نقش مهمی در حس دیدارتان دارند.
- در سفرهای زمستانی، رعایت سرعت مطمئنه نقش زیادی در کاهش تصادفات جاده‌ای دارد.
- مهارت و تسلط در رانندگی کمک زیادی به شما در سفرهای زمستانی می‌کند.
- در صورتی که در برف گیر کردید یا مجبور به توقف شدید، حتی الامکان تا برطرف شدن مشکل در خودرو بمانید.
- اگر می‌خواهید ماشین خود را پارک کنید، از پارکینگ‌های سرپوشیده استفاده کنید.
- در صورت لیز خوردن روی سطح جاده، پای خود را از روی پدال گاز بردارید و به جای پدال ترمز را فشار دهید، سعی کنید آرام و بریده بریده ترمز بگیرید.

وسایل سرگرمی تان را فراموش نکنید

مهم است که همه اعضای خانواده در طول سفر وسایلی برای سرگرمی داشته باشند تا در شرایط خاص مثل تاخیر در پروازها، کندی حرکت ماشین‌ها و ترافیک در مسیر یا حتی توقف‌های طولانی، به خاطر بدی آب و هوا، خود را سرگرم کنند.

همیشه آب کافی بنوشید

نوشیدن آب کافی، مختص به تابستان و سفر به مناطق گرم نیست و در سفرهای زمستانی هم بدنتان نیاز به آب دارد. درست است که اقلیم‌های سرد به اندازه اقلیم‌های گرم باعث کم شدن آب بدن نمی‌شوند، اما بی‌توجهی در نوشیدن آب کافی ممکن است سلامت شما را در سفر به خطر بیندازد، بویژه اگر در طول سفر زمستانی فعالیت‌های شدیدی داشته باشید.

مراقب بیماری‌های رایج باشید

تا جایی که می‌توانید در سفرهای زمستانی مراقب سلامت خود باشید. در ماه‌های زمستان به دلیل شیوع آنفلوآنزا در معرض این بیماری هستید، پس برای مواجهه با بیماری در طول سفر آماده باشید. بهتر است یک بسته دارویی برای اعضای خانواده آماده کنید و ویتامین‌ها و مکمل‌هایی را که برای حفظ ایمنی بدن مفید است، در آن قرار دهید. جعبه کمک‌های اولیه، یکی از مهم‌ترین ملزومات سفر است که امیدواریم هیچ‌گاه نیازی به آن نداشته باشید.

نکات امنیتی در سفر را جدی بگیرید

هیچ چیز به اندازه سفرهای دسته‌جمعی و خانوادگی لذت‌بخش نیست. بسیاری از خاطرات مادر سفرها و جمع‌های خانوادگی شکل می‌گیرد. برای اینکه بهترین خاطرات را برای خود، خانواده و دوستانتان رقم بزنید، باید نکات امنیتی سفر را جدی بگیرید. حفظ امنیت تمام اعضای خانواده، لذت آن را دوچندان می‌کند.

وسایل مورد نیاز سفرهای زمستانی

کلاه: زم گرم ماندن در زمستان و جلوگیری از سرما، داشتن کلاه‌های زمستانی است. پوششی که در بازارها می‌توانید انواع مختلفی از آن را خریداری کنید. مناسب‌ترین کلاه برای سفرهای زمستانی باید گوش‌ها و قسمتی از پشت گردن را بپوشاند و گرم نگه دارد، تزیینات اضافه نداشته باشد و سبک، نازک و گرم باشد.

کفش: پای شما نخستین جایی از بدن تان است که به سرعت سرما را حس می‌کند. پس پوشش آن اهمیت زیادی دارد. در زمستان پوشیدن کفش‌های سنگین توصیه می‌شود؛ کفش‌هایی که در برابر سرما ضد آب و مقاوم باشد، برای پوشیدن و در آوردن آن نیازی به باز و بسته کردن بند نداشته باشد. کف آن طوری باشد که بتوانید روی سطوح لغزنده راه بروید. تیره‌رنگ باشد تا در مسافرت درگیر تمیز کردن آن نباشید و در نهایت مدلی را انتخاب کنید که در بیشتر اماکن قابل استفاده باشد.

دستکش: سرد شدن دست‌ها در زمستان امکان انجام برخی فعالیت‌ها را از شما می‌گیرد، بنابراین باید در سفرهای زمستانی، دستکشی به همراه داشته باشید که ضد آب باشد، هوادر آن جریان پیدا کند، سبک و نازک و گرم باشد و بر راحتی خشک شود.

پوشش مناسب

در زمستان تصور بر این است که پوشیدن لباس زیاد، باعث گرمای بیشتر می‌شود. این باور غلط را با پوشیدن لباس‌های مناسب می‌توان اصلاح کرد. در فصل سرد باید از لایه‌های مختلفی استفاده کرد تا بر راحتی بتوان با پوشیدن و در آوردن لباس‌ها میزان گرمای بدن را تنظیم کرد. علاوه بر این لباس‌ها، شلوار مناسب برای گشت و گذار در زمستان را فراموش نکنید و همیشه جوراب پشمی به همراه داشته باشید.

سخن آخر

سفرهای خاص زمستانی می‌تواند برایتان خاطره‌انگیز باشد، به شرط آنکه به نکاتی که به آنها اشاره کردیم، توجه کنید تا سفر زمستانی بی‌خطری داشته باشید.

مشعل در دنیای پر مخاطره و پردغدغه امروز باید از اوقات فراغت و تعطیلات خود به بهترین شکل ممکن استفاده کرد، حتی اگر این زمان‌ها برای مدتی کوتاه باشد، چراکه این مدت کوتاه هم می‌تواند تاثیر زیادی روی جسم و روانمان بگذارد و اندکی ما را از دغدغه‌ها و مشکلات زندگی دور کند. تعطیلات که از راه می‌رسد، اولین برنامه‌ای که برایش می‌توانیم تدارک ببینیم، سفر است. سفری که هم می‌تواند ارزان و به صرفه باشد و هم با توجه به دنیای پرزرق و برق امروز گران و پرهزینه. ما اینجا برایتان پیشنهاد سفرهای ارزان و به صرفه را داریم تا هم برنامه‌ای برای تعطیلات تان داشته باشید و هم بهترین سفر را با کمترین هزینه تجربه کنید. مسافرت ارزان و مناسب، نه تنها میل به سفر را تقویت می‌کند، بلکه نگاهمان به سفر هم متفاوت تر می‌شود.

کارت شناسایی و کاربردی

همراه داشتن کارت شناسایی مثل کارت فرهنگیان، پزشکان، کارمندان، بازنشستگان و دانش آموزی در این ایام می‌تواند بسیار کاربردی باشد. مثلاً در بسیاری از مکان‌ها مثل موزه‌ها یا حتی برخی مسافر خانه‌ها می‌توان از آنها استفاده کرد؛ البته شاید به نظر تان تخفیف این کارت‌ها کمک ناچیزی برای بودجه‌تان باشد، اما همین تخفیف‌های کوچک بر برخی مواقع راهگشا هستند و به بودجه کم شما کمک خواهند کرد.

زیاد سوغاتی نخرید

شما برای داشتن سفری به صرفه، قید بسیاری از خریدها و خرج‌های غیر ضروری‌تان را زده‌اید، پس غیر منطقی است که در بازگشت برای نزدیکان و آشنایان سوغاتی بخرید که مانند آن راحتی با کیفیت بهتر و قیمت مناسب‌تری می‌توانید در شهر خود پیدا کنید. پس جوگیر نشوید و زیاد سوغاتی نخرید.

ارتباط با افراد بومی

یکی از مواردی که در زمان مسافرت به کاهش هزینه‌های تان می‌انجامد ارتباط با افراد بومی شهر مورد نظرتان است. ارتباط با این افراد می‌تواند به شما در یافتن هتل‌های ارزان، رستوران‌های ارزان و حتی بازارچه‌های ارزان قیمت کمک کند، چراکه این افراد اطلاعات خوبی در خصوص شهرشان در اختیار تان قرار خواهند داد.

اقامتگاه‌های ارزان

یافتن اقامتگاه‌های ارزان با امکانات رفاهی مناسب، با کمی تحقیق امکانپذیر است. گاهی با تماس‌های لحظه آخری برای هتل‌ها و اقامتگاه‌ها می‌توانید از تخفیف مناسبی بهره‌مند شوید. با عضویت در کانال‌های خبری دنیای مجازی نیز به راحتی می‌توان از تخفیف‌های ارائه شده و تورهای مناسب استفاده کرد. همچنین اقامتگاه یا هتلی را برای خود انتخاب کنید که امکان لغو رایگان و عودت وجه برای شما وجود داشته باشد، چراکه گاهی ممکن است به دلایل مختلف و مشکلات غیرمنتظره، سفر تان منتفی شود.

غذا نخرید

شاید پیش خودتان بگویید، مگر می‌شود به مسافرت رفت و غذا نخرید با اینکه در مسافرت می‌خواهید استراحت کنید و حاضر به آشپزی نیستید این استدلال‌ها کاملاً منطقی است، چراکه شما برای دوری از دغدغه‌های زندگی به دل جاده و طبیعت زده‌اید تا چند روزی از مشکلات و مشغله‌ها دور باشید. توصیه غذا نخریدن به این معنا نیست که غذا نخرید، منظورمان این است که رفتن به رستوران‌ها را محدود کنید، یعنی با توجه به مدت اقامتتان به جای انتخاب رستوران‌های اسم و رسم‌دار، رستوران‌هایی را انتخاب کنید که غذای با کیفیتی دارند. به همراه داشتن کنسرو، بیسکویت، کیک، پنیر، آبجوش، چای و کشمش هم می‌تواند سهم زیادی در کاهش هزینه‌های تان داشته باشد.

چادرهای مسافرتی

اگر جزو آن دسته از افرادی هستید که طبیعت‌گردی هم برایتان جذاب و لذت‌بخش است، می‌توانید سفر تان را با توجه به علاقه‌تان در طبیعت برنامه‌ریزی کنید. در این حالت با انتخاب مقصدی خوش آب‌وهوا و حتی عبور از مسیرهای خوش آب‌وهوا می‌توانید از چادر مسافرتی استفاده کنید. چادر زدن در کوه و دشت و کنار دریا، روح را می‌نوازد و اوقات خوشی را رقم می‌زند. البته همراه داشتن زیرانداز و پتوی سبک، پماد مخصوص نیش حشرات و پشه‌بند برای کودکان می‌تواند امنیت شما را افزایش دهد و امنیت بالا هم یعنی حفظ جان و مال شما!

شناسایی موقعیت خود

این مورد به کارمندان و بازنشسته‌های شرکت‌ها، از گان‌ها و سازمان‌ها مربوط می‌شود. اگر کارمند یا بازنشسته هستید یا حتی در شرکتی خصوصی کار می‌کنید، دانستن این نکته که محل یا صنف کاری شما با هتل‌ها یا اقامتگاه‌هایی در سراسر کشور قرار داد دارد، به کارتان می‌آید، چراکه می‌توانید از این مکان‌ها استفاده کنید و هزینه‌های تان را کاهش دهید. شما حتی می‌توانید از آشنایان و دوستان تان هم برای بهره گرفتن از اقامتگاه‌های ارزان قیمت و به صرفه کمک بگیرید.

هزینه حمل و نقل

مسافرت با خودروی شخصی شاید دلپذیرتر باشد و استقلال زیادی به شما بدهد، اما اگر تعداد نفرات تان کم است و قصد سفر به شهر یا روستای کوچکی را دارید، بهتر است از بردن وسیله نقلیه صرف‌نظر کنید، چراکه در این نقاط می‌توانید به راحتی جایه‌جا شوید. در این شرایط مسافرت با اتوبوس یا قطار بهترین انتخاب است. همچنین اگر تعداد نفراتی که قصد مسافرت دارند، زیاد است، می‌توانید با کرایه یک ون سفر خود را برنامه‌ریزی کنید. با این روش هم از رانندگی خسته نمی‌شوید و هم هزینه‌های سفر تان کاهش می‌یابد.

بچه‌ها را توجیه کنید

اگر فرزندتان به سن و سالی رسیده‌اند که موقعیت زندگی شما را درک می‌کنند، قبل از سفر آنها را توجیه کنید که نمی‌توانید خرج اضافه داشته باشید. مطمئناً آنها هم مشکلات را درک می‌کنند و به شمار داشتن سفری کم‌هزینه و به صرفه کمک خواهند کرد. درباره کودکان خردسال که توجیه آنها مشکل است، تنها راهی که دارید کنترل خواسته‌های آنهاست. پس اگر بودجه‌ای برای خرید اسباب‌بازی، لباس و نل دارید، بهتر است گشت و گذار در فروشگاه‌ها و مراکز خرید را از برنامه سفر تان حذف کنید.

برنامه‌ریزی سفر

اولین کاری که برای سفر ارزان و به صرفه باید انجام داد، برنامه‌ریزی آن با توجه به بودجه‌ای است که در نظر می‌گیرید. این برنامه‌ریزی باعث می‌شود موارد غیر ضروری را حذف کنید و با توجه به پولی که کنار گذاشته‌اید، راهی مسافرت شوید و از تعطیلات تان لذت ببرید.

شناسایی مقصد

هرگز بدون برنامه و بدون شناسایی محلی که به عنوان مقصد در نظر گرفته‌اید، سفر نکنید. نادیده گرفتن این مورد مهم می‌تواند سفر تان را تحت تاثیر قرار دهد. داشتن اطلاعات کافی در خصوص مقصدی که انتخاب کرده‌اید، نه تنها باعث آرامش خاطر تان می‌شود که با شناسایی این مکان می‌توانید اطلاعاتی از دیدنی‌های آنجا به دست آورید و در کمترین زمان و با کمترین هزینه، برنامه‌ای برای دیدن آنها تدارک ببینید.

همراه داشتن وسایل ضروری

قبل از بستن چمدانتان بهتر است کاغذ و قلمی بردارید و وسایل ضروری مورد نیازتان را یادداشت کنید و آنها را درون چمدانتان بگذارید. داروها، دستگاه فشارسنج، تست قندخون، وسایل بچه‌ها، دمپایی، کبریت و... را با خود ببرید تا مجبور نشوید برای پیدا کردن آنها از این طرف شهری که نمی‌شناسید، به طرف دیگر بروید؛ چون هم زمان را از دست می‌دهید و هم وسیله‌ای را که در خانه داشتید با قیمت بالاتری می‌خرید.

نکاتی که نباید آنها را فراموش کرد

امکانات لازم و کافی در مقصد سفر و بین راه بی نهایت نیست. همچنین امکان ایجاد مشکل یا حادثه غیر مترقبه به دلیل عدم آمادگی لازم در جاده‌ها وجود دارد، پس جانب احتیاط را در نظر بگیرید. بیشتر مردم به دلیل حساب و کتاب‌های اقتصادی، ترجیح می‌دهند وسایل اولیه و مورد نیاز را با خود به همراه ببرند تا در مقصد یا بین راه مجبور به خرید کالاهای مورد نیازشان با قیمتی بالاتر نشوند. در این صورت به همه افراد پیشنهاد می‌شود کالاهایی سبک و ساده را برای سفر همراه داشته باشند؛ مثلاً ظرف‌های سبک‌تر که حجم کمتری اشغال می‌کنند یا مواد غذایی کنسروی که تهیه و آماده کردن آنها در سفر آسان‌تر باشد. سعی کنید از سفری که تدارک دیده‌اید، به بهترین شکل ممکن لذت ببرید و در کنار خانواده سفری خاطره‌انگیز و متفاوت را تجربه کنید.

پیشنهادهایی که برای سفر به کارکنان می‌آید
گشت و گذار
 باتیم نگاهی به جیبمان

گوش‌های شیرین ایرانی (بخش اول)

در میان کتاب‌ها و مستندات مربوط به زبان فارسی و گوش‌های ایرانی، تاکنون بیش از ۱۴۰ گوش از نقاط مختلف کشورمان شناسایی و ثبت شده است. زبان‌شناسان در تفاوتی که بین گوش و لهجه آورده‌اند، گفته‌اند: ممکن است در زبانی واحد، به دلایل تاریخی، فرهنگی و اجتماعی، مردم مناطق مختلف، گفتار خود را متفاوت از گفتار مردم منطقه‌ای دیگر ادا کنند و لهجه‌ای متفاوت داشته باشند. این اختلاف که عمدتاً آوا و واج‌گذاری و با آهنگ خاصی ادا می‌شود، در ایران ما کم نیست و می‌توان به لهجه شیرازی، کرمانی، یزدی، اصفهانی... اشاره کرد؛ اما ممکن است همین لهجه در زبان فارسی در طول تاریخ و به دلایل مختلف اجتماعی، سیاسی و فرهنگی، از هم فاصله بگیرد و کلام افراد علاوه بر آهنگ و آوای کلامی، واژگان و دستوری متفاوت بگیرند که دیگر از شکل اصلی زبان فارسی متفاوت باشد. برای مثال گوش‌های دوانی، کنده‌ای و لاری را در نظر بگیرید؛ گرچه همه از شاخه جنوب‌غربی زبان‌های ایرانی و با هم خویشاوند هستند، اما به دشواری سخنان یکدیگر را متوجه می‌شوند. مثالی از این تفاوت گوش را در این متن کوتاه می‌بینید:

پدرم رفته سر زمین بزرگ.
امی تپا شیشه گته زمینی سر.

الموتی / پایین طالقانی: مینی آقا جان / امینی پیریشی بیلازمینی سر.
ملا محله‌ای: می پیر بوشه بیلازمینی سر.

اما آنچه امروز به عنوان لهجه‌ها و گوش‌های ایرانی مطرح می‌شود یا از بین رفته‌اند یا محدود شده‌اند و یا در معرض نابودی هستند و با تغییر نسل‌ها و از بین رفتن نسل‌های قدیمی، این لهجه‌ها و گوش‌های متفاوت ایرانی از بین می‌روند؛ همانطور که از اعصار گذشته تاکنون بسیاری از آنها حذف شده‌اند. در آثار مورخان و جغرافیایان بوسان اسلامی، گذشته از فارسی دری که زبان رسمی و اداری کشور ایران بوده و پهلوی جنوبی (پارسیک) که تا ۴-۳ قرن بعد از اسلام زبان دینی ایرانیان زرتشتی بود، از چند گوش دیگر که در نقاط مختلف این سرزمین پهنانور متداول بوده، ذکری آمده و گاهی نمونه‌های کوتاه یا به نسبت بلندتر، از بعضی آنها ثبت شده است. از سوی دیگر مهاجرت و تغییر سبک زندگی، دو عامل اصلی برای پیدایش زبان‌ها و گوش‌های جدید از دل یک زبان مادر بوده است. بنابراین، زمانی که ما از زبان ایرانی آغازین سخن می‌گوییم، باید بدانیم که این زبان، فارسی نبوده است؛ بلکه فارسی، مانند گیلکی، کردی، لری، مازندرانی، بلوچی... خود یکی از فرزندان زبان ایرانی آغازین و حاصل کوچ گروه‌های ایرانی به نواحی فلات ایران بوده است. در ادامه برخی از گوش‌های پرکاربرد ایرانی را متناسب با منطقه جغرافیایی معرفی می‌کنیم.

فارسی

فارسی، زبان رسمی ایران است که گویشوران زبان‌های زنده در جغرافیای ایران، از آن برای ارتباط با یکدیگر و برای نگارش اسناد و مکاتبات رسمی استفاده می‌کنند. زبان فارسی، با گوش‌ها و لهجه‌های گوناگون تقریباً در سراسر ایران گویشور دارد. فارسی تهرانی، دری (افغانستان) و تاجیکی (تاجیکستان) از جمله معروف‌ترین گوش‌های زبان فارسی است.

آذری

این گروه از سویی به دلیل مجاورت جغرافیایی با گوش‌های کاسپی، مانند دیلمانی و گیلکی شباهت‌هایی دارد و از سویی، تفاوت‌های واژگانی و دستوری آن با گروه‌های دیلمانی و گیلکی آنقدر زیاد است که به هیچ وجه نمی‌توان آنها را در یک گروه قرار داد. گوش‌های آذری، پیش از ورود زبان ترکی آذربایجانی، گوش‌های رایج در منطقه بودند، اما پیوسته از جمعیت گویشوران آنها کاسته شده و اکنون در حال انقراض هستند. گوش‌های رایج در هرزند و دیزمار (پایین‌تر از جلفا) را می‌توان گروه شمال غربی از گوش‌های آذری دانست. گوش‌های رایج در اطراف خلخال و طارم، مانند شالی، کجلی، هزاررودی و... را معمولاً گروه شمال شرقی می‌نامند. گوش‌های رایج در روستاهای جنوب غرب زنجان، مانند گوش خونینی را گروه جنوب غربی از زبان‌های آذری می‌نامند و بالاخره، گوش‌های رایج در جنوب قزوین، مانند تاکستانی، چالی، سگزآبادی، اشهرادی، ابراهیم آبادی و... در گروه جنوبی از گوش‌های آذری جای می‌گیرند. برخی افراد، گاه از زبان‌های آذری با نام «تاتی» یاد می‌کنند که به یک معنا درست و به یک معنا کاملاً نادرست است. از این نظر درست است که اقوام ترک‌زبان به همه ایرانیان ناهمزبان با خود، تات (غیر خودی) می‌گفتند. بنابراین تعجبی ندارد که از باکو و لنکران تا آذربایجان، زنجان، قزوین و حتی تاجیکستان ماقوامی با زبان‌های کاملاً متفاوت داریم که در تاریخ به آنها تات گفته شده است؛ اما باید دانست که زبان تاتی، از نظر علمی، زبانی از گروه گوش‌های جنوب غربی ایران است و محدوده آن، در جمهوری آذربایجان واقع شده است؛ ولی گوش‌های آذری، از نظر ویژگی‌های زبانی، از گروه زبان‌های شمال غربی ایران هستند.

کردی

زبان‌های کردی را به سه گروه کلی می‌توان تقسیم کرد: شاخه شمالی: این شاخه خود به دو گروه باختری و خاوری تقسیم می‌شود. گروه باختری از شاخه شمالی را کرمانجی (Kormanji) نیز می‌نامند. گویشوران کرمانجی، اغلب در شرق و جنوب شرقی ترکیه ساکن هستند. گروه خاوری از شاخه شمالی نیز شامل گوش‌هایی است که در بخش‌هایی از قفقاز و آسیای میانه کاربرد دارد. شاخه مرکزی: گویش سورانی (Sowrani) که در شهرهای سلیمانیه، اربیل، کرکوک و خانقین عراق کاربرد دارد، زیرمجموعه شاخه مرکزی از زبان کردی است. گوش‌های مکرری (Mokri) و سنه‌ای (سنندجی) در کردستان ایران نیز به همین شاخه تعلق دارد. شاخه جنوبی: گوش‌های کرمانشاهی، سنجایی و کلهری در غرب ایران، زیرمجموعه شاخه جنوبی است. همچنین برخی زبان‌شناسان، زبان لکی را هم زیرمجموعه گوش‌های شاخه جنوبی از زبان کردی دانسته‌اند.

کاسپی (کناره خزر)

گیلکی: لاهیجانی در بیه پیش (شرق گیلان) و رشتی در بیه پس (غرب گیلان)، از برجسته‌ترین گوش‌های زبان گیلکی هستند. گوش‌های دیگری مانند لنگرودی و ماچیانی هم در این گروه قرار دارند. مازندرانی: آنچه به نام مازندرانی شناخته می‌شود، همان زبانی است که با لهجه‌های متفاوت در آمل، بابل، ساری، چالوس و تنکابن گویشور دارد. با این حال، گوش‌های متفاوتی مانند شه‌میرزادی و ولاتروی نیز به گروه مازندرانی تعلق دارند.

تالشی: زبانی است که در بخش‌هایی از استان گیلان و بخش‌هایی از جمهوری آذربایجان (از جمله دشت لنکران) گویشور دارد. گونه‌ای از تالشی که در بخش‌های شمالی مانند لنکران و ماسالی از جمهوری آذربایجان یا آستارا، عنبران محله و لوندویل (Lavandevil) از ایران استفاده می‌شود، اندکی با تالشی مناطق پایین‌تر مانند اسالم و طولارود فرق دارد و این گوش نیز کمی با گوش‌های تالشی یا بین‌تر از خود مانند آنچه در ماسال، ماسوله و شاندرمن رواج دارد، متفاوت است. بنابراین برخی، زبان تالشی را به سه گوش کلی شمالی، مرکزی و جنوبی دسته‌بندی کرده‌اند. طبعاً این گوش‌ها نیز لهجه‌های متفاوتی دارند. برای مثال، لهجه‌های شاندرمنی و ماسوله‌ای، اگرچه هر دو تالشی جنوبی هستند، اما کاملاً از یکدیگر مشخص و متفاوتند.

دیلمانی: زبانی که بازمانده زبان مادهاست و ساکنان دامنه‌های جنوبی البرز از جنوب شرقی گیلان تا شمال قزوین و استان البرز به آن سخن می‌گویند. ملا محله‌ای، الموتی، طالقانی و... از جمله گوش‌های زبان دیلمی هستند.

گورانی و زازا

با اینکه میان گورانی‌زبانان، گویشوران زازا و کردزبانان، احساس نزدیکی قومی وجود دارد؛ اما این سه گوش، کاملاً با یکدیگر فرق دارند. گورانی‌زبانان عمدتاً در غرب ایران و استان کرمانشاه زندگی می‌کنند. کندولهای (واقع در کندوله در شمال شرقی کرمانشاه)، اورامانی (واقع در اورامان در غرب سنندج) و باجلانی (قصرشیرین و سرپل ذهاب در ایران و شمال خانقین و شرق موصل در عراق) مهم‌ترین گوش‌های زبان گورانی هستند. زبان زازا نیز به صورت پراکنده در بخش‌های شرقی ترکیه گویشور دارد. البته این گویشوران، زبان خود را نه زازا، بلکه دیمله می‌نامند. گفته می‌شود دیمله با دلمیان (در جنوب گیلان) ارتباط تاریخی دارد. میان زبان‌های گورانی و زازا از یک سو و زبان گیلکی از سوی دیگر، شباهت‌های زبانی آنقدر زیاد است که برخی گفته‌اند گورانی‌ها و زازایی‌ها احتمالاً از جنوب غربی دریای مازندران به زیستگاه کنونی خود کوچ کرده‌اند. البته باید دانست که شباهت‌های واژگانی میان کردی و گیلکی نیز بسیار چشمگیر است و بخشی از این شباهت‌ها از آنجا ناشی می‌شود که همه آنها، به گروه زبان‌های ایرانی شمال غربی تعلق دارند. گویشوران بلوچی عمدتاً در بلوچستان پاکستان و استان سیستان و بلوچستان ایران، جمهوری ترکمنستان و جنوب شرقی افغانستان ساکن هستند. رخشانی (از مرودر ترکمنستان تا ایران، افغانستان و کلات در پاکستان)، سروانی (در شرق بلوچستان)، لاشاری (در روستای لاشار در جنوب ایران شهر)، کچی (در ناحیه مکران پاکستان)، گوش‌های ساحلی (از جنوب بلوچستان به شرق تا نزدیکی کراچی) و تپه شرقی (سلسله جبال سلیمان در شرق و شمال شرقی کوئته پاکستان)، مهم‌ترین گوش‌های بلوچی هستند.

اسباب بازی گنجینه ارزشمند بچه‌ها

شبیم اعماری بازی و جنب و جوش، مهم‌ترین ویژگی کودکان است، چراکه آنها در جریان بازی پرورش می‌یابند و از این طریق هم راهی برای نشان دادن احساساتشان پیدا می‌کنند که این کار باعث تخلیه فشار و استرس‌های عصبی کودکان می‌شود. بازی کردن، یکی از بهترین راه‌های شرکت در فعالیت است، فعالیتی که باعث کسب مهارت کودکان برای مقابله با مشکلات زندگی می‌شود و آنها به وسیله بازی احساسات، ناکامی‌ها، اضطراب‌ها و موفقیت‌های‌شان را بیان می‌کنند. بازی در رشد شخصیت کودکان نقش مهمی دارد که از جمله این نقش‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

رشد هوشی
بازی، اهمیت زیادی در رشد هوشی کودکان دارد و آن را شتاب می‌بخشد؛ کودکان در زمان بازی سه چیز را می‌آموزند:
۱- یادگیری درباره خود
۲- یادگیری درباره جهان

اسباب‌بازی‌های مناسب
در حال حاضر اسباب‌بازی‌های مناسبی در فروشگاه‌ها موجود است که خانواده‌ها می‌توانند آنها را تهیه کنند و در اختیار کودکان نشان قرار دهند. البته همانطور که اشاره کردیم، اسباب‌بازی باید متناسب با سن کودکان خریداری شود.

تولد تا یک سالگی
جفجغه، عروسک پارچه‌ای، حلقه‌های پلاستیکی، مکعب‌های چوبی، توپ‌های رنگارنگ، اسباب‌بازی‌های تودرتو، قطعات درشت خانه‌سازی، روروک، مکعب‌های توخالی، اسباب‌بازی‌های صدا دار، اسباب‌بازی‌های کوکی، تصاویر رنگی، آویزهای بالای تخت و...

اطراف
۳- یادگیری حل مسائل پیش آمده

رشد اجتماعی
بازی در رشد اجتماعی کودکان هم بسیار تاثیرگذار است. در واقع کودکان برای اولین بار از طریق بازی کردن می‌آموزند که چگونه یکدیگر را بپذیرد داشته باشند یا درباره قوانین بازی توافق و گروهی بازی کنند. در بیشتر مواقع کودکان مفهوم همکاری، پیروزی و شکست را در بازی‌های گروهی یاد می‌گیرند.

مهارت‌های فیزیکی
کسب مهارت‌هایی مانند دویدن، پریدن، چرخیدن، حفظ تعادل و... به رشد فیزیکی کودکان کمک شایان توجهی می‌کند.

مهارت‌های زبانی
زمانی که کودک بازی می‌کند و در تعامل با دیگران قرار می‌گیرد، مهارت‌های زبانی و کلامی‌اش پرورش می‌یابد. شعر خواندن، داستان گفتن و صحبت کردن باعث رشد مهارت‌های زبانی کودکان می‌شود.

مفاهیم شناختی
کودکان از طریق بازی چیزهای زیادی می‌آموزند. بازی، مهارت حفظ کردن و دقت کودکان را افزایش می‌دهد و از این طریق آنها می‌توانند شمارش اعداد، آموزش رنگ‌ها، شکل و سایزها را یاد بگیرند. بازی در محیط‌های محرک‌آمیز، سطح فکری کودکان را بالا می‌برد.

گنجینه‌های مهم کودکان
بازی در رشد و شکل گرفتن شخصیت کودکان اهمیت زیادی دارد. علاوه بر بازی، اسباب‌بازی‌هایی که در اختیار کودکان قرار می‌گیرد هم تاثیر مستقیمی در رشد ذهنی و افزایش مهارت‌های حرکتی آنها دارد. اسباب‌بازی‌ها گنجینه مهم کودکان هستند، گنجینه‌هایی که باید در انتخابشان نکات مهمی را مدنظر قرار داد.

دسته‌بندی اسباب‌بازی‌ها
اسباب‌بازی همواره باید مناسب سن، مطابق علاقه و در حد توانایی‌های ذهنی و رشدی کودک باشد. این وسایل نباید آنقدر سخت و پیچیده باشند که کودکان از بازی با آنها خسته شوند، نه آنقدر ساده و آسان باشند که علاقه از بین برود. اسباب‌بازی باید به لحاظ فیزیکی طوری ساخته شده باشد که به

یک تا ۲ سالگی
انواع توپ، کتاب‌های تصویری، اسباب‌بازی‌های چرخ‌دار، جعبه شن و لوازم فرعی آن، انواع حیوانات، انواع عروسک‌ها، لباس‌هایی برای آراستن و نقش بازی کردن، پازل‌های تصویری، استخر کودکان، ظروف پلاستیکی آشپزخانه، طبل، زنگوله، خمیر نرم اسباب‌بازی‌های فشاری و کششی، ابزار و آلات موسیقی.

۲ تا ۳ سالگی
خمیر بازی و گل رس، لوازم نقاشی (مداد شمعی، رنگی، آبرنگ و قلم‌مو و...)، قطعات چوبی، جعبه شن، توپ انواع ماشین، ابزار و آلات موسیقی، حیوانات چوبی و پلاستیکی، پازل‌های تصویری، سه‌چرخه، واگن یا گاری، استخر کودکان، لوازم آشپزخانه، خانه عروسکی، اسباب‌بازی‌های جداشدنی اجزای بزرگ، قیچی و کاغذ باطله برای برش.

۳ تا ۴ سالگی
نردبان، وسایل نجاری، وسایل آشپزخانه، اسباب‌بازی‌های حمل و نقل، انواع عروسک، قطعات کاغذ رنگی، آهن‌ربا، ظروف آشپزخانه، جارو دستی و برقی، حیوانات، وسایل پارکی، سه‌چرخه، خمیر بازی، گل رس، انواع جورچین، وسایل نقاشی، بازی‌های کارتی ساده، لباس‌هایی برای آراستن و اجرای نقش دفترچه

راحتی در دستان کودک قرار بگیرد و او با میل و رقابت با آن بازی کند و از این کار لذت ببرد. اسباب‌بازی باید متناسب با سن کودکان باشد تا باعث رشد عقلی و شخصیتی آنها شود.

اسباب‌بازی باید باعث شکوفایی ذهن کودکان شود و آنها را به سمت سازندگی، خلاقیت و نوآوری سوق دهد.

یک اسباب‌بازی خوب باید به واقعیت نزدیک باشد تا کودکان از راه بازی با زندگی آشنایی پیدا کنند. به طور مثال بداند که سوزن برای دوختن است و خمیربازی برای شکل دادن اجسام واقعی، تخیلی و ورزشی دست و انگشتان.

اسباب‌بازی‌های مناسب، علاوه بر پرورش قوای ذهنی، روانی، عاطفی، اجتماعی، خلاقیت و استعداد باید توانایی کودک در زمینه استفاده از اعضای بدن را هم رشد دهد.

اسباب‌بازی‌های ساخته شده اگر بتوانند حواس بیشتری از کودک را درگیر کنند، لذت بیشتری ایجاد خواهند کرد. آن چیزی را که کودکان لمس کنند یا ببینند و بشنوند بیشتر از آن لذت خواهند برد.

اسباب‌بازی خوب تصورات و تخیلات کودکان را گسترش و میل به کنجکاوی و اکتشاف را در آنها پرورش می‌دهد.

اسباب‌بازی‌هایی خوب و مناسب هستند که کودکان بتوانند روی آنها کار کنند؛ با دست آنها را ببچایند، بچرخانند، خم کنند یا به شکل‌های گوناگونی در آورند. گل رس، شن، خمیربازی، لگوها و قطعات ساختمان‌سازی، وسایل پیچ کردن، نقاشی با آبرنگ، نقاشی انگشتی یا با مداد شمعی و مداد رنگی بیشتر چنین خصوصیتی دارند.

اسباب‌بازی باید محکم و بادوام باشد؛ به حدی که کودکان مدت طولانی با آنها بازی کنند. همچنین باید زیبا و جذاب باشند و تنوع و قابلیت تغییر نیز داشته باشند تا بتوان در فعالیت‌های مختلفی از آنها استفاده کرد.

کیفیت و اندازه اسباب بازی هم باید متناسب با سن و قد کودکان باشد. انتخاب اسباب‌بازی متناسب با جنسیت کودکان را هم باید مدنظر قرار داد، چراکه دختر بچه‌ها به عروسک‌بازی، مهمان‌بازی، طناب‌بازی، پذیرایی و آشپزی علاقه دارند و پسر بچه‌ها هم تفنگ‌بازی، دوچرخه‌سواری، تیه‌بازی، فوتبال، فر فر بازی و... را دوست دارند.

اسباب‌بازی باید وسیله‌ای هماهنگ با ارزش‌ها و معیارهای جامعه‌ای باشد که کودکان در آن زندگی می‌کنند. این مسئله نخستین تجربه‌های آنها را در زندگی به دنبال دارد و آنها بسیاری از ارزش‌های موجود در جامعه را می‌شناسند.

اسباب‌بازی باید باعث ایجاد انگیزه در کودکان شود و نظر آنان را جلب کند. اگر بازی با اسباب بازی با موفقیت همراه شود، کودکان به ادامه بازی ترغیب می‌شوند، مثلا وقتی کودکان قطعات رنگی را بر اساس رنگ خاصی هماهنگ یا بازی را کامل می‌کنند، احساس موفقیت دارند. این موفقیت در واقع از نظر آنها پاداش تلاشی است که انجام داده‌اند.

نقاشی و...

۴ تا ۵ سالگی
وسایل خیاطی، انواع جورچین، لباس‌های مشاغل مختلف، لوگو یا قطعات ساختمانی، وسایل نقاشی، مهره‌های رچ‌شونده، وسایل نجاری، وسایل فضای پارکی، تخته وایت‌برد، تلفن، ظرف‌های کوچک غذاخوری، آهن‌ریز، کتاب‌های تصویری، انواع توپ، دفترچه نقاشی، انواع ماشین، اسباب‌بازی‌های چرخ‌دار و...

۵ تا ۶ سالگی
مجموعه وسایل بنیادی ساختمانی، مجموعه وسایل خیاطی، دوربین عکاسی، وسایل نقاشی، اسباب‌بازی‌های الکترونیکی، انواع عروسک، پازل‌های تصویری، فر فر، طناب بازی، انواع وسایل ورزشی، ابزار و لوازم هنری و مدل‌سازی و...

۶ تا ۱۲ سالگی
اسباب‌بازی‌های برقی، وسایل بافندگی، وسایل نجاری، وسایل آزمایشگاهی، وسایل نقاشی، وسایل باغبانی، ابزار و آلات موسیقی، قطارهای برقی، بازی‌های کارتی، پازل‌های تصویری و حجمی، اسباب‌بازی‌های فکری، انواع عروسک، بازی‌های رابانه‌ای، ضبط صوت و نوار، کتاب کار دستی‌ها و...

ترفندهای خانه‌داری

کاربردهای لیمو

اغلب خانم‌های خانه‌دار در کارهای روزمره با مشکلاتی روبه‌رو می‌شوند که گاهی برایشان بسیار آزاردهنده است. مشکلاتی که با استفاده از ترفندهای خانه‌داری به راحتی حل می‌شوند. شاید خیلی از خانم‌ها ندانند که از لیموترش می‌توان در نظافت و تمیزکاری استفاده کرد. این میوه لولید یکی از کاردردی‌ترین چاشنی‌های آشپزخانه است که می‌توان بهره زیادی از آن برد.

لیمو هوای داخل مایکروفر را تازه می‌کند

برای اینکه فضای داخل مایکروفر را پاک و تمیز نگه دارید، داخل یک فنجان آب یک لیموی برش خورده بیندازید. مایکروفر را روشن کنید تا شبیه آن بخار کند. سپس آن را خاموش و ۱۵ دقیقه صبر و بعد از آن در مایکروفر را باز کنید. حالا می‌توانید به راحتی چربی، جرم و تکه‌های غذای داخل مایکروفرتان را تمیز کنید.

لیمو و بوی نامطبوع سطوح زباله

برای از بین بردن بوی نامطبوع سطوح زباله چند تکه از پوست لیموترش را درون آن قرار دهید و رویش به اندازه‌ای آب سرد بریزید که بوی ترش لیمو برطرف شود. حالا شما سطوحی تمیز و بدون بو دارید.

لیمو و لکه پارچه‌لینن

این روش برای پارچه‌های ظریف و نازک هیچ مشکلی به وجود نمی‌آورد. برای اینکه لکه روی پارچه را پاک کنید، قسمتی که لکه است را درون آب‌لیمو و نمک قرار دهید. صبر کنید تا ۳۰ دقیقه این محلول روی لکه باقی بماند. سپس آن را با سرکه و آب گرم بشویید.

لیمو و تخته برش

یک عدد لیمو ترش را برداشته و آن را برش دهید. قسمت برش خورده را روی تخته بمالید تا لکه و بوی مواد خوراکی از بین برود. اگر به دنبال تاثیر بیشتری هستید، می‌توانید کمی نمک یا جوش شیرین هم روی تخته بپاشید. اگر لکه پاک نشده، صبر کنید یک شب این مواد روی تخته بماند و پس از این مدت آن را آبکش کنید. اگر تخته برش شما چوبی است، بعد از شستن و خشک کردن، کمی روغن خوراکی روی آن بمالید.

در خانه

خانم‌های خانه‌دار بخوانند

محققان به این نتیجه رسیده‌اند که تمیز کردن خانه، راه رفتن و بیشتر از یکبار ورزش کردن در هفته باعث از بین رفتن عصبانیت می‌شود. تمیز کردن خانه، نه تنها به پاکیزگی و مرتب شدن خانه کمک می‌کند، بلکه باعث سلامت روان می‌شود و استرس و افسردگی را از خانم‌های خانه‌دار دور می‌کند. از طرفی انجام کارهای خانه موجب سوزاندن مقدار زیادی کالری می‌شود. به گفته محققان ۲۰ دقیقه تمیز کردن خانه در هفته، سلامت روان خانم‌های خانه‌دار را تضمین می‌کند و این فعالیت، افسردگی ناشی از مشکلات قلبی، فشار خون، دیابت نوع ۲، عدم تحمل گلوکز و حتی بعضی از سرطان‌ها را درمان می‌کند.

مغز هم به اندازه دیگر اعضای بدن از قبیل قلب و ریه‌ها اعمال فیزیکی انجام می‌دهد. از این رو اگر بگوییم با کمترین فعالیت افسردگی از بین می‌رود، بیراه نگفتیم.

پارس جنوبی پرچمدار نفتی ها در لیگ برتر فوتبال ایران

سه هفته از شروع نیم فصل دوم لیگ برتر فوتبال باشگاه‌های ایران گذشته و تیم‌های نفتی حاضر در این رقابت‌ها پرنوسان ظاهر شدند، بخصوص دو تیم آبادان و نفت مسجد سلیمان که دور از حد انتظار ظاهر شدند. پارس جنوبی، نسبت به دونماینده دیگر، بهتر نتیجه گرفته است؛ یک پیروزی پر گل در مقابل نماینده قائمشهر در خانه و دو تساوی که یکی از آنها در دربی نفتی‌ها به دست آمده که اوضاع این تیم نفتی را نسبت به سایر نام‌هایش بهتر نشان می‌دهد. شاگردان مهدی تارتار، نیم فصل دوم را با تساوی بدون گل در اهواز مقابل فولاد خوزستان شروع کردند. سپس در دومین دیدار در مسجد سلیمان، به مصاف نفت این شهر رفتند. شاگردان تارتار که در دربی نفتی‌ها تا دقیقه ۹۵ شکست خورده بودند، با گل ثانیه‌های پایانی از شکست فرار کردند تا نخستین دربی نفتی‌ها در نیم فصل دوم برنده نداشته باشد. پارس جنوبی بالاخره در سومین دیدار، رنگ برد را دید. شاگردان مهدی تارتار در هفته هجدهم در خانه و در هوایی بارانی، موفق شدند با ۳ گل نساجی را شکست دهند تا ضمن کسب نخستین برد، به اوضاع خود در جدول هم سروسامان داده باشند. پارس جنوبی با این پیروزی ۲۴ امتیازی شد و در رتبه هفتم جدول قرار گرفت. نفت آبادان با سرمربی پرتغالی خود هنوز نتوانسته انتظارات را بر آورده کند. سلطان تساوی‌های لیگ با تساوی در خانه مقابل سپاهان، قهرمان نیم فصل اول، بازی‌ها را شروع کرد. سپس شاگردان

سرجیو به تبریز رفتند و مقابل ماشین سازی تن به شکست دادند و در نهایت در هفته هجدهم بازهم در خانه مقابل دیگر تیم مدعی قهرمانی، یعنی پدیده بدون گل متوقف شدند. یک گل خورده و بدون گل زده، نمی‌تواند برای تیم آبادانی آمار خوبی باشد. نفت آبادان با این دو تساوی ۱۸ امتیازی شد و در رتبه یازدهم جدول قرار گرفت. نفت مسجد سلیمان نسبت به دو تیم دیگر هم نام خود ضعیف تر کار کرده است. این تیم نیم فصل دوم را با شکست شروع کرد. شاگردان مرزبان در تبریز مقابل تراکتور حرفی برای گفتن نداشتند. در بازی دوم

مرزبان: شکست خوردیم اما از شاگردانم راضی هستم

سرمربی تیم فوتبال نفت مسجد سلیمان گفت: تیم ما مقابل فولاد خوزستان روی یک ضربه ایستگاهی نتیجه را واگذار کرد و این نوع شکست برایمان درد آور است. علیرضا مرزبان پس از شکست یک بر صفر تیمش مقابل فولاد خوزستان در

ورزشگاه اهواز گفت: با وجود اینکه نبض بازی را امروز در دست داشتیم، اما بازنده میدان شدیم، ضمن اینکه بدشانس بودیم که توپ اسماعیل شریفیات به گل تبدیل نشد. سرمربی نفت با تبریک به بازیکنان تیمش برای عملکرد خوبشان در این بازی افزود: در نیمه دوم، فوتبال خوب و با کلاسی بازی کردیم و چند ارسال خوب داشتیم؛ اما ضربات آخرمان خوب نبود. در این دیدار ۲ شانس گلزنی داشتیم که از روی بی دقتی آنها را از دست دادیم. مرزبان در ادامه با رضایت از شاگردانش اظهار کرد: از هاشمی زاده راضی هستیم؛ چرا که بخوبی در موقعیت گل قرار می‌گیرد. به نظرم این بازیکن باید در ضربات آخر کمی بیشتر دقت کند. او یکی از بهترین مهاجمان ایران خواهد شد. محمد شادکام، دیگر بازیکن تیم مسجد سلیمان هم تاکنون عملکرد خوبی داشته و در آینده می‌تواند بیشتر به تیم ما کمک کند. او افزود: نفت در لیگ

سرجیو: من هم تساوی را دوست ندارم

پائولو سرجیو، سرمربی پرتغالی پس از بازی تیم‌های صنعت نفت آبادان و پدیده مشهد گفت: بازی خیلی خوبی برابر یکی از باکیفیت ترین تیم‌های لیگ برتر برگزار کردیم و از تمام بازیکنانم رضایت دارم؛ البته این بازی بیشتر

فیزیکی دنبال شد و بازیکنان در میانه میدان بازی فیزیکی ارائه کردند. باید بگویم چند موقعیت خوب در این دیدار داشتیم؛ ولی آنها را به راحتی از دست دادیم و از رسیدن به گل محروم شدیم. او در خصوص شناخت از تیم پدیده افزود: پدیده، تیم کوچکی در لیگ برتر نیست، جزو سه تیم برتر است، اما نتوانست برابر ما بازی همیشگی خود را انجام دهد. سرمربی تیم صنعت نفت آبادان در خصوص اینکه تغییر در ترکیب تیمش ایجاد کرده بود، گفت: طالب ربیکانی و میلاد جهانی در این هفته ۲ بازی نزدیک انجام دادند و به همین دلیل ترجیح دادم از بازیکنان جایگزین استفاده کنم که آنها جواب اعتماد من را با بازی خوب خود دادند. سرجیو در خصوص تساوی‌های بی دربی اظهار کرد: تساوی را دوست ندارم. ما برای برد به زمین می‌رویم؛ اما به راحتی فرصت‌ها را از دست می‌دهیم. باید در بازی‌های بعدی این مشکل را بر طرف کنیم.

01 درخشش گلف بازان جوان نفت امیدیه

اولین دوره مسابقات گلف آزاد استان خوزستان (آقایان زیر ۱۸ سال) یادواره مرحوم سرمکس، به میزبانی باشگاه نفت امیدیه در زمین جنگلی باشگاه گلف نفت امیدیه برگزار شد که با درخشش گلف بازان نفت امیدیه همراه بود.

در این مسابقات، گلف بازان جوان نفت امیدیه مقام‌های اول تا سوم را کسب کردند. محمد مهدی شریفی، هومن زنگنه و یاسین آقاجری

موفق شدند در این مسابقات بدرخشند و مقام‌های اول تا سوم را کسب کنند. سپهر شمس، امیرحسین مداحی، امیر محمد فلاحی و محمد حسین منصوریان، مقام‌های چهارم تا هفتم را کسب کردند. به همه ورزشکاران البسه ورزشی و به مقام‌های اول تا سوم وجه نقد به ترتیب ۵، ۲ و یک میلیون ریال، کاپ و مدال و همچنین به خانواده مرحوم سرمکس، کاپ اخلاق و به دوستان مرحوم و پیشکسوتان مدال یادبود اهدا شد.

02 صعود کوهنوردان شرکت ملی نفت به قله کمال سهند

گروه کوهنوردی شرکت ملی نفت ایران به مناسبت چهلمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی به قله ۳۷۵۷ متری کمال (قلل سهند) صعود کرد. ۱۴ نفر از کارکنان و کوهنوردان خانم و آقای شرکت ملی نفت ایران ساعت ۵ و ۳۰ دقیقه جمعه ۱۹ بهمن از محل شروع پیست اسکی سهند، مسافت طولانی تا انتهای پیست را پیمایش کرده و سپس صعود سراسری به قله کمال سهند را در هوایی نیمه ابری که با باد و بوران شدیدی همراه بود، شروع کردند و پس از ۶ ساعت کوهپیمایی بر فراز قله

رسیدند. اسامی اعضای این گروه که موفق به اخذ حکم صعود شدند، عبارت است از: خانم‌ها: خدیجه پناهی، زینب احمدی، الهه صفری، الهه الهیاری و نادیا اسمعیل خانی (مربی گروه) آقایان: علی قربانی، محسن حدادیان، حسن رزمیان، مقدم، مهدی باقر پور، یاور جبرئیل زاده، رحمت‌اله رزاقی، بهنام جداییان (مربی گروه)، اکبر مهدی زاده (مربی گروه) و حسین باقرزاده (سرپرست).

03 ورزشکاران نفت مسجد سلیمان در یادمان شهدای شلمچه

اعضای تیم‌های ورزشی شرکت بهره برداری نفت و گاز مسجد سلیمان همزمان با ۴۰ سالگی انقلاب اسلامی کشورمان با حضور در منطقه عملیاتی شلمچه، به شهدای جنگ تحمیلی و انقلاب اسلامی ادای احترام کردند. کارکنان امور ورزش و اعضای تیم‌های ورزشی این شرکت در اردویی یک روزه و یکبارچه، به همراه اعضای باشگاه فرهنگی - ورزشی مناطق نفت خیز جنوب از مناطق عملیاتی دفاع مقدس در آبادان و خرمشهر بازدید کردند.

این افراد در ابتدا در یادمان شهید محمد جواد تندگویان، وزیر نفت اسبق کشورمان که از سوی نیروهای بعثی اسیر و سپس به مقام شهادت رسید، حضور پیدا کرده و با قرائت فاتحه‌ای، یاد و نام این شهید والا مقام و سایر شهدای صنعت نفت را گرامی داشتند. در ادامه این دیدار یک روزه، کارکنان با حضور در منطقه نیز شلمچه از یادمان شهدای این منطقه نیز بازدید کردند و با نثار گل و قرائت فاتحه، یاد و نام شهدای دفاع مقدس را گرامی داشتند.

04 کوهنوردان نفت مسجد سلیمان بر فراز قله آلا

گروه کوهنوردی شرکت بهره برداری نفت و گاز مسجد سلیمان توانستند به قله کوه آلا صعود کنند. ۱۸ نفر از کوهنوردان نفت و گاز مسجد سلیمان در یک برنامه ورزشی توانستند در مدت زمان ۶ ساعت کوهپیمایی، به قله کوه آلا واقع در شهرستان اندیکا که مشرف بر منطقه گردشگری آرپناه است، صعود کنند. سید رضا عبدالهی (راهنمای محلی) و

عبارتنداز: علی شیروانی، رضا نوذری، ارسطو داراب‌پور، نورعلی ورناصری، الیاس اکبری، مهرداد آقابگی، آرش سلطانی، عبدالله شیرازی، حسن میرنما، هرمز عباسی، عباس حسینی، حسین قنبری، اسماعیل علیرضایی، حسین علی طهماسبی، محسن بارانی، محسن مرادی، غلامعباس موسوی (راهنمای فنی) و سید رضا عبدالهی (راهنمای محلی).

با اقتدار به لیگ یک کشور صعود کردیم

سر مربی هندبال نفت امیدیه در گفت و گویا «مشعل»

ضمن تبریک به مناسبت قهرمانی و صعود به لیگ دسته یک هندبال باشگاه‌های کشور، یک بیوگرافی از خودتان برای مخاطبان نشریه «مشعل» بیان کنید.

مهدی بابلی بهمنی متولد سال ۵۳ هستم و از آنجا که به عنوان دبیر تربیت بدنی فعالیت می‌کردم، از سال ۷۵ فعالیت خود را به عنوان مربی هندبال در مدارس شهرستان امیدیه آغاز کردم. در سال ۸۲ زیر نظر مدارس تحت پوشش شرکت نفت و گاز امیدیه قرار گرفتیم و طی ۵ سال متوالی عنوان قهرمانی باشگاه‌های خوزستان را در رده سنی بزرگسالان کسب کردیم.

در سال ۹۶ مجوز حضور در رقابت‌های لیگ دسته سوم باشگاه‌های کشور را از شورای ورزش وزارت نفت کسب کردیم و با آنکا به توانمندی بازیکنان مستعد بومی نفتی، موفق شدیم مقام قهرمانی در لیگ دسته سوم باشگاه‌ها را کسب و به لیگ دسته دوم باشگاه‌های کشور صعود کنیم.

امسال نیز پر قدرت به لیگ دسته دوم باشگاه‌های کشور صعود کردید؟

بله. مرحله نخست لیگ دسته دوم باشگاه‌های کشور با حضور ۳۲ تیم در چهار گروه هشت تیمی برگزار شد که تیم نفت امیدیه در مرحله نخست توانست با شکست رقبای خود، جواز حضور در مرحله نهایی را کسب و به جمع هشت تیم برتر مرحله نهایی صعود کند. این موفقیت در مرحله دوم نیز تداوم یافت و با قهرمانی مقتدرانه، به لیگ یک صعود کردیم؛ البته باید از مرحله پایانی هم بگویم که شاگردان عالی کار کردند. در مرحله پایانی لیگ دسته دوم هندبال باشگاه‌های کشور که در ۲ گروه چهار تیمی برگزار شد، تیم مادر این مرحله با کسب ۳ پیروزی مقابل تمامی حریفان، با اقتدار به لیگ دسته اول باشگاه‌های کشور صعود کرد.

سطح برگزاری مسابقات این فصل لیگ دسته دوم باشگاه‌های کشور را چطور ارزیابی می‌کنید؟

امسال مسابقات در سطح بالایی برگزار شد، چه به لحاظ کمی و چه کیفی. هیچ تیمی از پیش باخته نبود و قدرت تیم‌ها خیلی به هم نزدیک بود که خوشبختانه با تلاش و درایت بازیکنان توانستیم با شکست دادن رقبا، ضمن کسب عنوان قهرمانی، به لیگ یک صعود کنیم.

رزم موفقیت تیم هندبال نفت امیدیه در چه بود؟

اتحاد و همدلی بازیکنان و مسئولان مهم‌ترین رزم موفقیت ما از بدو تاسیس تا کنون محسوب می‌شود، تیم ما طی سال‌های اخیر، هیچ‌گونه حاشیه‌ای نداشته و همین امر باعث شده بدون دغدغه در مسیر اجرای برنامه‌ها بمانم کام برداریم. تلاش و همکاری مدیرعامل شرکت و پوینده‌نژادان، رییس امور ورزش ستودنی بود و با حمایت‌های آنان مراحل ترقی و پیشرفت را طی کردیم.

در زمینه بهره‌گیری از بازیکنان بومی در تیم هندبال چه اقداماتی انجام داده‌اید؟

تیم ما از ابتدا با بازیکنان بومی در مسابقات شهرستان، استان، لیگ دسته سوم و رقابت‌های دسته دوم باشگاه‌های کشور حضور پیدا کرد و توانست با توانمندی همین بازیکنان بومی، این عناوین و افتخارات را کسب کند. برخی از بازیکنان تیم ما از تیم‌های لیگ برتری از جمله نفت و گاز گچساران و بهبهان با مبالغ بالا پیشنهاد داشتند؛ اما به خاطر تعصب‌شان به تیم نفت امیدیه، عطای بازی در لیگ برتر را به لقایبش بخشیدند و در تیم ما ماندگار شدند.

بازی‌های شما نشان داد که یک تیم یکدست و هماهنگ در اختیار دارید. در این خصوص بیشتر صحبت می‌کنید؟

با توجه به اینکه خودم کارمند آموزش و پرورش هستم و در تربیت بدنی این‌کاره فعالیت می‌کنم، بیشتر بازیکنان تیم در مدرسه شهید حیدری، دانش آموز خودم بودند و از همان دوران به عنوان بازیکن در تیم با آنها کار کردم و از دبستان تا دوره راهنمایی و مقطع دبیرستان نیز زیر نظر خودم فعالیت کردند و تاکنون نیز با همین بازیکنان در مسابقات حضور پیدا کردیم و موفق شدیم در مسابقات شهرستان، استان، لیگ دسته سوم کشور و رقابت‌های دسته دوم به عنوان قهرمانی دست پیدا کنیم. هم‌اکنون نیز بیش از ۱۰ نفر از این بازیکنان دارای مدرک مربیگری درجه ۳ هندبال هستند و دیگر افراد را آموزش می‌دهند، همچنین طی سال‌های اخیر ۲ بازیکن تیم هندبال نفت امیدیه به نام‌های عادل عبدانی و امیر عکسی زاده به اردوی

تیم ملی دعوت شدند.

سال آینده برای حضور هر چه قوی‌تر در لیگ یک چه برنامه‌ای در دست کار دارید؟

طبق هدف‌گذاری انجام شده، از ۲۰ فروردین سال آینده برای حضور در مسابقات لیگ دسته اول هندبال باشگاه‌های کشور استارت می‌زنیم و با توجه به اینکه لیگ یک از شهریور ماه آغاز می‌شود، چهار ماه قبل از این رقابت‌ها تمرین‌های خود را برگزار می‌کنیم؛ البته چند اردو هم در برنامه داریم که اگر تمام این موارد درست پیش برود، حضوری قوی در مسابقات لیگ یک خواهیم داشت.

بازیکن جدید هم جذب خواهید کرد؟

سطح مسابقات لیگ یک به مراتب بالاتر از لیگ دسته دوم است. از این رو برای حضوری هر چه قوی‌تر باید تیم قدرتمندتری نسبت به امسال داشته باشیم. ما بهترین‌های خودمان را حفظ خواهیم کرد و برای موفقیت تیم و حضوری هر چه بهتر در لیگ یک، بر اساس نیاز و نقاط قوت و ضعف تیم، بازیکن جدید خوب هم جذب می‌کنیم.

نوار قهرمانی شما در لیگ یک هم ادامه خواهد داشت؟

خب در این دوسال با کسب عنوان قهرمانی در لیگ سه و سپس لیگ دو به مراحل بالاتر رسیده‌ایم. بنابراین سعی می‌کنیم این روند را حفظ کنیم و بتوانیم با قهرمانی در این رقابت‌ها به لیگ یک برتر هم صعود کنیم. البته باید بگویم کار خیلی سختی در پیش داریم. در لیگ یک تیم‌ها به مراتب قویتر هستند و سطح مسابقات هم بالاتر است، اما سعی می‌کنیم که در حد نام نفت حضور پیدا کنیم و به قول معروف با قهرمانی در لیگ یک هت تریک کرده و به لیگ یک برتر هم صعود کنیم.

صحبت پایانی؟

در موفقیت‌های تیم، مدیرعامل شرکت نفت و گاز آغاچاری نقش مهمی ایفا کردند و در حد توان، ما را باری و مساعدت کردند، همچنین رییس امور ورزش شرکت نیز توان مضاعفی گذاشتند و ما را همراهی کردند. سایر مجموعه‌ها و همچنین فرمانداری و شهرداری امیدیه نیز از ما حمایت کردند که جا دارد در همین جا فرصت را غنیمت شمرده و از تک‌تک آنها تشکر کنم. امیدوارم همچون گذشته در ادامه راه و کسب موفقیت‌های بیشتر، در جهت اعتلا و سربلندی نفت و گاز امیدیه ما را همراهی کنند.

از چه زمانی هندبال را شروع کردید؟

امیر عکسی زاده متولد سال ۱۳۷۰ در شهرستان امیدیه هستم و هندبال را در دورانی که دانش آموز بودم، زیر نظر استاد بابلی آغاز کردم و به همراه این تیم، قهرمان مسابقات باشگاه‌های خوزستان شدم و به مسابقات دسته سوم باشگاه‌های کشور راه یافتیم.

سابقه حضور در لیگ برتر را هم دارید؟

بله، در مجموع ۶ سال سابقه حضور در لیگ برتر

قهرمانی مقتدرانه هندبال نفت امیدیه در لیگ یک کشور

اداره تربیت بدنی شهرستان کرمان، رییس سازمان لیگ هندبال؛ صادقی، رییس هیات هندبال استان و جمعی از روسای ادارات شرکت بهره‌برداری نفت و گاز آغاچاری برگزار شد و ضمن تقدیر از دست‌درکاران این مسابقات به تیم‌های برتر مدال و کاپ قهرمانی اهدا کردند. بازیکنان و کادر فنی تیم هندبال نفت امیدیه که در این رقابت‌ها خوش درخشیدند و باعث قهرمانی و بالاترین پرچم نفت شدند، عبارت بودند از:

مهدی رفیعی، مهدی جهان تاب، امیر عکسی زاده، جمال خرازی، حسین عرب‌زاده، غفر شریفی، بهلول بهلاری، یلسین رحیمی، مهدی کاوه، نوید محمودی، میلاد سمیری، غریب فرانتس، رسول روحانی، مهرداد فتحی، یوسف قلندر نژاد (سرپرست)، مهدی کاوه (مربی) و مهدی بابلی (سر مربی).

پیروزی برسد، سپس در دومین دیدار با نتیجه مقتدرانه ۳۷ بر ۲۸ تیم میروان را شکست دهد و در دیدار پایانی نیز با نتیجه ۳۰ بر ۲۵ از سد تیم یزد بگذرد تا ضمن قهرمانی این مسابقات، برای نخستین بار پس از چند سال فعالیت خود در لیگ هندبال، سهمیه لیگ دسته یک باشگاه‌های کشور را برای امیدیه و خوزستان به ارمغان بیاورد. در پایان این مسابقات، پس از تیم نفت امیدیه، یزد و تهران مقام‌های دوم و سوم را به دست آوردند و در مجموع، تیم‌های نفت امیدیه و یزد جواز حضور در لیگ دسته یک هندبال باشگاه‌های ایران را کسب کردند. مراسم اختتامیه این مسابقات در مجتمع شهید تندگویان با حضور بهمنیان، مدیر منابع انسانی؛ پوینده‌نژادان، مدیرعامل باشگاه فرهنگی - ورزشی نفت امیدیه، ابوعلی رییس اداره خدمات اداری و اجتماعی؛ احمدی، رییس

کاپیتان نفت امیدیه با پشت سر گذاشتن رقبایش در مرحله دوم و بالاتر از ۲۲ تیم و قهرمانی، مقتدرانه به لیگ دسته یک فصل آینده هندبال باشگاه‌های ایران صعود کرد. مسابقات هندبال قهرمانی دسته دوم باشگاه‌های کشور و انتخابی لیگ دسته یک با پیروزی تیم نفت امیدیه مقابل تیم یزد در روز آخرین رقابت‌ها پایان یافت. مرحله پایانی مسابقات هندبال دسته دوم باشگاه‌های کشور از ۲۶ تا ۲۹ بهمن با حضور چهار تیم نفت و گاز امیدیه، سامنات تهران، میروان و یزد برگزار شد که در نهایت تیم نفت امیدیه با کسب ۳ پیروزی پیاپی مقابل حریفان خود به عنوان قهرمانی دست یافت. در این رقابت‌های سنگین و نفسگیر که به میزبانی باشگاه نفت امیدیه انجام شد، تیم هندبال نفت توانست ابتدا مقابل سامنات تهران با نتیجه ۳۰ بر ۲۹ به

کاپیتان نفت امیدیه:

پتانسیل حضور در لیگ برتر را داریم

کاپیتان تیم هندبال نفت امیدیه عقیده دارد قهرمانی در مسابقات لیگ دسته دوم باشگاه‌های ایران نتیجه کوشش و تمرین مستمر بازیکنان در طول مسابقات است. امیر عکسی زاده که سابقه حضور در لیگ برتر هندبال به همراه نفت گچساران را در کارنامه دارد، می‌گوید: تیم نفت امیدیه پتانسیل حضور در لیگ برتر را دارد و به همین جهت در لیگ یک، از مدعیان صعود است. کاپیتان نفت امیدیه در خصوص قهرمانی در لیگ دسته دوم با «مشعل» گفت‌وگو کرد که مشروح آن را با هم می‌خوانیم:

از چه زمانی هندبال را شروع کردید؟

امیر عکسی زاده متولد سال ۱۳۷۰ در شهرستان امیدیه هستم و هندبال را در دورانی که دانش آموز بودم، زیر نظر استاد بابلی آغاز کردم و به همراه این تیم، قهرمان مسابقات باشگاه‌های خوزستان شدم و به مسابقات دسته سوم باشگاه‌های کشور راه یافتیم.

مطلوبی برخوردار بود

از بازیکنان تیمتان که در مسابقات این فصل بدون شکست قهرمان شدند، بیشتر بگویید؟

بیش از ۹۰ درصد بازیکنان تیم ما با یک‌دلی و با روحیه ضعیف جامعه هستند؛ به طوری که برخی از بچه‌ها پس از کار بنایی و با پای پیاده به محل تمرین می‌آیند و با تعصبی که به تیم و علاقه‌ای که به رشته هندبال دارند، در مسابقات حضور پیدا می‌کنند. خوشبختانه با تلاش آنها و تدابیر لازم کادر فنی توانستیم به عنوان قهرمانی دست پیدا کنیم که در همین جا فرصت را مغتنم شمرده و از تلاش تک‌تک آنها تقدردانی می‌کنم.

در پایان اگر صحبتی دارید، بفرمایید.

از تمامی عزیزانی که ما را همراهی کردند، از جمله آقایان بهمنیان، پوینده‌نژادان، بابلی و قلندر نژاد، تماشاگران خونگرم امیدیه نهایت تشکر و قدردانی را دارم و امیدوارم در مسابقات لیگ یک کشور نیز یاری گرم بیاخشند و با قهرمانی به لیگ برتر صعود کنیم.

شما هم صبح‌ها از خودتان ناراضی هستید؟

مدت و شرایط خواب را تنظیم و البته کافی کنید. خواب کامل و آرام می‌تواند بدن و ذهن شما را آرام کند. اگر بد یا کم خواب هستید، خواب یا چرت روز را حذف کنید تا شب خوابتان به هم نریزد.

یکی از مهمترین دلایل این ناراضی‌ها و افسردگی، نداشتن برنامه برای روز یا روزهای بعد است؛ پس تلاش کنید برای روزهایتان از قبل برنامه داشته باشید و هر چند روز یکبار، یک سرگرمی و اتفاقی خوشایند و خوشحال‌کننده برای خودتان در نظر بگیرید.

مشکل - ناراضی‌های اجتماعی برای بیشتر افراد جامعه بیش از قبل شده و بسیاری از ما به آنچه که در زندگی به عنوان هدف و آرزو داشتیم، نرسیده ایم یا آنطور که می‌خواستیم، در مسیرشان قرار نگرفته‌ایم. محدودیت‌های خانوادگی و مالی و حتی تنبلی‌ها و رفتارهای اشتباه خودمان هم می‌تواند در نهایت ممکن است ناراضی‌های درونی مان بالا ببرد؛ اما گاهی نیز افراد مختلف در زندگی‌شان مشکلی بزرگ و حل‌نشده ندارند و اگر از آنها بپرسید که مهمترین دغدغه یا مشکلاتتان چیست، حرفی جدی برای گفتن ندارند؛ اما روحیه‌شان افسرده است و غرغر کنان روزشان را شروع می‌کنند. هر کدام از ما ممکن است در روزها یا زمانی طولانی اینگونه باشیم و یکی از مهمترین جاهایی که با این من ناراضی و یا افسرده خود مواجه می‌شویم، صبح‌ها و موقع بیدار شدن از خواب، مسواک زدن یا جلوی آینه قرار گرفتن است. این احساس ناراضی صبحگاهی، معمولاً ریشه‌هایی از اضطراب مبهم، دلواپسی، عدم اطمینان درونی، درماندگی، بلاتکلیفی و یا ناامیدی از آینده دار دکمه متناسب با اتفاقات زندگی و خواسته‌های فرد متفاوت است. وجود این حالت در فرد، اتفاقی جدید نیست و بسیاری از ما در روزها و هفته‌ها به طور موقت این حالت را تجربه می‌کنیم؛ اما اینکه این حالت در ابتدای روز به ما حمله کند و روزمان را خراب کند، اتفاق بدی است؛ چون می‌تواند دامنه دار و به یک حالت روانی در ما تبدیل شوند. از این رو لازم است دلایل این اتفاق و راه‌های جبران و رفع آن را بدانیم.

ورزش کردن، انرژی منفی بدن‌تان را تخلیه کرده و انرژی جدیدی به شما داده و ارتباطتان را گسترش می‌دهد، همچنین در همان روزی که کلاس یا تمرین ورزشی دارید، شرایطی شاد را تجربه می‌کنید و برنامه ریزی برای این لحظات می‌تواند روحیه شما را تغییر دهد.

هر فرد زمانی را برای دستیابی به آرامش درون و تنهایی به خود اختصاص می‌دهد؛ از خواندن نماز و سایر عبادات و رفتن به اماکن مذهبی گرفته تا کلاس یوگا یا حرف زدن با دوستان و اعضای خانواده و مشاور. با توجه به شناختی که از خودتان دارید، این زمان آرامش درونی را حفظ کنید و اگر دلخوری، ناراضی یا حرفی درون‌تان باقی مانده، به موقع بیرون بریزد.

برای کارمندان یا افرادی که لازم است صبح زود و زمانی که همه در خواب هستند، از خواب بیدار شوند، یک وضعیت مضاعف هم وجود دارد و آن همین اجبار به زودتر از بقیه بیدار شدن است. این اجبارها در طولانی مدت ممکن است ما را از کار متنفر کند. بهتر است این احساس را با یادآوری ویژگی‌های خوب شغل‌تان از خودتان دور کنید.

هر ساعتی که بیدار می‌شوید، صبحانه را حذف نکنید، حتی اگر گرسنه نیستید، چیزی کوچک بخورید تا قند خون شما پایین نیاید و حالت سرخوشی‌تان بیشتر شود. صبحانه به همراه چای یا هر نوشیدنی که دوست دارید، می‌تواند در بهبود روحیه و حال آن روز به شما کمک کند.

یکی از موضوعات مهم در افسردگی صبحگاهی، محیط اتاق یا خانه است. کم نور بودن این فضا حتماً در افزایش این حال اثرگذار است. برخی کارشناسان، نور درماتی یا فوتوتراپی را از روش‌های درمانی مناسب برای افراد مبتلا به افسردگی صبحگاهی می‌دانند. پس حتماً در اولین قدم، پرده را بکشید و سری به پشت پنجره بزنید و یا اگر هوا خوب است، خود را در معرض هوای تازه قرار دهید.

در ساعتی که بیدار می‌شوید، با چند حرکت ورزشی و کششی، بدن‌تان را هم از خواب بیدار کنید. این حرکات ورزشی نه تنها کمک می‌کند که شما احساس بهتری پیدا کنید؛ بلکه خستگی شما را می‌گیرد و ذهن‌تان را آرام و کمک می‌کند تا تنش‌های روانی خود را آزاد کنید و حال شما بهتر شود.

در مقابل حالات و پیام‌های منفی که به هر نحوی از محیط اطراف‌تان به شما می‌رسد، پیام‌هایی درونی به خودتان بدهید. به عنوان مثال، من عاشق بیدار شدن در صبح هستم و احساس می‌کنم که کامل هستم، یا بگویند من برای زندگی‌ام و برای آنچه هستم، راضی و خوشحالم. آنچه هستیم، همه دارایی ماست و نباید تحت هیچ شرایطی خود را کم یا نادیده بگیریم.

اپلیکیشن‌های کاربردی نابینایان

LookTel Money Reader

این برنامه افراد را قادر می‌سازد واحد پول را تشخیص بدهند، ضمن اینکه به طور خودکار نوع واحد پول را برای فرد می‌خواند و آن را برای او می‌شمارد.

KNFB Reader App

برنامه خواندن متن با صدای بلند که به اختصار KNFB نامیده می‌شود، یک متن چاپی را با استفاده از حسگرهای بسیار قوی با صدای بلند برای فرد کم بینا یا نابینا می‌خواند. تنها با استفاده از یک دکمه روی دستگاه تلفن، فرد قادر است متنی یک یا چند صفحه‌ای را بخواند.

TapTapSee

یک فرد نابینا و یا فردی که دچار اختلالات بینایی است، در طول روز با ده‌ها وسیله و اشیای مختلف روبه‌رو می‌شود. حال این برنامه که مختص تشخیص اشیاست، فرد را قادر می‌سازد بداند که با چه چیزی مواجه شده است. نحوه استفاده از این برنامه به این شکل است که ابتدا عکسی از شی مورد نظر می‌گیرد و سپس نام آن با صدای بلند اعلام می‌شود.

Color ID Free

این برنامه رنگ‌های موجود در اطراف فرد نابینا و کم بینا را تشخیص می‌دهد و برای او رنگ‌ها را می‌خواند. برای این کار دوربینی مخصوص روی دستگاه‌های آیفون قرار دارد که تمامی رنگ‌ها را تشخیص می‌دهد.

Be My Eyes

این برنامه هوشمند وقتی به کار می‌افتد که فرد نابینا و کم بینا در موقعیت‌های مختلف قرار می‌گیرد. به عنوان مثال در زمان چراغ قرمز، این برنامه به او اعلام می‌کند که بایستد.

در جریان حمله انتحاری شامگاه ۲۴ بهمن ماه به یک دستگاه اتوبوس حامل رزمندگان لشکر ۱۴ امام حسین (ع) اصفهان ۲۷ تن از سربازان میهن به شهادت رسیدند و جمعی دیگر مجروح شدند. پیکر این شهدا ۲۵ بهمن ماه با استقبال خانواده معظم شهدا، مردم و مسؤولان وارد اصفهان شد. در میان گزارش‌های تصویری این مراسم، این عکس از همسر و فرزند یکی از شهدا، غمی بزرگ داشت و در میان کاربران فضای مجازی بارها باز نشر شد. عکس: مرتضی صالحی - تسنیم